

**GMINA
WĄDROŻE WIELKIE**
TWOJE MIEJSCE
NA ZIEMI

RAPORT

O STANIE GMINY

WĄDROŻE WIELKIE

ZA ROK

2025

MIESZKAŃCY
SĄ DLA NAS
NAJWAŻNIEJSI

ROZWÓJ
DZIĘKI WSPÓLNYM
DZIAŁANIOM

TRANSPARENTNOŚĆ
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
I ZAUFANIE

Spis treści

1. Informacje ogólne.....	6
1.1. Położenie Gminy Wądroże Wielkie.....	6
1.2. Demografia.....	7
1.2.1. Liczba osób zameldowanych w poszczególnych miejscowościach.....	7
1.2.2. Przyrost naturalny.....	8
1.3. Sołectwa.....	9
1.4. Jednostki organizacyjne.....	12
1.5. Wójt Gminy i Rada Gminy.....	13
2. Finanse Gminy.....	15
2.1. Dochody i wydatki Gminy.....	15
2.2. Fundusz Sołecki w 2025 roku.....	21
3. Informacje o stanie mienia komunalnego	25
3.1 Zestawienie zmian wartości środków trwałych wg grup rodzajowych w zł.....	26
3.2 Informacja o stanie majątku jednostek organizacyjnych Gminy Wądroże Wielkie....	27
3.3. Zestawienie mienia komunalnego – zbiorcze powierzchnia w hektarach.....	29
3.4. Sprzedaż nieruchomości w roku 2025	31
4. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.	32
4.1 Strategia Rozwoju Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016 – 2025	33
4.1.1. Rozwój gospodarczy Gminy Wądroże Wielkie	34
4.1.2. Infrastruktura techniczna i społeczna.....	34
4.1.3. Infrastruktura społeczna	37
4.2.1. Transport publiczny.....	38
4.2.2. Gospodarka wodno-ściekowa.....	39
4.3 Edukacja ekologiczna mieszkańców i zarządzanie środowiskiem.....	41
4.3.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2021-2030....	41
4.3.2. Energia odnawialna w Gminie Wądroże Wielkie – wiatr, słońce i pompy ciepła.....	42
4.3.3. Program CIEPŁE MIESZKANIE.....	43
4.3.4. Gazyfikacja gminy.....	43
4.4. Gospodarka odpadami w Gminie Wądroże Wielkie	44
4.4.1 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wądroże Wielkie na lata 2012–2032.....	46
4.4.2 Zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz elektroodpadów na terenie Gminy Wądroże Wielkie	46
4.4.3 Składowiska odpadów.....	46
4.5. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią.....	47

4.6. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wądroże Wielkie na lata 2024-2028	49
4.7 Program rewitalizacji dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016-2026	49
4.8 Zabytki i ochrona konserwatorska	51
4.9 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wądroże Wielkie w roku 2025	51
5. Oświata i edukacja	52
5.1. Pomoc materialna dla uczniów	53
5.2. Nagrody Gminy Wądroże Wielkie dla dzieci i młodzieży	54
5.3. Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników	55
6. Realizowane projekty dedykowane dla Szkół.....	56
6.1. Program „Edukacja z wojskiem”	56
6.2. Wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe.....	56
6.3. Rządowy program na lata 2025–2029 „Cyfrowy uczeń”	57
6.4. Program „Poznaj Dolny Śląsk”	57
6.5. Projekt dotyczący wyrównania poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne.....	58
6.6. Program Modernizacja Kompleksów Sportowych „Moje Boisko – Orlik 2012”	60
6.7. Organizacja zajęć z edukacji ekologicznej	60
7. Program Współpracy Gminy Wądroże Wielkie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.....	61
7.1. Wolontariat w Gminie Wądroże Wielkie.....	63
7.2. Program „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku	63
7.3. Rada Seniorów.....	65
8. Kultura.....	66
8.1. Działalność Centrum Biblioteczno–Kulturalnego w Gminie Wądroże Wielkie w 2024 roku	66
9. Podnoszenie potencjału turystycznego gminy Wądroże Wielkie.....	68
10. Ochrona zdrowia i profilaktyka zdrowotna	70
10.1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.....	71
11. Pomoc społeczna.....	73
11.1. Karta Dużej Rodziny.....	75
11.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2023-2028.....	75
11.3 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2024 - 2030.....	77

11.4. Program rządowy „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2025”	78
12. Bezpieczeństwo publiczne	79
12.1. Państwowa Straż Pożarna	79
12.2. Ochotnicza Straż Pożarna.....	80
12.3. Policja	81
12.4. Zarządzanie kryzysowe	82
12.5. Ochrona ludności i obrona cywilna	84
13. Udział w związkach, spółkach, stowarzyszeniach	87
13.1. Związek Gmin Wiejskich RP	87
13.2. Sudety 2035.....	87
13.3. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej SANIKOM Sp. z o.o. w Lubawce	88
13.4. Dolnośląski Projekt Rekultywacji” Sp. z o.o.....	89
13.5. Stowarzyszenie Kaczawskie	90
13.6. Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Kaczawskie	91
13.7. Rzeczpospolita Samorządna	92

Szanowni Państwo,

zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przekazuję Państwu Raport o stanie Gminy Wądroże Wielkie za 2025 rok.

Raport stanowi podsumowanie najważniejszych działań podejmowanych przez samorząd gminny w minionym roku. Obejmuje w szczególności realizację polityk, programów i strategii, wykonanie uchwał Rady Gminy, stan finansów gminy, prowadzone inwestycje, zadania z zakresu oświaty, pomocy społecznej, ochrony środowiska, bezpieczeństwa, współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz inne przedsięwzięcia mające wpływ na jakość życia mieszkańców.

Dokument ten jest nie tylko realizacją ustawowego obowiązku, ale również ważnym narzędziem transparentności życia publicznego i dialogu z mieszkańcami. Pozwala w sposób uporządkowany przedstawić efekty pracy samorządu, a jednocześnie stanowi podstawę do merytorycznej debaty nad stanem gminy oraz kierunkami jej dalszego rozwoju.

Rok 2025 był czasem intensywnej pracy, licznych wyzwań oraz konsekwentnej realizacji zadań ważnych dla mieszkańców Gminy Wądroże Wielkie. W tym okresie kontynuowano działania inwestycyjne i modernizacyjne, rozwijano infrastrukturę publiczną, podejmowano przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska, bezpieczeństwa, edukacji, kultury, sportu oraz aktywizacji społecznej. Szczególne znaczenie miały także działania związane z ochroną ludności i obroną cywilną, rozwojem odnawialnych źródeł energii, poprawą efektywności energetycznej oraz wzmocnieniem potencjału lokalnych jednostek i organizacji.

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie realizowała również szereg inicjatyw służących integracji mieszkańców, wspieraniu dzieci, młodzieży i seniorów, rozwojowi wolontariatu oraz budowaniu aktywnej i odpowiedzialnej wspólnoty lokalnej. Był to także rok ważnych wydarzeń społecznych, kulturalnych i promocyjnych, które wzmocniały tożsamość gminy oraz jej rozpoznawalność w regionie.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z treścią Raportu o stanie Gminy Wądroże Wielkie za 2025 rok. Mam nadzieję, że dokument ten będzie stanowił podstawę do rzeczowej rozmowy o sprawach naszej gminy — o tym, co udało się zrealizować, ale również o wyzwaniach, które stoją przed nami w kolejnych latach. Państwa opinie, uwagi i sugestie są dla nas niezwykle ważne, ponieważ pozwalają lepiej planować działania oraz dostosowywać kierunki rozwoju gminy do rzeczywistych potrzeb mieszkańców.

Pragnę serdecznie podziękować Radnym Rady Gminy, Sołtysom, członkom rad sołeckich, pracownikom Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych, organizacjom społecznym, przedsiębiorcom, partnerom instytucjonalnym oraz wszystkim mieszkańcom za współpracę, zaangażowanie i codzienny wkład w rozwój naszej lokalnej wspólnoty.

Wspólnym wysiłkiem budujemy Gminę Wądroże Wielkie jako miejsce otwarte, bezpieczne, nowoczesne i przyjazne mieszkańcom — nasze wspólne „**miejsce na Ziemi**”

Elżbieta Jedlecka
Wójt Gminy Wądroże Wielkie

1. Informacje ogólne.

1.1. Położenie Gminy Wądroże Wielkie

Gmina Wądroże Wielkie położona jest w powiecie jaworskim, w województwie dolnośląskim, w południowo-zachodniej części Polski. Jednym z najważniejszych atutów komunikacyjnych gminy jest autostrada A4, przebiegająca przez jej teren i dzieląca obszar gminy na część północną oraz południową. Autostrada ta stanowi istotny szlak transportowy o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, zapewniający dogodne połączenia na osi wschód–zachód. Dodatkowym walorem komunikacyjnym jest niewielka odległość od drogi ekspresowej S3, łączącej Dolny Śląsk z Pomorzem Zachodnim.

Gmina posiada korzystne położenie względem większych ośrodków miejskich. Odległość do Wrocławia wynosi około 65 km, do Legnicy około 17 km, natomiast do Jawora, będącego siedzibą powiatu jaworskiego, około 11 km. Administracyjnie Gmina Wądroże Wielkie graniczy z gminami: Legnickie Pole, Mściwojów, Ruja, Udanin, Malczyce oraz Środa Śląska.

Powierzchnia gminy wynosi 89,15 km². Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. gminę zamieszkiwało 3 835 osób, co oznacza gęstość zaludnienia na poziomie 43,02 osoby/km².

Gmina Wądroże Wielkie

położenie na tle Polski i województwa dolnośląskiego

Źródło: dane Urzędu Gminy Wądroże Wielkie, stan na 31.12.2025 r.

1 PODSTAWOWE DANE	2 SĄSIEDNIE GMINY
Położenie: powiat jaworski, województwo dolnośląskie	• Legnickie Pole • Mściwojów
Powierzchnia: 89,15 km ²	• Ruja • Udanin
Liczba mieszkańców: 3 835 (stan na 31.12.2025 r.)	• Malczyce • Środa Śląska
Gęstość zaludnienia: 43,02 os./km ²	
Atut komunikacyjny: autostrada A4 oraz bliskość drogi ekspresowej S3	
	3 ODLEGŁOŚCI
	Wrocław – ok. 65 km
	Legnica – ok. 17 km
	Jawor – ok. 11 km
4 POŁOŻENIE I KOMUNIKACJA	
A Gmina Wądroże Wielkie położona jest w powiecie jaworskim, w województwie dolnośląskim, w południowo-zachodniej części Polski. Przez teren gminy przebiega autostrada A4, stanowiąca ważny szlak komunikacyjny na osi wschód–zachód. Dodatkowym atutem jest niewielka odległość od drogi ekspresowej S3.	
5 POŁOŻENIE GMINY W POWIECIE JAWORSKIM	
	Gmina Wądroże Wielkie położona jest w północno-wschodniej części powiatu jaworskiego.

1.2. Demografia

1.2.1. Liczba osób zameldowanych w poszczególnych miejscowościach.

Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w sołectwach Gminy Wądroże Wielkie (stan na dzień 31.12.2025 r.)

Miejscowość	liczba osób zameldowanych na pobyt stały
Bielany	82
Biernatki	114
Budziszów Mały	142
Budziszów Wielki	566
Gądków	120
Granowice	237
Jenków	154
Kępy	131
Kosiska	131
Mierzyce	631
Pawłowice Wielkie	138
Postolice	171
Rąbienice	38
Skała	159
Sobolew	102
Wądroże Małe	190
Wądroże Wielkie	671
Wierzchowice	58
Ogółem	3835

Porównując stan na dzień 31 grudnia 2024 r. z liczbą osób zameldowanych na pobyt stały według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r., należy wskazać, że liczba mieszkańców Gminy Wądroże Wielkie wzrosła z 3 810 do 3 835 osób, tj. o 25 osób. Oznacza to niewielki, dodatni przyrost liczby osób zameldowanych, wynoszący około 0,66% w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost ten świadczy o utrzymaniu stabilnej sytuacji demograficznej gminy, przy jednoczesnym niewielkim zwiększeniu liczby mieszkańców.

1.2.2. Przyrost naturalny

Przyrost naturalny stanowi jeden z podstawowych wskaźników demograficznych, wykorzystywanych do oceny zmian liczby ludności na danym obszarze. Wskaźnik ten obrazuje różnicę pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów odnotowanych w określonym czasie. Pozwala tym samym ocenić, czy liczba mieszkańców wzrasta, utrzymuje się na zbliżonym poziomie, czy też wykazuje tendencję spadkową wynikającą z naturalnych procesów demograficznych.

W 2025 roku w Gminie Wądroże Wielkie zarejestrowano 21 urodzeń oraz 35 zgonów. Oznacza to, że przyrost naturalny osiągnął wartość ujemną i wyniósł -14 osób. Ujemny bilans pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów stanowi istotny sygnał demograficzny, który może wpływać na strukturę wiekową mieszkańców, a w dłuższej perspektywie również na zapotrzebowanie na określone usługi publiczne, w szczególności w zakresie edukacji, opieki zdrowotnej, pomocy społecznej oraz infrastruktury społecznej.

W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych liczba mieszkańców Gminy Wądroże Wielkie przedstawia się następująco:

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	33	38	71
3	13	11	24
4-5	33	37	70
6	28	15	43
7	15	19	34
8-12	103	95	198
13-15	68	76	144
16-17	49	47	96

18	27	28	55
19-65	1190	0	1190
19-60	0	1045	1045
> 65	347	0	347
> 60	0	518	518
ogółem	1906	1929	3835

Analiza struktury mieszkańców według wieku wskazuje, że na dzień 31 grudnia 2025 r. Gminę Wądroże Wielkie zamieszkiwało łącznie 3 835 osób, w tym 1 906 mężczyzn oraz 1 929 kobiet. Najliczniejszą grupę stanowili mieszkańcy w wieku produkcyjnym, tj. kobiety w wieku 19–60 lat oraz mężczyźni w wieku 19–65 lat. Łącznie grupa ta obejmowała 2 235 osób, co stanowiło 58,28% ogółu mieszkańców gminy.

Wskazany udział osób w wieku produkcyjnym jest zbliżony do wartości obserwowanej w skali ogólnopolskiej, gdzie odsetek tej grupy ludności wynosi około 58,1%. Oznacza to, że struktura demograficzna Gminy Wądroże Wielkie w tym zakresie pozostaje porównywalna z tendencjami krajowymi. Jednocześnie należy zauważyć, że ujemny przyrost naturalny może w kolejnych latach wpływać na stopniowe starzenie się lokalnej społeczności oraz wymagać dostosowywania kierunków polityki społecznej i rozwojowej gminy do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

1.3. Sołectwa

Sołectwo jest podstawową jednostką pomocniczą gminy wiejskiej, powoływaną w celu umożliwienia mieszkańcom aktywnego udziału w życiu publicznym oraz sprawniejszej realizacji zadań gminy na poziomie lokalnym. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, jednostki pomocnicze, w tym sołectwa, tworzy, łączy, dzieli oraz znosi rada gminy w drodze uchwały.

Sołectwa funkcjonujące na terenie Gminy Wądroże Wielkie działają w oparciu o statuty nadane Uchwałą Nr XXXII/148/13 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 26 czerwca 2013 r. Uchwała ta stanowi podstawowy akt regulujący organizację, kompetencje oraz zasady działania jednostek pomocniczych gminy. Na jej podstawie każde sołectwo posiada określony zakres działania i realizuje zadania we współpracy z organami Gminy Wądroże Wielkie.

Sołectwa odgrywają istotną rolę w strukturze samorządu lokalnego. Stanowią ważne ogniwo łączące mieszkańców z organami gminy, umożliwiają zgłaszanie lokalnych potrzeb, opiniowanie spraw ważnych dla mieszkańców oraz inicjowanie przedsięwzięć służących rozwojowi poszczególnych miejscowości. Szczególne znaczenie mają zebrania wiejskie,

podczas których mieszkańcy mogą bezpośrednio uczestniczyć w podejmowaniu decyzji dotyczących spraw sołectwa.

Działalność sołtysów i rad sołeckich sprzyja aktywizacji mieszkańców, wzmocnieniu więzi społecznych oraz lepszemu rozpoznawaniu lokalnych problemów. Dzięki funkcjonowaniu sołectw mieszkańcy mają realny wpływ na kształtowanie swojego najbliższego otoczenia, realizację lokalnych inicjatyw oraz rozwój miejscowości, w których mieszkają.

Poniższa tabela przedstawia wykaz sołectw Gminy Wądroże Wielkie wraz z sołtysami oraz składami rad sołeckich wybranych na kadencję 2024–2029, według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r.

LP	SOŁECTWO	SOŁTYS	RADA SOŁECKA
1	Bielany	Alicja Bartusiak	<ul style="list-style-type: none"> • Kruk Kamila • Zgrzebnicka Sylwia, • Plizga Monika, • Tęcza Katarzyna,
2	Biernatki	Katarzyna Golec	<ul style="list-style-type: none"> • Monika Staniec • Karol Sosnowski • Dominika Soja • Adrianna Mielnicka • Agnieszka Andryszczak
3	Budziszów Mały	Mariusz Kaczyński	<ul style="list-style-type: none"> • Czupak Jarosław • Śnieg Joanna • Zatlókiewicz Dawid • Czupak Michał • Bruchajzer Renata
4	Budziszów Wielki	Waldemar Stęcel	<ul style="list-style-type: none"> • Józef Krystian, • Zdzisław Pacel, • Irena Stęcel, • Alicja Duda, • Barbara Piwowarska.
5	Gądków	Wiktoria Nowakowska	<ul style="list-style-type: none"> • Roksana Nowakowska, • Patrycja Golasik, • Anna Kałafut, • Małgorzata Młynarczyk.
6	Granowice	Ewa Tęcza	<ul style="list-style-type: none"> • Nikola Zawierucha, • Agnieszka Wojsa, • Karol Doros, • Artur Sztochel, • Tomasz Długosz

7	Jenków	Katarzyna Fedorczyk	<ul style="list-style-type: none"> • Edyta Latosińska • Agnieszka Konieczna • Zuzanna Latosińska • Jacek Latosiński • Wojciech Maściuch
8	Kępy	Grzegorz Bugaj	<ul style="list-style-type: none"> • Elżbieta Bajor, • Gabriela Salwanowska, • Tomasz Król, • Andrzej Bugaj, • Przemysław Salwanowski.
9	Kosiska	Robert Fudali	<ul style="list-style-type: none"> • Adam Tokarek • Bożena Tokarek • Justyna Bandyk • Joanna Ciapała • Emilia Gwizdała
10	Mierczyce	Andrzej Kołek	<ul style="list-style-type: none"> • Małgorzata Kuklewska, • Sylwia Staworowska, • Ryszard Sałaj, • Ireneusz Sikora, • Jarosław Papaj.
11	Pawłowice Wielkie	Magdalena Stachurska	<ul style="list-style-type: none"> • Monika Buczek • Barbara Łopacińska • Aneta Mostowa • Kamila Gołębiowska • Kazimiera Partyka
12	Postolice	Grzegorz Żurawicki	<ul style="list-style-type: none"> • Katarzyna Sielicka, • Elżbieta Żurawicka, • Monika Roślicka.
13	Rąbienice	Krzysztof Pieczarka	<ul style="list-style-type: none"> • Barbara Sarnowska, • Magdalena Osoba, • Weronika Skałban, • Ewelina Pieczarka, • Marlena Kwiecień.
14	Skała	Marek Radomski	<ul style="list-style-type: none"> • Marek Stanek, • Adam Baniewski, • Anna Róg, • Marta Radomska, • Agnieszka Maj

15	Sobolew	Katarzyna Kowalewska	<ul style="list-style-type: none"> • Adam Kowalewski, • Magdalena Łuć, • Magdalena Ziętara, • Beata Dobrzycka, • Krzysztof Szwedo.
16	Wądroże Małe	Karol Rubik	<ul style="list-style-type: none"> • Agnieszka Frączek, • Anna Kaczmar, • Elżbieta Banaś, • Katarzyna Kusik, • Tomasz Dobras.
17	Wądroże Wielkie	Paulina Frączek	<ul style="list-style-type: none"> • Joanna Brożyna, • Marta Stefaniszek, • Łukasz Frączek, • Arkadiusz Sterc, • Joanna Pielą
18	Wierzchowice	Marcin Garbera	<ul style="list-style-type: none"> • Garbera Mariola • Baczmańska Anna, • Baczmański Bogumił,

1.4. Jednostki organizacyjne

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, w celu wykonywania zadań publicznych gmina może tworzyć jednostki organizacyjne. Jednostki organizacyjne Gminy Wądroże Wielkie zostały powołane do realizacji zadań własnych Gminy, ukierunkowanych na zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, wspieranie racjonalnego i harmonijnego rozwoju lokalnego oraz tworzenie warunków sprzyjających aktywnemu uczestnictwu mieszkańców w życiu społecznym, kulturalnym i publicznym Gminy.

W 2025 roku na terenie Gminy Wądroże Wielkie funkcjonowały następujące jednostki organizacyjne oraz podmioty realizujące zadania gminne:

- Urząd Gminy Wądroże Wielkie;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim;
- Centrum Biblioteczno-Kulturalne w Wądrożu Wielkim – samorządowa instytucja kultury;
- Ośrodek Zdrowia w Wądrożu Wielkim – samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej;

- Szkoła Podstawowa w Budziszowie Wielkim;
- Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim;
- Gminne Przedszkole w Wądrożu Wielkim;
- Żłobek Gminny w Postolicach.

Powyższe jednostki realizowały zadania w szczególności w zakresie administracji publicznej, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, edukacji, opieki nad dziećmi, kultury oraz działalności bibliotecznej, przyczyniając się do zapewnienia mieszkańcom dostępu do podstawowych usług publicznych oraz do rozwoju społecznego Gminy Wądroże Wielkie.

1.5. Wójt Gminy i Rada Gminy

W 2025 roku Wójt Gminy Wądroże Wielkie, jako organ wykonawczy gminy, realizował zadania wynikające z przepisów prawa, ustawowych kompetencji oraz uchwał podejmowanych przez Radę Gminy. Podejmowane działania pozostawały w zgodzie z przyjętymi kierunkami rozwoju lokalnego, dokumentami strategicznymi oraz programami wieloletnimi, obejmującymi w szczególności obszary społeczne, infrastrukturalne, środowiskowe, gospodarcze i organizacyjne.

Do kluczowych obowiązków Wójta należy bieżące kierowanie sprawami Gminy, reprezentowanie jej na zewnątrz, wykonywanie uchwał Rady Gminy, a także zapewnienie prawidłowej realizacji zadań własnych gminy. Wójt odpowiada również za gospodarowanie mieniem komunalnym, nadzorując zarządzanie majątkiem gminnym oraz inicjując działania inwestycyjne, modernizacyjne i organizacyjne służące poprawie jakości życia mieszkańców oraz rozwojowi lokalnej infrastruktury.

Istotnym obszarem działalności Wójta w 2025 roku było wykonywanie budżetu gminy uchwalonego przez Radę Gminy. Obejmowało to w szczególności nadzór nad realizacją dochodów i wydatków, prowadzenie i koordynowanie zadań inwestycyjnych, zapewnienie finansowania jednostek organizacyjnych gminy, a także wspieranie przedsięwzięć społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i gospodarczych. Działania te prowadzone były z uwzględnieniem zasad celowości, gospodarności, jawności i przejrzystości finansów publicznych.

Wójt realizował swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy Wądroże Wielkie, którym kierował jako kierownik jednostki, oraz we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy i podmiotami realizującymi zadania publiczne. Sprawne funkcjonowanie administracji oraz jednostek podległych wymagało bieżącego nadzoru organizacyjnego, kadrowego i finansowego, a także podejmowania działań zapewniających właściwą jakość świadczonych usług publicznych.

W 2025 roku Wójt Gminy Wądroże Wielkie wydawał zarządzenia dotyczące bieżącego funkcjonowania gminy, organizacji pracy Urzędu Gminy, realizacji zadań administracyjnych, powoływania komisji i zespołów, ustalania procedur wewnętrznych, gospodarowania mieniem komunalnym, zarządzania kryzysowego oraz nadzoru nad jednostkami organizacyjnymi. Zarządzenia te stanowiły istotne narzędzie wykonywania zadań organu wykonawczego

i służyły zapewnieniu prawidłowego, sprawnego oraz zgodnego z prawem funkcjonowania gminy.

Rada Gminy Wądroże Wielkie w 2025 roku wykonywała zadania organu stanowiącego i kontrolnego gminy. Do jej właściwości należały sprawy pozostające w zakresie działania gminy, w tym w szczególności uchwalanie budżetu, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat lokalnych w granicach określonych przepisami prawa, przyjmowanie programów i planów gminnych, stanowienie aktów prawa miejscowego, podejmowanie uchwał dotyczących gospodarowania mieniem komunalnym oraz kontrola działalności Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych.

Rada Gminy obradowała na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącą Rady, podejmując uchwały niezbędne do realizacji zadań gminy oraz prawidłowego funkcjonowania wspólnoty samorządowej. Współdziałanie organu stanowiącego i kontrolnego z organem wykonawczym miało istotne znaczenie dla skutecznej realizacji zadań publicznych oraz prowadzenia polityki rozwoju Gminy Wądroże Wielkie w 2025 roku.

Rada Gminy w Wądrożu Wielkim składa się z 15 radnych wybranych w wyborach powszechnych. Przewodniczącym Rady Gminy w kadencji 2024-2029 jest Andrzej Hawran.

Lp.	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja w Radzie Gminy
1	Andrzej Hawran	Przewodniczący Rady Gminy
2	Danuta Danilewicz	W-ce Przewodnicząca; Członek Komisji Budżetu, Rolnictwa i Rozwoju Gospodarczego
3	Andrzej Kołek	W-ce Przewodniczący; Członek Komisji Zdrowia, Opieki Społecznej
4	Mariusz Kaczyński	Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji; Członek Komisji Rewizyjnej
5	Katarzyna Dzikowicz-Pawluk	Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej; członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.
6	Agnieszka Konieczna	Członek Komisji Oświaty, Kultury i Sportu
7	Marcin Olejnik	Członek Komisji Rewizyjnej
8	Agata Marzec	Członek Komisji Oświaty, Kultury i Sportu

9	Anna Tychańska	Radna Gminy Wądroże Wielkie
10	Magdalena Stachurska	Przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury i Sportu
11	Andrzej Mazur	Członek Komisji Budżetu, Rolnictwa i Rozwoju Gospodarczego
12	Sylwia Skałban	Członek Komisji Zdrowia, Opieki Społecznej
13	Magdalena Dynowska	Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.
14	Patrycja Sowińska	Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Opieki Społecznej
15	Sebastian Walaszczyk	Przewodniczący Komisji Budżetu, Rolnictwa i Rozwoju Gospodarczego

W 2025 r. Rada Gminy w Wądrożu Wielkim obradowała i podejmowała rozstrzygnięcia podczas 12 posiedzeń. W sprawach należących do jej kompetencji podjęła 75 uchwał.

2. Finanse Gminy

2.1. Dochody i wydatki Gminy

W 2025 roku dochody budżetu Gminy Wądroże Wielkie zostały zrealizowane w wysokości 39 380 960,31 zł, co stanowiło 96,62% wielkości zaplanowanej na rok budżetowy. Oznacza to, że poziom wykonania dochodów był wysoki i zbliżony do założeń przyjętych w planie finansowym gminy.

Wydatki budżetu zaplanowane do realizacji w 2025 roku wykonano w wysokości 39 794 721,29 zł, co stanowiło 88,17% planu. Niższy poziom wykonania wydatków w stosunku do planu wynika m.in. z przesunięć terminów realizacji części zadań, oszczędności powstałych w toku wykonywania budżetu, rozliczeń inwestycji i ograniczenia niektórych wydatków bieżących i majątkowych.

Porównanie wykonanych dochodów i wydatków wskazuje, że rok budżetowy 2025 zamknął się wynikiem ujemnym w wysokości 413 760,98 zł.

Realizacja budżetu w 2025 roku pokazuje, że Gmina Wądroże Wielkie prowadziła gospodarkę finansową w sposób umożliwiający wykonanie podstawowych zadań bieżących oraz kontynuację zadań inwestycyjnych i rozwojowych. Jednocześnie poziom wykonania dochodów i wydatków wskazuje na konieczność stałego monitorowania realizacji planu finansowego, zarówno po stronie wpływów budżetowych, jak i ponoszonych wydatków.

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku budżetu według planu na dzień **1 stycznia 2025 roku**, planu na dzień **31 grudnia 2025 roku** oraz wykonania za 2025 rok przedstawiono w poniższej tabeli.

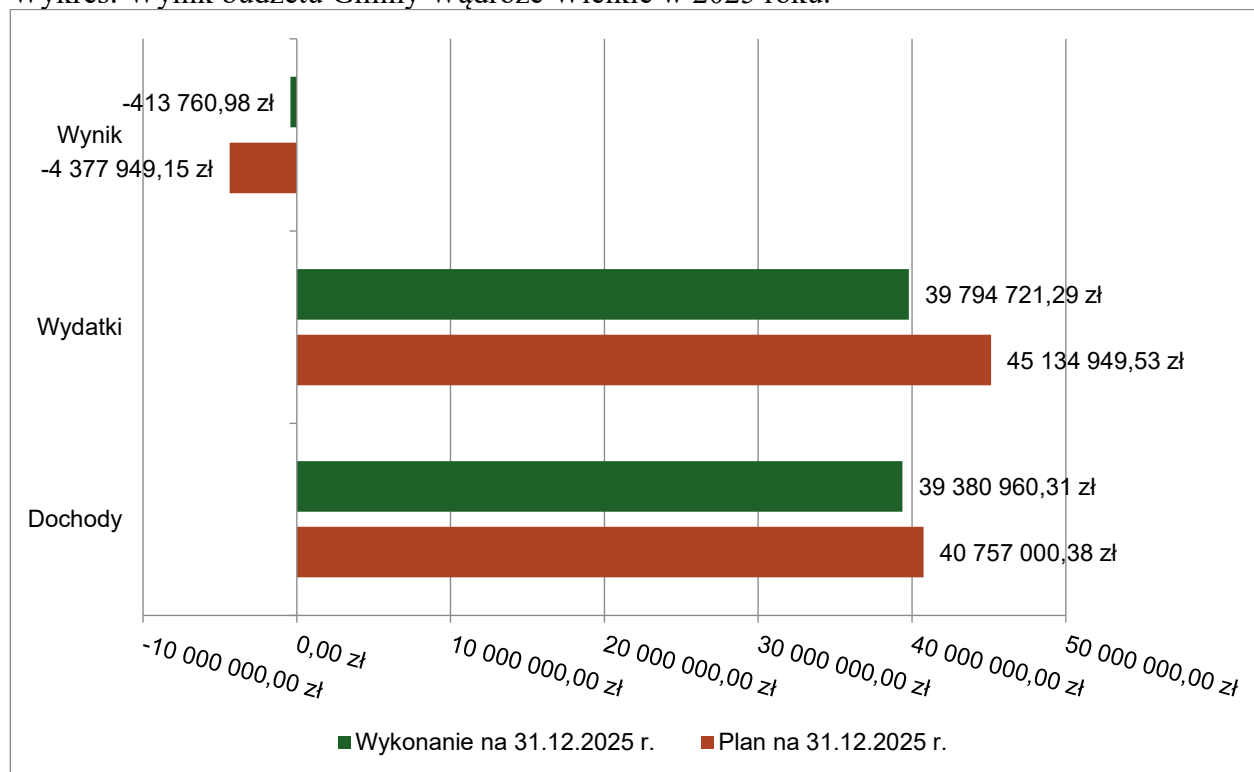
Tabela: Podstawowe dane budżetowe.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	33 391 868,98	40 757 000,38	39 380 960,31	96,62%
Wydatki	33 892 628,90	45 134 949,53	39 794 721,29	88,17%
Wynik	-500 759,92	-4 377 949,15	-413 760,98	-

Deficyt został sfinansowany środkami pochodzącymi z:

- Wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego w kwocie **390 201,81 zł**;
- Niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu w kwocie **23 559,17 zł**.

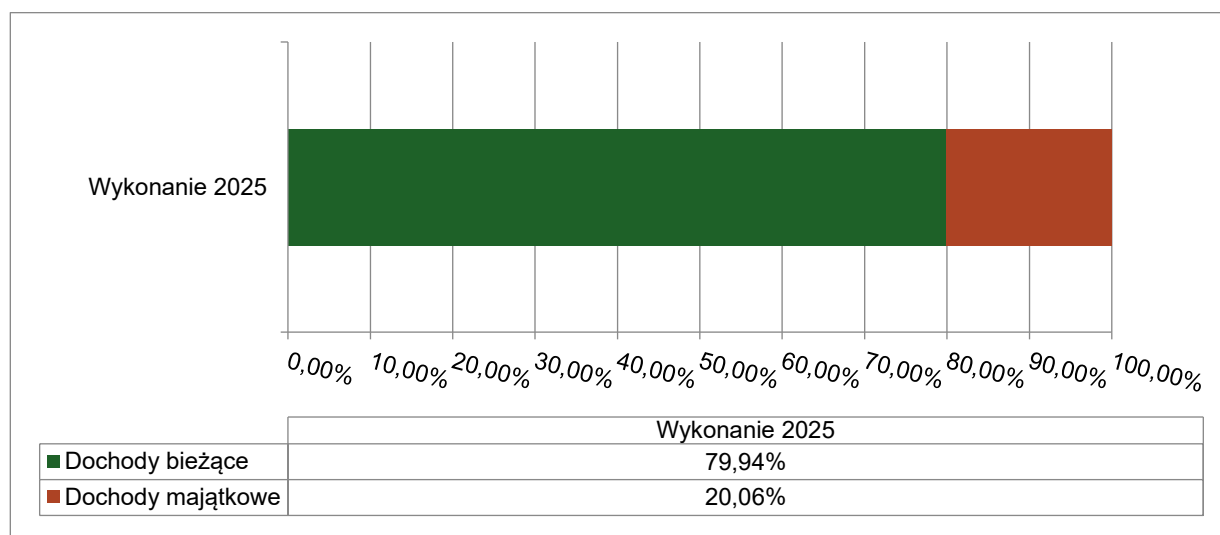
Wykres: Wynik budżetu Gminy Wądroże Wielkie w 2025 roku.

Realizacja dochodów budżetu Gminy w 2025 roku w podziale na dochody bieżące i majątkowe przedstawia tabela i wykres poniżej.

Tabela: Realizacja planu dochodów w 2025 roku w Gminie Wądroże Wielkie.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	28 529 119,28	31 593 827,63	31 479 750,13	99,64%	79,94%
Dochody majątkowe	4 862 749,70	9 163 172,75	7 901 210,18	86,23%	20,06%
RAZEM DOCHODY	33 391 868,98	40 757 000,38	39 380 960,31	96,62%	100,00%

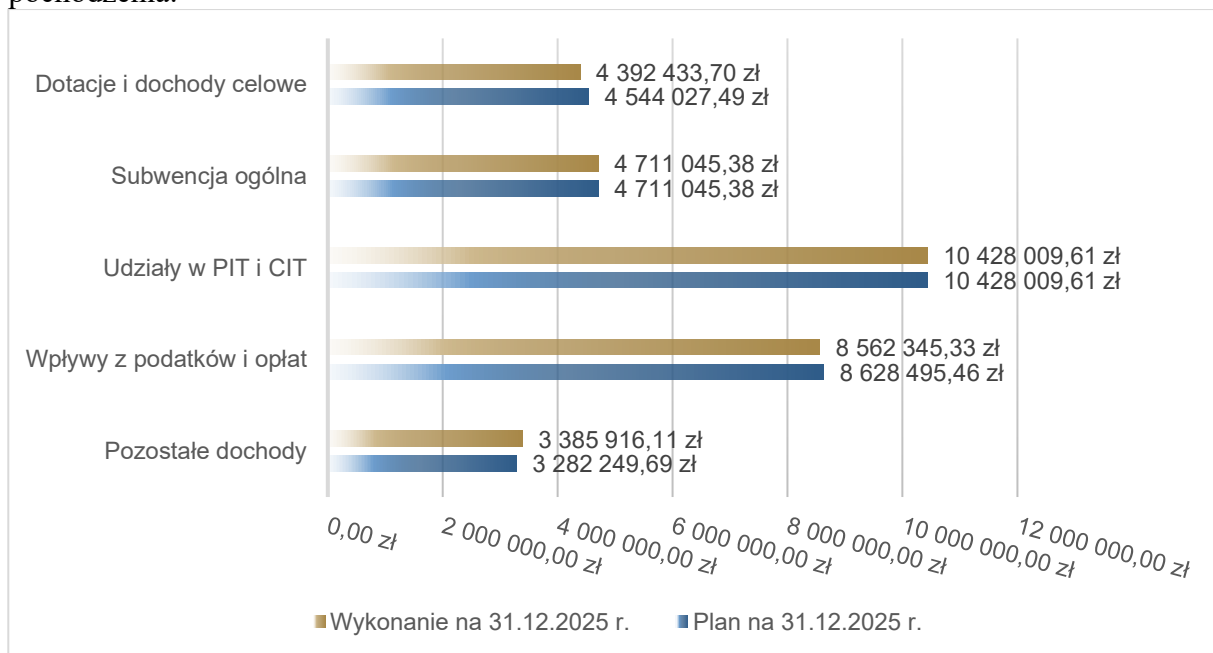
Wartości zrealizowanych w 2025 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela: Realizacja planu dochodów bieżących w 2025 roku w Gminie Wądroże Wielkie.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dotacje i dochody celowe	2 037 664,36	4 544 027,49	4 392 433,70	96,66%	13,95%
Subwencja ogólna	4 648 794,38	4 711 045,38	4 711 045,38	100,00%	14,97%

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Udziały w PIT i CIT	10 428 009,61	10 428 009,61	10 428 009,61	100,00%	33,13%
Wpływy z podatków i opłat	8 468 679,25	8 628 495,46	8 562 345,33	99,23%	27,20%
Pozostałe dochody	2 945 971,68	3 282 249,69	3 385 916,11	103,16%	10,76%
RAZEM DOCHODY BIEŻĄCE	28 529 119,28	31 593 827,63	31 479 750,13	99,64%	100,00%

Wykres: Dochody bieżące budżetu Gminy Wądroże Wielkie w 2025 roku wg źródeł ich pochodzenia.

Największy udział w strukturze dochodów bieżących stanowiły udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych (PIT i CIT), które wyniosły 10.428.009,61 zł, co stanowiło 33,13% wszystkich dochodów bieżących. Drugą pod względem wielkości grupę dochodów stanowiły wpływy z podatków i opłat lokalnych. Wykonano je w wysokości 8.562.345,33 zł, tj. 99,23% planu po zmianach. Udział tej grupy dochodów w dochodach bieżących wyniósł 27,20%, co wskazuje na istotne znaczenie dochodów własnych gminy dla finansowania bieżących zadań samorządu. Subwencja ogólna została wykonana w kwocie 4.711.045,38 zł, tj. w 100% planu. Jej udział w dochodach bieżących wyniósł 14,97%. Dotacje i dochody celowe wykonano w wysokości 4.392.433,70 zł, co stanowi 96,66% planu po zmianach. W porównaniu do planu początkowego nastąpił znaczny wzrost tej grupy dochodów

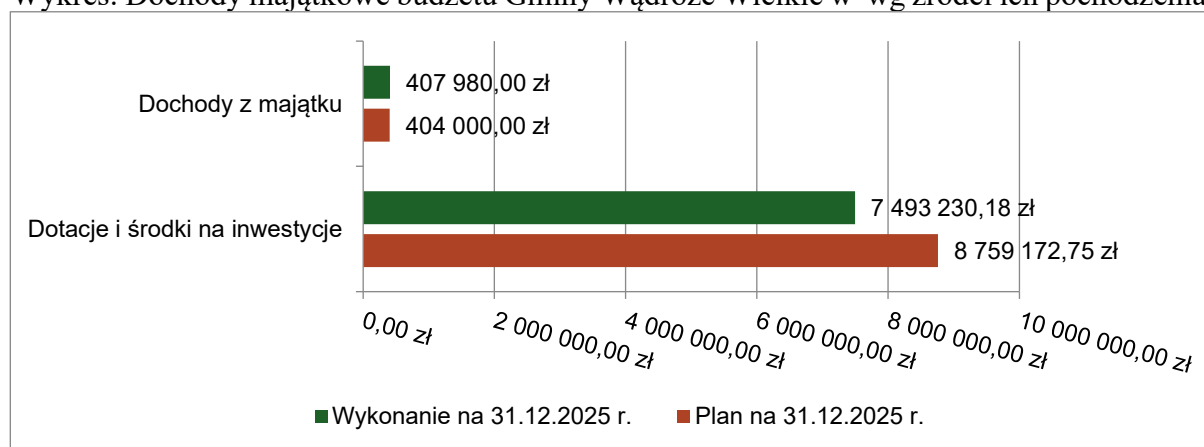
w ciągu roku budżetowego, co związane było przede wszystkim z uzyskaniem dodatkowych środków na realizację zadań zleconych i własnych, w tym programów finansowanych z budżetu państwa i funduszy celowych. Udział tej grupy dochodów wyniósł 13,95%. Pozostałe dochody wykonano w wysokości 3.385.916,11 zł, co stanowi 103,16% planu po zmianach.

Wartości zrealizowanych w 2025 roku dochodów majątkowych według źródeł przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela: Realizacja planu dochodów majątkowych w 2025 roku w Gminie Wądroże Wielkie.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody z majątku	20 000,00	404 000,00	407 980,00	100,99%	5,16%
Dotacje i środki na inwestycje	4 842 749,70	8 759 172,75	7 493 230,18	85,55%	94,84%
RAZEM DOCHODY MAJĄTKOWE	4 862 749,70	9 163 172,75	7 901 210,18	86,23%	100,00%

Wykres: Dochody majątkowe budżetu Gminy Wądroże Wielkie w wg źródeł ich pochodzenia.

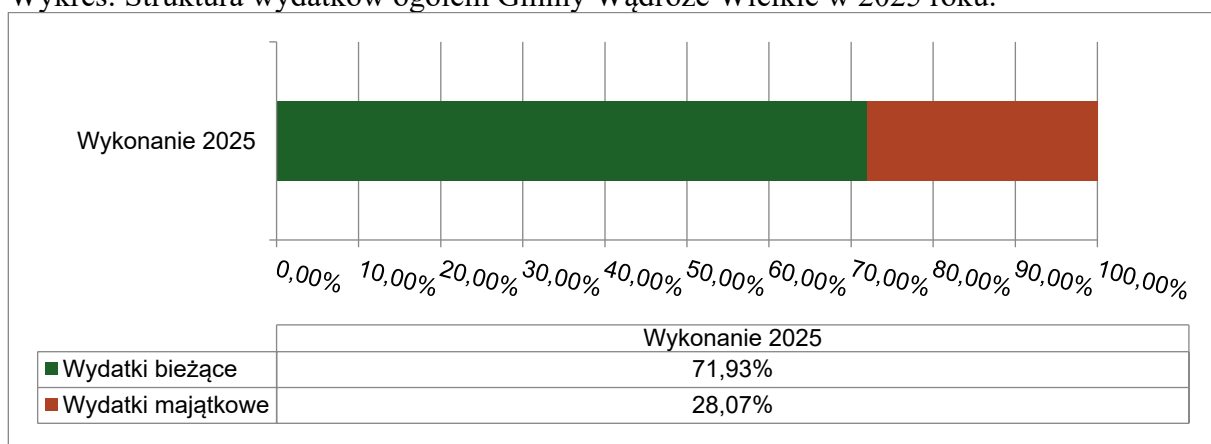
Największą pozycję dochodów majątkowych stanowiły dotacje i środki przeznaczone na inwestycje. Wykonano je w wysokości 7.493.230,18 zł, co stanowiło 85,55% planu po zmianach oraz 94,84% wszystkich dochodów majątkowych. Tak wysoki udział tej grupy dochodów wskazuje na znaczące wykorzystanie środków zewnętrznych przy realizacji inwestycji gminnych. Dochody z majątku wykonano w kwocie 407.980,00 zł przy planie 404.000,00 zł, co stanowi 100,99% planu po zmianach. Udział tej grupy dochodów w dochodach majątkowych wyniósł 5,16%.

Realizację wydatków budżetu Gminy w 2025 roku w podziale na wydatki bieżące i majątkowe przedstawia tabela i wykres poniżej.

Tabela: Realizacja planu wydatków w 2025 roku w Gminie Wądroże Wielkie.

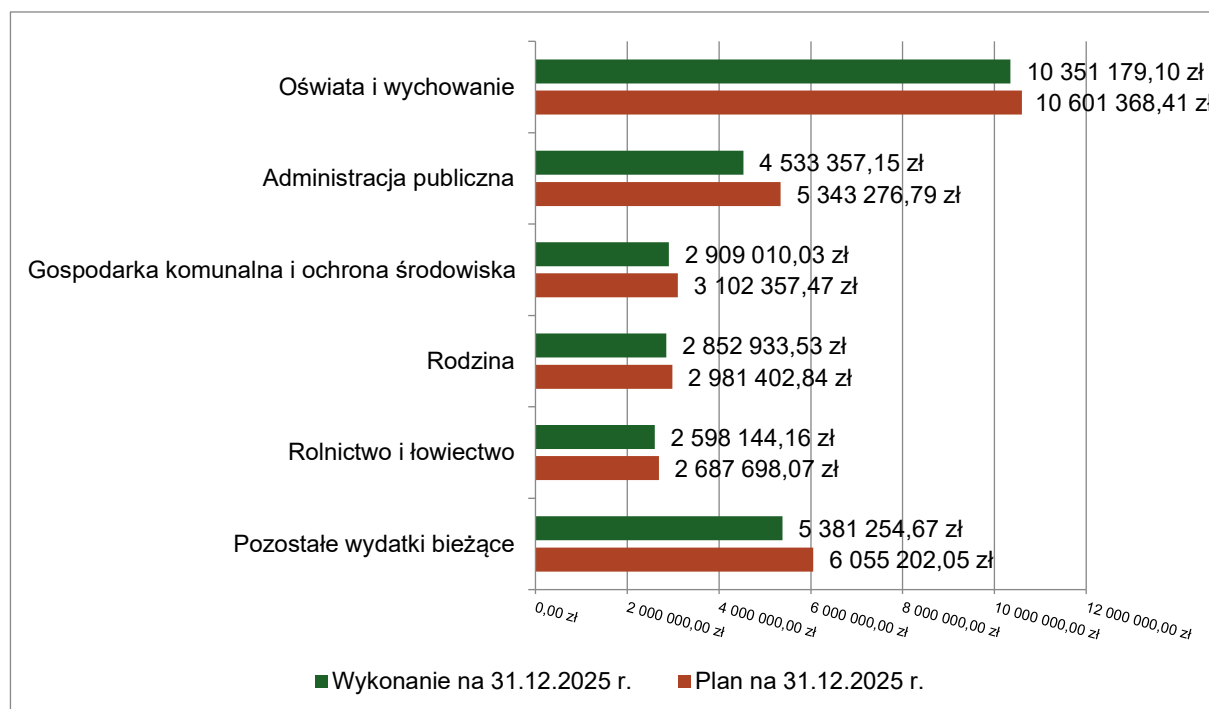
Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2025 r. (w zł)	Plan na 31.12.2025 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	26 371 865,22	30 771 305,63	28 625 878,64	93,03%	71,93%
Wydatki majątkowe	7 520 763,68	14 363 643,90	11 168 842,65	77,76%	28,07%
RAZEM WYDATKI	33 892 628,90	45 134 949,53	39 794 721,29	88,17%	100,00%

Wykres: Struktura wydatków ogółem Gminy Wądroże Wielkie w 2025 roku.

Wartości zrealizowanych w 2025 roku wydatków bieżących według działów przedstawia wykres.

Wykres: Wydatki bieżące budżetu Gminy Wądroże Wielkie wg działów w 2025 roku

Największy udział w strukturze wydatków bieżących stanowiły wydatki w dziale „Oświata i wychowanie”, gdzie wydatkowano kwotę 10.351.179,10 zł przy planie wynoszącym 10.601.368,41 zł. Wydatki w dziale „Administracja” wykonano w kwocie 4.533.357,15 zł przy planie 5.343.276,79 zł. W dziale „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” wydatki wykonano w wysokości 2.909.010,03 zł przy planie 3.102.357,47 zł. W ramach tych środków realizowano zadania związane m.in. z utrzymaniem infrastruktury komunalnej, gospodarką odpadami, oświetleniem ulicznym oraz ochroną środowiska. Na zadania z zakresu pomocy rodzinie wydatkowano 2.852.933,53 zł przy planie 2.981.402,84 zł. Wydatki te obejmowały realizację świadczeń rodzinnych, wspieranie rodzin oraz pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej. W dziale „Rolnictwo i łowiectwo” wykonano wydatki bieżące w wysokości 2.598.144,16 zł przy planie 2.687.698,07 zł. Środki przeznaczono m.in. na zadania związane z infrastrukturą wodociągową, melioracją, izbami rolniczymi oraz pozostałymi zadaniami związanymi z rolnictwem. Pozostałe wydatki bieżące wykonano w kwocie 5.381.254,67 zł przy planie 6.055.202,05 zł. W grupie tej ujęto wydatki dotyczące pozostałych działów klasyfikacji budżetowej, w tym m.in. kultury, sportu, bezpieczeństwa publicznego, transportu, ochrony zdrowia oraz obsługi długu.

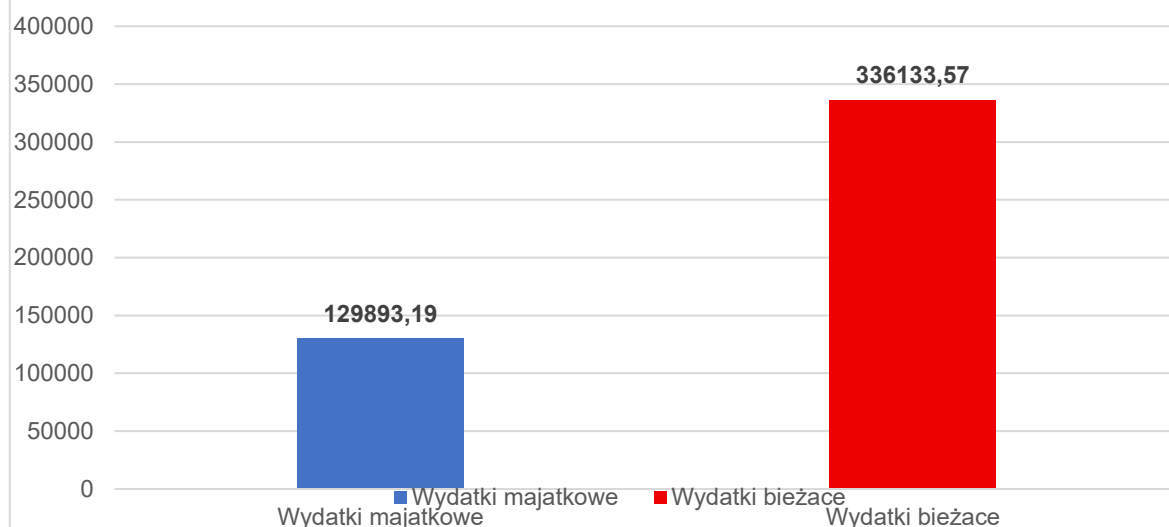
2.2. Fundusz Sołecki w 2025 roku.

Zgodnie z Uchwałą XXIX/135/09 z dnia 24 czerwca 2009 r. w budżecie Gminy wyodrębniono fundusz sołecki. W **2025 roku** realizacja funduszu sołeckiego zamknęła się kwotą 466.026,76 zł, co stanowi 92,42 % z planu wynoszącego 504.222,07 zł.

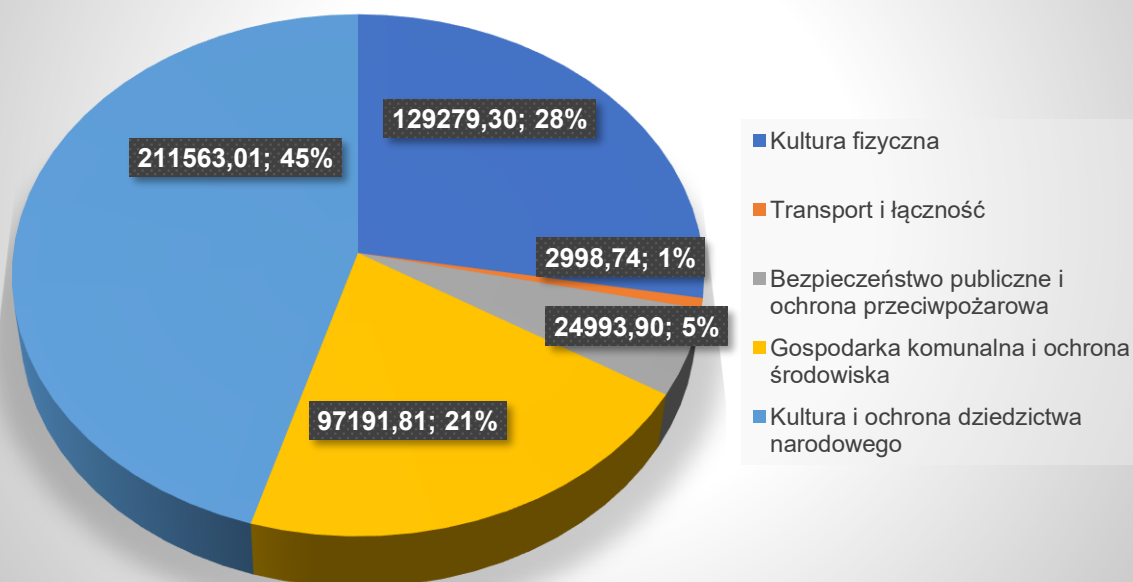
Realizację funduszu sołectkiego przez poszczególne sołectwa przedstawia poniższa tabela:

LP	SOŁECTWO	PLAN (PLN)	WYKONANIE (PLN)	% wykonania
1	Bielany	19 020,86	18 770,58	98,68
2	Biernatki	21 863,84	21 270,39	97,29
3	Budziszów Mały	23 149,95	18 087,99	78,13
4	Budziszów Wlk.	52 121,22	51 626,08	99,05
5	Gądków	21 728,46	18 350,32	84,45
6	Granowice	29 715,87	28 264,59	95,12
7	Jenków	24 503,74	23 878,79	97,45
8	Kępy	22 269,98	21 954,87	98,59
9	Kosiska	23 285,33	22 926,15	98,46
10	Mierzyce	55 776,48	55 010,12	98,63
11	Pawłowice Wielkie	22 540,74	21 543,91	95,58
12	Postolice	24 368,36	22 237,61	91,26
13	Rąbienice	16 245,58	15 117,03	93,05
14	Skąła	24 436,05	24 317,05	99,51
15	Sobolew	20 306,97	17 484,60	86,10
16	Wądroże Małe	26 399,06	26 218,24	99,32
17	Wądroże Wielkie	59 093,28	58 968,44	99,79
18	Wierzchowice	17 396,30	0,00	0,00
Razem		504 222,07	466 026,76	92,42

Wykonanie Funduszu Sołeckiego w 2025 roku

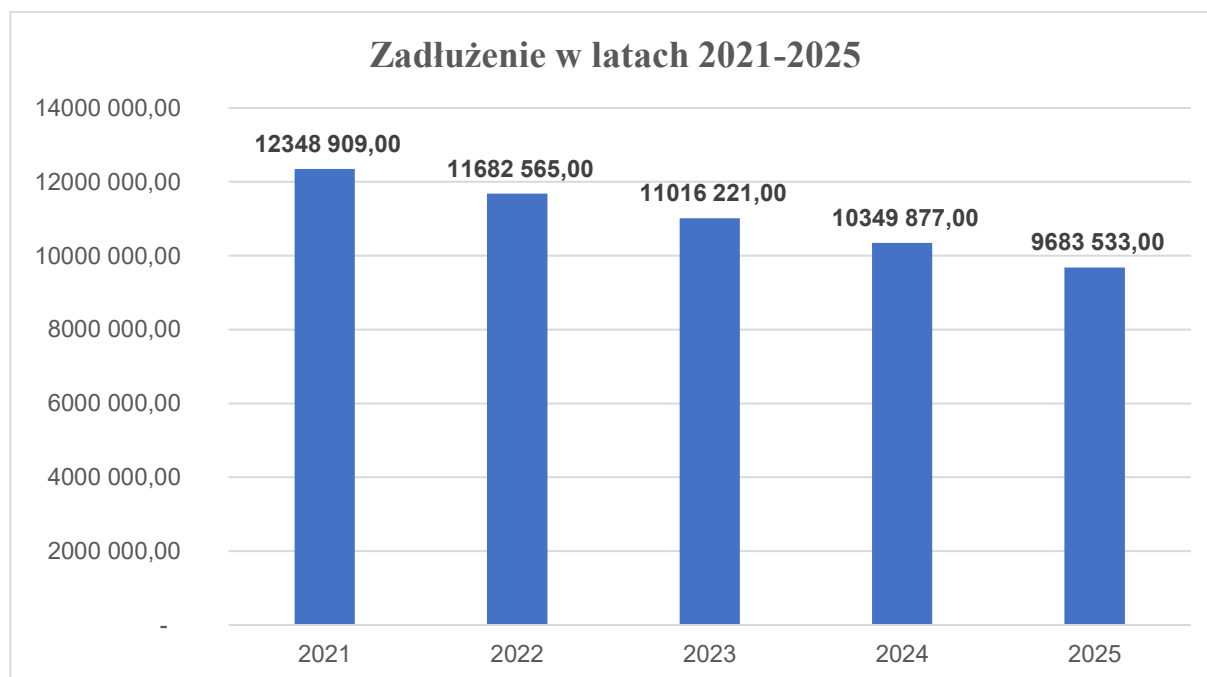

Struktura wydatków Funduszu Sołeckiego w 2025 roku według działów klasyfikacji budżetowej

W 2025 roku środki Funduszu Sołeckiego zostały przeznaczone przede wszystkim na realizację zadań służących poprawie jakości życia mieszkańców oraz utrzymaniu i rozwojowi infrastruktury lokalnej. Struktura wydatków wskazuje na dominujący udział zadań związanych

z kulturą. Największą część wydatków Funduszu Sołeckiego stanowiły wydatki w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, na które przeznaczono kwotę 211.563,01 zł, co stanowiło 45% wszystkich wydatków Funduszu Sołeckiego. Środki te zostały przeznaczone przede wszystkim na organizację wydarzeń lokalnych, doposażenie świetlic wiejskich, utrzymanie obiektów kultury oraz działania integrujące społeczność lokalną. Znaczący udział miały również wydatki w dziale „Kultura fizyczna”, które wyniosły 129.279,30 zł, tj. 28% ogółu wydatków Funduszu Sołeckiego. Środki przeznaczono m.in. na utrzymanie i doposażenie terenów sportowych, placów zabaw oraz organizację przedsięwzięć sportowo-rekreacyjnych. W dziale „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” wydatkowano kwotę 97.191,81 zł, co stanowiło 21% wydatków Funduszu Sołeckiego. Zadania realizowane w ramach tego działu dotyczyły głównie poprawy estetyki miejscowości, utrzymania terenów zielonych, zakupu wyposażenia komunalnego oraz drobnych prac porządkowych i modernizacyjnych. Na zadania z zakresu „Bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej” przeznaczono 24.993,95 zł, co stanowiło 5% wydatków Funduszu Sołeckiego. Środki te mogły zostać wykorzystane m.in. na doposażenie jednostek OSP, zakup sprzętu poprawiającego bezpieczeństwo mieszkańców lub realizację działań związanych z ochroną przeciwpożarową.

Stan zadłużenia Gminy na koniec 2025 roku wyniósł 9 683 533,00 zł ,co stanowiło 24,59 % dochodów.

Stan środków pieniężnych na rachunku bankowym budżetu na koniec 2025 roku wyniósł 5 286 626,79 zł.

3. Informacje o stanie mienia komunalnego

Na dzień 1 stycznia 2025 roku wartość początkowa majątku Gminy Wądroże Wielkie wynosiła 92 310 445,77 zł. Na koniec roku, tj. według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku, wartość ta wzrosła do poziomu 97 650 021,63 zł. Oznacza to zwiększenie wartości majątku gminy o 5 339 575,86 zł, tj. o około 5,78% w stosunku do stanu na początek roku.

Wzrost wartości majątku trwałego Gminy Wądroże Wielkie był wynikiem konsekwentnie realizowanej polityki inwestycyjnej, racjonalnego gospodarowania mieniem komunalnym oraz skutecznego wykorzystywania dostępnych źródeł finansowania, zarówno środków własnych, jak i środków zewnętrznych, w tym funduszy krajowych i unijnych.

Zwiększenie wartości środków trwałych nastąpiło przede wszystkim w wyniku zakończenia i ujęcia w ewidencji majątkowej zrealizowanych zadań inwestycyjnych oraz zakupów majątkowych. Do najważniejszych obszarów, które wpłynęły na wzrost wartości majątku gminy, należały:

- przebudowa i modernizacja dróg gminnych — obejmująca zadania związane z poprawą stanu technicznego nawierzchni, odwodnienia oraz bezpieczeństwa i dostępności lokalnych ciągów komunikacyjnych. Inwestycje drogowe wpływają bezpośrednio na poprawę jakości życia mieszkańców, usprawnienie komunikacji lokalnej oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy;
- realizacja zadań w ramach funduszu sołeckiego — obejmująca przedsięwzięcia zgłaszane przez mieszkańców poszczególnych sołectw, w tym drobne inwestycje infrastrukturalne, remonty, zakupy wyposażenia oraz działania służące poprawie funkcjonalności przestrzeni publicznych. Zadania te, choć często mają lokalny charakter, stanowią ważny element wzmacniania majątku gminnego oraz aktywizacji społeczności wiejskich;
- zakup sprzętu i wyposażenia — obejmujący doposażenie jednostek organizacyjnych gminy, obiektów użyteczności publicznej, szkół, świetlic oraz jednostek pomocniczych. Zakupy te przyczyniły się do poprawy warunków funkcjonowania jednostek oraz podniesienia standardu świadczonych usług publicznych;
- realizacja zadań inwestycyjnych o charakterze rozwojowym — obejmująca działania związane z modernizacją infrastruktury publicznej, poprawą efektywności energetycznej, rozwojem odnawialnych źródeł energii, modernizacją obiektów komunalnych oraz rozbudową infrastruktury technicznej, w tym oświetlenia ulicznego.

Systematyczny wzrost wartości majątku trwałego świadczy o aktywnym rozwoju Gminy Wądroże Wielkie oraz skutecznej realizacji założonych celów inwestycyjnych i strategicznych. Podejmowane działania pozwalają nie tylko utrzymywać istniejącą infrastrukturę w należyтым stanie technicznym, ale również sukcesywnie zwiększać potencjał rozwojowy gminy, poprawiać jakość życia mieszkańców oraz wzmacniać bazę infrastrukturalną służącą realizacji zadań publicznych.

3.1 Zestawienie zmian wartości środków trwałych wg grup rodzajowych w zł

L.P	WYSZCZEGÓLNIENIE	STAN NA DZIEŃ	STAN NA DZIEŃ	ZWIĘKSZENIE	ZMNIJSZENIE
		01.01.2025 r.	31.12.2025 r.		
1	2	3	4	5	
1.	Grunty	2 890 158,11	2 963 872,49	73 714,38	0,00
2.	Budynki , lokale	20 129 105,59	21 400 992,24	1 271 886,65	0,00
3.	Obiekty inżynierii lądowej	54 824 141,21	58 596 086,16	3 771 944,95	0,00
4.	Zespoły komputerowe	719 169,00	701 907,92	0,00	17 261,08
5.	Środki transportowe	1 012 766,99	1 276 037,27	263 270,28	0,00
6	Maszyny i urządzenia techniczne	4 883 896,29	5 076 857,60	192 961,31	0,00
7.	WYPOSAŻENIE	4 126 001,09	4 087 398,35	0,00	38 602,74
8.	Inwestycje rozpoczęte	3 265 811,82	3 064 376,34	0,00	201 435,48
	(środki trwałe w budowie)	196 073,00	196 073,00		
9.	Długoterminowe aktywa	196 073,00	196 073,00	0,00	0,00
	finansowe	240 790,75	263 322,67	22 531,92	
10.	Zbiory biblioteczne	263 322,67	286 420,26	23 097,59	
	OGÓŁEM	92 310 445,77	97 650 021,63	5 339 575,86	257 299,30

Na dzień 1 stycznia 2025 r. wartość majątku Gminy Wądroże Wielkie wynosiła 92 310 445,77 zł, natomiast według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wzrosła do poziomu 97 650 021,63 zł. Oznacza to wzrost wartości majątku o 5 339 575,86 zł, przy czym łączna wartość zwiększeń wyniosła 5 596 875,16 zł, a zmniejszeń 257 299,30 zł.

Największy przyrost wartości odnotowano w grupie obiektów inżynierii lądowej, gdzie nastąpiło zwiększenie o 3 771 944,95 zł. Istotny wzrost wystąpił również w kategorii budynków i lokali — o 1 271 886,65 zł. Wzrost wartości majątku odnotowano także w zakresie środków transportowych — o 263 270,28 zł, maszyn i urządzeń technicznych — o 192 961,31 zł.

zł, gruntów — o 73 714,38 zł, zbiorów bibliotecznych — o 23 097,59 zł oraz długoterminowych aktywów finansowych — o 22 531,92 zł.

Zmniejszenia wartości majątku dotyczyły przede wszystkim inwestycji rozpoczętych, tj. środków trwałych w budowie, gdzie odnotowano zmniejszenie o 201 435,48 zł, a także wyposażenia — o 38 602,74 zł oraz zespołów komputerowych — o 17 261,08 zł.

Powyższe dane wskazują, że w 2025 roku majątek Gminy Wądroże Wielkie systematycznie wzrastał, głównie dzięki inwestycjom infrastrukturalnym oraz zwiększeniu wartości obiektów komunalnych i technicznych. Największy udział w przyroście majątku miały zadania związane z infrastrukturą drogową, budynkami oraz wyposażeniem technicznym służącym realizacji zadań publicznych.

3.2 Informacja o stanie majątku jednostek organizacyjnych Gminy Wądroże Wielkie.

Lp.	Nazwa jednostki	Rodzaj wartości	Stan na dzień 01.01.2024 r.	Stan na dzień 31.12.2024 r.	Zwiększenie (+) Zmniejszenie (-) w zł (5-4)
1	2	3	4	5	6
1	Szkoła Podstawowa w Wądrożu Wielkim	brutto	4 877 518	6 99 4899	+ 2 117 471
2	Szkoła Podstawowa w Budziszowie Wielkim	brutto	6 578 829	6 314 183	- 264 646
3	Żłobek Gminny w Postolicach	brutto	962 793,76	944,940,23	-17853,53
4	Gminne Przedszkole w Wądrożu Wielkim	brutto	2 033 465,38	2 062 767,78	+ 29302,40
5	Urząd Gminy	brutto	76 889 280,93	82 412 670,24	+5 537 589,31

6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim	brutto	110 997,60	114 215,70	+ 3 218,10
7	Instytucje kultury	brutto	342 007,09	354 524,68	+ 12 517,59
8	Ośrodek Zdrowia	brutto	505 415,00	505 415,00	0

W analizowanym okresie wartość majątku poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Wądroże Wielkie uległa zmianom wynikającym zarówno z realizowanych inwestycji, zakupów sprzętu i wyposażenia, jak również z aktualizacji wartości poszczególnych składników majątkowych.

Największy wzrost wartości majątku odnotowano w Urzędzie Gminy Wądroże Wielkie, gdzie wartość brutto zwiększyła się z 76 889 280,93 zł do 82 412 670,24 zł, tj. o 5 537 589,31 zł. Zwiększenie to związane było przede wszystkim z zakończeniem i przyjęciem do ewidencji zrealizowanych inwestycji, zakupem środków transportu, realizacją zadań inwestycyjnych będących w toku, a także zakupami sprzętu i wyposażenia przez sołectwa w ramach funduszu sołeckiego.

Istotny wzrost wartości majątku wystąpił również w Szkole Podstawowej w Wądrożu Wielkim, gdzie wartość brutto zwiększyła się z 4 877 518,00 zł do 6 994 989,00 zł, tj. o 2 117 471,00 zł. Wzrost ten wynikał przede wszystkim z zakończonego remontu budynku szkoły, który spowodował zwiększenie jego wartości, a także z zakupu nowego wyposażenia, maszyn, urządzeń oraz zbiorów bibliotecznych.

W przypadku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim odnotowano wzrost wartości majątku z 110 997,60 zł do 114 215,70 zł, tj. o 3 218,10 zł. Zwiększenie to było związane głównie z zakupem sprzętu komputerowego oraz wyposażenia służącego bieżącej działalności jednostki.

Wartość majątku instytucji kultury wzrosła z 342 007,09 zł do 354 524,68 zł, tj. o 12 517,59 zł. Zmiana ta wynikała z zakupu maszyn i urządzeń technicznych oraz uzupełnienia zbiorów bibliotecznych.

W Gminnym Przedszkolu w Wądrożu Wielkim wartość brutto majątku wzrosła z 2 033 465,38 zł do 2 062 767,78 zł, co oznacza zwiększenie o 29 302,40 zł. Z danych wynika więc dodatnia zmiana wartości majątku tej jednostki.

Zmniejszenie wartości majątku odnotowano natomiast w Szkole Podstawowej w Budziszowie Wielkim, gdzie wartość brutto obniżyła się z 6 578 829,00 zł do 6 314 183,00 zł, tj. o 264 646,00 zł. Spadek ten dotyczył przede wszystkim wartości wyposażenia.

Obniżenie wartości majątku wystąpiło również w Żłobku Gminnym w Postolicach, gdzie wartość brutto zmniejszyła się z 962 793,76 zł do 944 940,23 zł, tj. o 17 853,53 zł. Zmiana ta związana była głównie ze zmniejszeniem wartości wyposażenia.

W przypadku Ośrodka Zdrowia wartość majątku pozostała bez zmian i wynosiła 505 415,00 zł zarówno na początku, jak i na końcu analizowanego okresu.

Podsumowując, największy wpływ na wzrost wartości majątku gminy miały zmiany odnotowane w Urzędzie Gminy oraz Szkole Podstawowej w Wądrożu Wielkim. Świadczy to o kontynuacji działań inwestycyjnych, modernizacyjnych oraz doposażeniowych, których celem było podniesienie standardu infrastruktury publicznej i poprawa warunków realizacji zadań przez jednostki organizacyjne gminy.

3.3. Zestawienie mienia komunalnego – zbiorcze powierzchnia w hektarach.

Lp.	Miejscowość	drogi	rowy	działka budowl ana zabudo wana	boiska sportow e, place zabaw	działka budowl ana niezabu dowana	grunt rolny	inne *	cmentar z	razem
1	Bielany	4,1490		0,0006						4,1496
2	Biernatki	10,1500		0,2776	0,6100	0,2617		1,5235		12,8228
3	Budziszó w Mały	5,2649		0,2292	0,4782					5,9723
4	Budziszó w Wielki	14,8412	0,0758	1,5176	2,5921	0,2490	1,034	1,3788		21,6885
5	Gądków	5,9822	0,0500	0,0300	0,9200					6,9822
6	Granowic e	13,0556	0,2100	0,7812	0,9832		0,5819	1,1900	0,5512	17,3531
7	Jenków	10,0220	0,1041		0,8304	0,3300	0,7700			12,0565

8	Mierzyce	18,5885	0,5100	0,5788	1,0900		2,9900	4,9686		28,7259
9	Kępy	6,6494	0,0400	0,1850	0,7138	0,1218		1,5500		9,2600
10	Kosiska	7,9522	0,4272	0,3383	1,9881		1,0000	0,0600	1,5048	13,2706
11	Pawłowe Wielkie	7,6952	0,3364	0,2826	0,7100		1,5200	1,3022		11,8464
12	Postolice	6,9393	0,1000	0,1714	0,3570		0,5900	0,6900		8,8477
13	Rąbienice	5,1379		0,1135		0,0300				5,2814
14	Skąpa	11,8123	0,5300	0,2075				1,7600		14,3098
15	Sobolew	2,5800		0,6335				0,2300		3,4435
16	Wądroże Małe	10,1200		0,5323				0,4800		11,1323
17	Wądroże Wielkie	24,3000	0,2546	1,9010	0,8920	0,3614	1,4800	4,0197	1,1400	34,3487
18	Wierzchovice	5,6149		0,1869	0,3415			0,2200		6,3633
Razem		170,8546	2,6381	7,967	12,5063	1,3539	9,9659	19,3728	3,1960	227,8546

3.4. Sprzedaż nieruchomości w roku 2025

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie zrealizowała sprzedaż czterech nieruchomości gruntowych stanowiących mienie komunalne. Zbycie nieruchomości przyczyniło się do zwiększenia wpływów do budżetu gminy w ramach dochodów majątkowych oraz stanowiło element racjonalnego gospodarowania zasobem nieruchomości gminnych.

Pierwsza transakcja dotyczyła niezabudowanej działki położonej w miejscowości Kosiska o powierzchni 0,0500 ha. Nieruchomość została zbyta w trybie bezprzetargowym jako grunt przeznaczony na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej. Zastosowanie trybu bezprzetargowego nastąpiło na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym nieruchomość może zostać zbyta w tej formie, jeżeli nie może być zagospodarowana jako samodzielna nieruchomość, a jej sprzedaż służy poprawie warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej.

Druga transakcja obejmowała niezabudowaną działkę położoną w miejscowości Bielany o powierzchni 0,0935 ha. Również w tym przypadku nieruchomość została sprzedana w drodze bezprzetargowej, z przeznaczeniem na poprawę warunków zagospodarowania działki przyległej, na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Trzecia transakcja dotyczyła niezabudowanej działki położonej w miejscowości Postolice o powierzchni 0,2200 ha. Nieruchomość została zbyta w trybie bezprzetargowym jako grunt służący poprawie warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej. Zbycie nastąpiło w oparciu o art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami, z uwagi na brak możliwości racjonalnego samodzielnego zagospodarowania tej działki.

Czwarta transakcja obejmowała działkę położoną w miejscowości Bielany o powierzchni 0,0311 ha, zabudowaną masztem antenowym. Nieruchomość została zbyta w drodze bezprzetargowej na podstawie art. 37 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Przepis ten dopuszcza odstąpienie od obowiązku zbycia nieruchomości w drodze przetargu w przypadku nieruchomości zabudowanej na podstawie zezwolenia na budowę lub nieruchomości, której zabudowa została zalegalizowana zgodnie z właściwymi procedurami, jeżeli o nabycie ubiega się osoba dzierżawiąca lub użytkująca nieruchomość na podstawie umowy zawartej na co najmniej 10 lat. Podstawą odstąpienia od trybu przetargowego była Uchwała Nr XII/82/2025 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 26 maja 2025 r. w sprawie odstąpienia od zbycia nieruchomości w drodze przetargu, stanowiącej własność Gminy Wądroże Wielkie.

Łączna kwota uzyskana ze sprzedaży wskazanych nieruchomości wyniosła 406 000,00 zł i zasiłowała dochody majątkowe budżetu gminy.

Sprzedaż nieruchomości w 2025 roku była prowadzona w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami oraz zasadami racjonalnego gospodarowania mieniem komunalnym. Zbycie gruntów pozwoliło na uporządkowanie lokalnej struktury własnościowej, poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych oraz efektywne wykorzystanie składników majątku, które z punktu widzenia gminy nie pełniły samodzielnej funkcji użytkowej lub inwestycyjnej. Jednocześnie uzyskane dochody majątkowe mogły zostać przeznaczone na realizację zadań własnych gminy oraz dalszy rozwój lokalnej infrastruktury.

4. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.

Dokumenty strategiczne stanowią jeden z kluczowych elementów planowania i prowadzenia polityki rozwoju lokalnego. Ich podstawowym celem jest określenie wizji rozwoju gminy, wskazanie priorytetowych kierunków działań oraz wyznaczenie celów, których realizacja służy zaspokajaniu potrzeb mieszkańców i wzmocnieniu potencjału wspólnoty samorządowej.

Strategie, programy i plany wieloletnie są również istotnym instrumentem długofalowego zarządzania gminą. Pozwalają zachować ciągłość i spójność działań podejmowanych przez władze samorządowe, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań społecznych, gospodarczych, prawnych czy organizacyjnych. Umożliwiają także racjonalne i efektywne gospodarowanie dostępnymi zasobami gminy, w tym zasobami środowiska przyrodniczego i kulturowego, potencjałem społecznym, infrastrukturą techniczną oraz środkami finansowymi.

W 2025 roku w Gminie Wądroże Wielkie obowiązywały następujące dokumenty strategiczne, programowe i planistyczne:

- Strategia Rozwoju Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016–2025;
- Plan urzędniowo-rolny Gminy Wądroże Wielkie;
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wądroże Wielkie na lata 2012–2032;
- Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wądroże Wielkie;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2023–2028;
- Program rewitalizacji dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016–2026;
- Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wądroże Wielkie na lata 2024–2028;
- Regulamin udzielania z budżetu gminy dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych ekologicznych oczyszczalni ścieków;
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wądroże Wielkie w 2025 roku;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy na lata 2026-2040;
- Program współpracy Gminy Wądroże Wielkie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2025 rok;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wądroże Wielkie na 2025 rok.

Realizacja powyższych dokumentów odbywała się z uwzględnieniem możliwości organizacyjnych i finansowych Gminy, przy zachowaniu zasad racjonalnego, celowego i oszczędnego wydatkowania środków publicznych. Dokumenty te wyznaczały ramy dla bieżących działań samorządu, wspierały proces podejmowania decyzji oraz stanowiły

podstawę do planowania przedsięwzięć służących rozwojowi Gminy Wądroże Wielkie i poprawie jakości życia jej mieszkańców.

4.1 Strategia Rozwoju Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016 – 2025

Strategia Rozwoju Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016–2025 została przyjęta Uchwałą Nr XV/80/16 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 24 lutego 2016 r. Dokument ten stanowił podstawowy instrument długofalowego planowania rozwoju gminy, określając najważniejsze kierunki działań służących wzmocnieniu procesów społecznych i gospodarczych oraz poprawie jakości życia mieszkańców.

Strategia wskazywała główne obszary wymagające wsparcia, wynikające zarówno z uwarunkowań wewnętrznych gminy, jak i czynników zewnętrznych wpływających na jej rozwój. Przyjęty układ celów i kierunków działań respektował zasadę zrównoważonego rozwoju, zakładając harmonijne łączenie aspektów społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych, środowiskowych i kulturowych.

Wizja rozwoju gminy została określona jako:

Gmina Wądroże Wielkie – gmina przyjazna dla mieszkańców, otwarta na rozwój i współpracę oraz zapewniająca atrakcyjne warunki życia.

Misja Strategii wskazywała nadrzędny cel rozwoju gminy, którym było podnoszenie poziomu życia mieszkańców oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju w oparciu o posiadane zasoby przyrodniczo-krajobrazowe, społeczne i kulturowe.

W strukturze dokumentu wyróżniono misję, cele strategiczne oraz cele operacyjne. Misja wyznaczała ogólny kierunek rozwoju gminy, cele strategiczne określały najważniejsze obszary wymagające interwencji, natomiast cele operacyjne doprecyzowywały zakres działań niezbędnych do osiągnięcia zakładanych rezultatów. Konsekwentna realizacja przyjętych celów miała prowadzić do stopniowego urzeczywistniania wizji Gminy Wądroże Wielkie jako miejsca przyjaznego mieszkańcom, atrakcyjnego do życia, pracy, inwestowania i wypoczynku.

Jednym z kluczowych założeń dokumentu był

Cel strategiczny 1: Poprawa warunków życia poprzez rozwój podstawowej infrastruktury technicznej i społecznej.

Realizacja tego celu miała istotne znaczenie dla poprawy dostępności usług publicznych, rozwoju infrastruktury komunalnej oraz wzmocnienia potencjału społecznego gminy.

Biorąc pod uwagę położenie gminy, jej zasoby, potencjały rozwojowe oraz zidentyfikowane bariery, w Strategii wyznaczono trzy cele strategiczne, których realizacja następowała również poprzez inne programy, plany i dokumenty sektorowe obowiązujące na terenie gminy.

Wszystkie inwestycje, przedsięwzięcia oraz zadania realizowane przez Gminę Wądroże Wielkie w 2025 roku, jak również w latach poprzednich, były prowadzone w oparciu o założenia Strategii Rozwoju Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016–2025. Podejmowane działania pozostawały zgodne z wyznaczoną wizją, misją oraz celami strategicznymi dokumentu, a ich realizacja służyła systematycznej poprawie warunków życia mieszkańców,

rozwojowi infrastruktury technicznej i społecznej, wzmacnianiu potencjału lokalnego oraz tworzeniu atrakcyjnych warunków do dalszego rozwoju gminy.

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie przystąpiła do opracowywania nowego dokumentu strategicznego – Strategii Rozwoju Gminy Wądroże Wielkie na lata 2026–2035. Prace nad nową strategią stanowią kontynuację dotychczasowego procesu planowania rozwoju lokalnego, a jednocześnie pozwalają na aktualizację celów i kierunków działań w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania społeczne, gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe. Nowy dokument będzie wyznaczał perspektywę rozwoju gminy na kolejne lata, uwzględniając zarówno dotychczasowe doświadczenia, jak i aktualne potrzeby mieszkańców oraz możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych.

4.1.1. Rozwój gospodarczy Gminy Wądroże Wielkie

17 grudnia doszło do podpisania aktu notarialnego pomiędzy firmą AIRCOM PCC - PL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością a Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną dotyczącego zakupu działki inwestycyjnej zlokalizowanej na terenie WSSE w Budziszowie Wielkim.

To niezwykle ważne i symboliczne wydarzenie dla naszej gminy. Jest ono zwieńczeniem blisko 10 lat konsekwentnych działań, rozmów, przygotowań i starań prowadzonych na rzecz pozyskania inwestora oraz stworzenia atrakcyjnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości na naszym terenie.

Ten sukces to efekt wieloletniego zaangażowania samorządu, licznych spotkań, analiz i zabiegów organizacyjnych, których celem było przygotowanie terenów inwestycyjnych oraz skuteczne promowanie potencjału Gminy Wądroże Wielkie wśród inwestorów.

Wejście firmy AIRCOM PCC – PL do naszej gminy to nie tylko potwierdzenie atrakcyjności inwestycyjnej naszego samorządu, ale przede wszystkim realna szansa na rozwój lokalnej gospodarki, nowe miejsca pracy dla mieszkańców oraz dalsze wzmacnianie potencjału Gminy Wądroże Wielkie.

4.1.2. Infrastruktura techniczna i społeczna

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie funkcjonuje rozbudowana sieć dróg publicznych oraz wewnętrznych, zapewniająca obsługę komunikacyjną miejscowości, terenów inwestycyjnych, gruntów rolnych oraz posesji mieszkańców. Łączna długość dróg przebiegających przez obszar gminy, z podziałem na poszczególne kategorie, przedstawia się następująco:

- drogi krajowe, w tym autostrada A4 – 12 km,
- drogi wojewódzkie, w tym droga wojewódzka nr 345 – 7 km,
- drogi powiatowe – 47,4 km,
- drogi gminne – 37,5 km,
- drogi wewnętrzne, w tym drogi dojazdowe do posesji oraz gruntów rolnych – 93,5 km.

W roku 2025 podjęto działania, które mają na celu poprawę warunków życia mieszkańców poprzez poprawę bezpieczeństwa i przebudowę dróg gminnych i wewnętrznych na terenie gminy:

Lp.	Inwestycja	Ogólna wartość zadania w zł
1.	Przebudowa drogi gminnej 107388D Wądroże Małe- Pawłowice Wielkie	2 579 371,00
2.	Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych -dz.nr 138, 31/2 obręb Skała	165 087,53
3.	Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych -dz.nr 136 obręb Skała	750 882,65
4.	Przebudowa drogi gminnej, wewnętrznej dz.nr 465/3 obręb Wądroże Wielkie	326 940,15
RAZEM		3 822 281,33

Realizacja tych zadań przyczyniła się do poprawy stanu technicznego dróg, zwiększenia komfortu i bezpieczeństwa ruchu oraz usprawnienia komunikacji na terenie gminy. Inwestycje te stanowią ważny element konsekwentnie prowadzonej polityki rozwoju infrastruktury drogowej Gminy Wądroże Wielkie.

W 2025 roku Wójt Gminy Wądroże Wielkie podejmowała liczne działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego oraz rozwoju infrastruktury drogowej na terenie gminy. W tym zakresie odbyła się szereg spotkań z przedstawicielami Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei. Podczas rozmów poruszano przede wszystkim kwestie poprawy bezpieczeństwa na drogach wojewódzkich przebiegających przez miejscowości Bielany i Budziszów Wielki, a także problemy związane z ruchem pojazdów wielkotonażowych. Szczególną uwagę poświęcono potrzebie budowy obwodnicy Budziszowa Wielkiego, która mogłaby w istotny sposób ograniczyć uciążliwości komunikacyjne dla mieszkańców oraz poprawić bezpieczeństwo w tej części gminy.

Istotnym elementem działań podejmowanych w 2025 roku była również kwestia przebudowy autostrady A4. W dokumentach planistycznych dotyczących tej inwestycji węzeł autostradowy w Wądrożu Wielkim został uwzględniony i pozostaje częścią docelowego układu drogowego. Jest to informacja o kluczowym znaczeniu zarówno dla mieszkańców, jak i lokalnych przedsiębiorców oraz całego regionu. Zachowanie węzła stanowi efekt wieloletnich starań Gminy Wądroże Wielkie, prowadzonych z wykorzystaniem argumentów społecznych, gospodarczych i komunikacyjnych, wskazujących na jego istotną rolę w zapewnieniu dostępności transportowej gminy.

W ramach bieżącego utrzymania infrastruktury drogowej w 2025 roku wykonano koszenie poboczy dróg gminnych na łącznej długości 34 km. Realizowano również zadania związane z

zimowym utrzymaniem dróg, mające na celu zapewnienie przejezdności oraz bezpieczeństwa użytkowników dróg w okresie występowania niekorzystnych warunków atmosferycznych.

Ponadto w 2025 roku zlecono opracowanie kolejnych dokumentacji projektowych dotyczących remontów i modernizacji dróg gminnych oraz wewnętrznych. Dokumentacje te obejmowały następujące zadania:

1. remont drogi wewnętrznej, działki nr 213/1 i 213/2, o długości 0,3 km, obręb Biernatki;
2. remont drogi wewnętrznej, działki nr 244/1 i 100, o długości 2,0 km, obręb Budziszów Wielki i Budziszów Mały;
3. remont drogi wewnętrznej, działki nr 398 i 396, o długości 2,1 km, obręb Mierczyce;
4. remont drogi gminnej Kępy–Wierzchowice, działki nr 104/1, 104/2, 106/1, 106/2 i 107/2, o długości 1,55 km, obręb Wierzchowice;
5. remont drogi wewnętrznej, działki nr 181/3 i 185, o długości 0,58 km, obręb Jenków;
6. remont drogi wewnętrznej, działki nr 138 i 31/2, o długości 0,125 km, obręb Skala;
7. wykonanie dokumentacji dotyczącej budowy parkingu przy cmentarzu w Kosiskach, działki nr 203/2 i 4/2, obręb Kosiska.

Powyższe działania wpisują się w konsekwentnie realizowaną politykę Gminy Wądroże Wielkie w zakresie poprawy stanu technicznego dróg, zwiększania bezpieczeństwa mieszkańców oraz przygotowywania kolejnych inwestycji infrastrukturalnych do realizacji w następnych latach.

4.1.3. Infrastruktura społeczna

W 2025 roku na terenie Gminy Wądroże Wielkie zrealizowano szereg zadań o charakterze prospołecznym, finansowanych ze środków własnych gminy, funduszu sołectkiego oraz środków pozyskanych przez organizacje. Działania te ukierunkowane były przede wszystkim na poprawę bezpieczeństwa, komfortu codziennego funkcjonowania mieszkańców oraz estetyki przestrzeni publicznej.

Wśród wykonanych zadań znalazły się inwestycje związane z montażem lamp solarnych w miejscowościach Postolice, Pawłowice Wielkie, Bielany i Kępy, co przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa pieszych oraz doświetlenia przestrzeni publicznych. Istotną część zrealizowanych działań stanowiły również inwestycje parkingowe przy świetlicach wiejskich, obiektach sportowych oraz miejscach ważnych dla lokalnej społeczności, w tym w Mierzycach, Kosiskach, Granowicach, Wądrożu Wielkim i Skale.

Lp.	Zadania zrealizowane	Ogólna wartość zadania
1.	Zakup 1 szt. lampy solarnej dla wsi Postolice	11 979,95
2.	Zakup 2 szt. lamp solarnych dla wsi Pawłowice Wielkie	13 851,60
3.	Zakup 1 szt. lampy solarnej dla wsi Bielany	6 771,64
4.	Zakup 5 szt. lamp solarnych dla wsi Kępy	5 772,10
5.	Przebudowa parkingu przy świetlicy wiejskiej w Mierzycach	59 000,00
6.	Przebudowa parkingu przy świetlicy wiejskiej w Kosiskach	99 999,00
7.	Przebudowa parkingu przy boisku sportowym w Granowicach	280 387,79
8.	Wykonanie miejsc postojowych przy arboretum w centrum wsi Wądroże Wielkie	215 250,00
9.	Przebudowa parkingu w Skale wraz z utworzeniem oświetlonego przejścia dla pieszych	199 260,00
	RAZEM	892 272,08

Łączna wartość zrealizowanych zadań wyniosła 892 272,08 zł. Inwestycje te stanowią ważny element rozwoju infrastruktury lokalnej i odpowiadają na bieżące potrzeby mieszkańców, wzmacniając funkcje społeczne, rekreacyjne i integracyjne poszczególnych miejscowości gminy.

4.2.1. Transport publiczny

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie w 2025 roku funkcjonowały cztery linie autobusowe, zapewniające mieszkańcom dostęp do komunikacji publicznej oraz połączenia z ważnymi ośrodkami lokalnymi, w szczególności z Legnicą i Jaworem. Jedną z linii obsługiwano przez prywatnego przewoźnika — firmę Doradca Trans — na trasie Ujazd Górny przez Wądroże Wielkie do Legnicy. Pozostałe połączenia funkcjonowały przy współpracy z Powiatem Jaworskim, przy czym Gmina Wądroże Wielkie partycypowała w kosztach ich utrzymania.

W 2025 roku funkcjonowały następujące linie autobusowe:

1. Ujazd Górny – Legnica przez Budziszów Mały, Budziszów Wielki, Postolice, Kosiska, Kępy i Wądroże Wielkie;
2. Budziszów Mały – Jawor przez Budziszów Wielki, Bielany, Gądków, Granowice, Mierzyce i Snowidzę;
3. Wądroże Wielkie – Jawor przez Wądroże Małe, Pawłowice i Snowidzę;
4. Rąbienice – Wądroże Wielkie przez Budziszów Wielki, Bielany, Gądków, Jenków, Granowice, Mierzyce, Skałę, Pawłowice Wielkie i Wądroże Małe.

Uruchomienie i utrzymanie połączeń autobusowych było efektem współpracy Gminy Wądroże Wielkie z Powiatem Jaworskim i stanowiło odpowiedź na potrzeby komunikacyjne mieszkańców. Szczególne znaczenie miały połączenia umożliwiające młodzieży dojazd do szkół ponadpodstawowych w Jaworze, a także zapewniające mieszkańcom dostęp do usług publicznych, placówek edukacyjnych, zakładów pracy oraz instytucji funkcjonujących poza terenem gminy.

Gmina Wądroże Wielkie zawarła z Powiatem Jaworskim umowę dotyczącą dofinansowania wskazanych linii komunikacyjnych, przeznaczając na ten cel kwotę około 23 000,00 zł. Ponadto linia komunikacyjna Rąbienice – Wądroże Wielkie była utrzymywana przy wykorzystaniu środków pozyskanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz środków pochodzących z budżetu gminy.

Funkcjonowanie tych połączeń stanowi ważny element przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu mieszkańców, poprawia dostępność transportową gminy oraz wspiera codzienne potrzeby osób uczących się, pracujących i korzystających z usług publicznych poza miejscem zamieszkania.

4.2.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Zgodnie z Uchwałą Nr XXV/137/21 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 12 stycznia 2021 r. na terenie gminy funkcjonuje aglomeracja obejmująca miejscowości: Budziszów Wielki, Granowice, Mierzyce, Skała, Wądroże Małe, Wądroże Wielkie oraz Wierzchowice. Na obszarze Gminy Wądroże Wielkie znajduje się dwanaście przepompowni ścieków oraz dwie oczyszczalnie ścieków, zlokalizowane w miejscowościach Mierzyce i Budziszów Wielki. Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej, bez przyłączy, wynosi 37,99 km.

Poza wyznaczoną aglomeracją realizowano zapisy Uchwały Nr V/41/2024 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 31 października 2024 r. w sprawie regulaminu udzielania dotacji celowej na budowę przydomowych, ekologicznych oczyszczalni ścieków. Regulamin określa zasady przyznawania i rozliczania wsparcia finansowego dla inwestycji realizowanych na terenach, na których aktualne plany gminy nie przewidują budowy zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej albo gdzie podłączenie do takiej sieci jest technicznie niemożliwe bądź ekonomicznie nieuzasadnione. Pomimo zabezpieczenia w budżecie środków w wysokości 35 000,00 zł, w 2025 roku nie udzielono dotacji na ten cel. Wynikało to z braku spełnienia przez wnioskodawców wymaganych warunków techniczno-prawnych lub z faktu, że planowane inwestycje pozostawały jeszcze w fazie realizacji.

W 2025 roku kontynuowano również działania kontrolne dotyczące sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych z nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków, położonych w miejscowościach nieskanalizowanych. Kontrole prowadzone były na podstawie art. 6 ust. 5a oraz art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a także art. 379 i art. 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Mieszkańcy nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej zobowiązani są do posiadania i przedłożenia umowy zawartej z przedsiębiorcą posiadającym stosowne zezwolenie na odbiór i transport nieczystości ciekłych z terenu gminy.

W zakresie gospodarki wodociągowej w 2025 roku długość zbiorczej sieci wodociągowej wynosiła 80,68 km, a liczba przyłączy wodociągowych 1058. Wszystkie 18 miejscowości położonych na terenie Gminy Wądroże Wielkie posiada dostęp do sieci wodociągowej. Gmina nie dysponuje własnymi ujęciami wody. Woda dostarczana jest mieszkańcom z Legnickiego Pola, kolektorem obsługującym około 94,5% miejscowości, oraz z Gminy Mściwojów, skąd doprowadzana jest woda do Pawłowic Wielkich.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w 2025 roku trzykrotnie przeprowadzono badania jakości wody. Wyniki badań nie wykazały nieprawidłowości w zakresie jakości wody dostarczanej mieszkańcom. Zgodnie z przyjętym harmonogramem wykonywano również badania ścieków surowych i oczyszczonych z oczyszczalni ścieków w Budziszowie Wielkim i Mierczycach. Pobrane próbki nie odbiegały od obowiązujących norm.

W 2025 roku wystąpiło kilka awarii sieci wodociągowej oraz przepompowni ścieków. Awarie te były na bieżąco usuwane przez służby odpowiedzialne za utrzymanie infrastruktury komunalnej. Należy jednak podkreślić, że część sieci wodociągowej i kanalizacyjnej jest już mocno wyeksploatowana, co powoduje jej zwiększoną awaryjność. Utrzymanie sprawności tego systemu wymaga stałych nakładów finansowych, bieżącego monitorowania, szybkiego reagowania na zgłaszane usterki oraz profesjonalnej obsługi technicznej.

Istotnym przedsięwzięciem zaplanowanym do realizacji jest również przebudowa oczyszczalni ścieków w Mierczycach. Na ten cel Gmina Wądroże Wielkie pozyskała środki finansowe w wysokości ponad 12 mln zł. W ramach przeprowadzonego postępowania przetargowego wyłoniono wykonawcę, który będzie realizował zadanie w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Oznacza to, że w terminie 18 miesięcy wykonawca opracuje kompletną dokumentację projektową, uzyska wszystkie niezbędne decyzje, uzgodnienia i pozwolenia, a następnie przeprowadzi kompleksową modernizację oczyszczalni ścieków. Realizacja tej inwestycji będzie miała kluczowe znaczenie dla poprawy funkcjonowania gospodarki ściekowej na terenie gminy, zwiększenia bezpieczeństwa eksploatacyjnego infrastruktury oraz dostosowania obiektu do aktualnych wymogów technicznych i środowiskowych.

W celu ograniczenia strat wody i poprawy efektywności funkcjonowania systemu podejmowano działania zmierzające do likwidacji umów ryczałtowych, szybkiego reagowania na zgłaszane i wykrywane awarie, a także weryfikowania informacji o możliwym nielegalnym poborze wody. W 2025 roku zakupiono również 48 wodomierzy, z których 29 zostało już zamontowanych.

Do Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska trafił także nowo zakupiony ciągnik oraz koparka z przyczepką, pozyskane w ramach rządowego programu „Ochrona Ludności”.

Doposażenie referatu w sprzęt specjalistyczny ma istotne znaczenie dla sprawnego reagowania na awarie, prowadzenia prac utrzymaniowych oraz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.

Dbając o bezpieczeństwo przeciwpożarowe i techniczne, corocznie przeprowadzana jest kontrola stanu hydrantów znajdujących się na terenie gminy. Kontrole obejmują w szczególności ocenę ich sprawności, wydajności oraz ciśnienia wody w sieci.

Podejmowane działania w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej mają na celu zapewnienie mieszkańcom bezpiecznego dostępu do wody, prawidłowe funkcjonowanie systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, ograniczanie strat wody oraz utrzymanie infrastruktury komunalnej w stanie umożliwiającej jej dalszą, bezpieczną eksploatację.

4.3 Edukacja ekologiczna mieszkańców i zarządzanie środowiskiem

W 2025 roku na terenie Gminy Wądroże Wielkie po raz kolejny przeprowadzono akcję pn. „Sprzątanie Ziemi” z udziałem uczniów szkół podstawowych oraz dzieci z przedszkoli. Celem przedsięwzięcia było kształtowanie postaw proekologicznych wśród najmłodszych mieszkańców gminy, rozwijanie odpowiedzialności za środowisko naturalne oraz pogłębianie wiedzy na temat zasad prawidłowej segregacji odpadów. Akcja miała również wymiar edukacyjny i wychowawczy, promując troskę o najbliższe otoczenie oraz aktywne zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania na rzecz ochrony środowiska.

Istotnym działaniem w obszarze ochrony środowiska było również podpisanie porozumienia operatorskiego dotyczącego realizacji programu „Czyste Powietrze”. W dniu 17 grudnia 2025 r. podpisano porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Celem programu „Czyste Powietrze” jest poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe, a także poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Program stanowi ważne narzędzie wspierające mieszkańców w realizacji inwestycji proekologicznych, wpływających zarówno na ochronę środowiska, jak i obniżenie kosztów ogrzewania budynków.

W ramach obsługi programu mieszkańcy mogą uzyskać szczegółowe informacje dotyczące zasad udziału w programie, sprawdzić możliwość otrzymania dofinansowania oraz skorzystać z pomocy przy przygotowaniu, składaniu i rozliczaniu wniosków. Dzięki temu Gmina Wądroże Wielkie wspiera mieszkańców w podejmowaniu działań służących poprawie jakości powietrza, ograniczeniu niskiej emisji oraz podnoszeniu efektywności energetycznej budynków mieszkalnych.

4.3.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2021-2030

Strategicznym celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wądroże Wielkie jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej na obszarze gminy poprzez zrównoważone i efektywne wykorzystanie nośników energii, ograniczanie emisji gazów cieplarnianych oraz poprawę jakości powietrza.

W 2025 roku cele te realizowano przede wszystkim poprzez działania informacyjne kierowane do mieszkańców, dotyczące możliwości ograniczania niskiej emisji, poprawy efektywności energetycznej budynków, wymiany nieekologicznych źródeł ciepła oraz korzystania z dostępnych

programów wsparcia, w tym rozwiązań sprzyjających pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych. Działania te miały na celu zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz zachęcanie do podejmowania inwestycji wpływających na poprawę jakości powietrza na terenie Gminy Wądroże Wielkie.

4.3.2. Energia odnawialna w Gminie Wądroże Wielkie – wiatr, słońce i pompy ciepła

W 2025 roku na terenie Gminy Wądroże Wielkie kontynuowano działania związane z rozwojem odnawialnych źródeł energii oraz poprawą efektywności energetycznej. Energia pozyskiwana z elektrowni wiatrowych stanowi jedno z istotnych źródeł energii odnawialnej, ponieważ jej produkcja nie wymaga spalania paliw kopalnych, a tym samym nie powoduje bezpośredniej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Dodatkowo teren zlokalizowany wokół turbin wiatrowych może być nadal wykorzystywany rolniczo, co pozwala łączyć funkcje produkcji energii z dotychczasowym użytkowaniem gruntów.

W 2025 roku w Gminie Wądroże Wielkie funkcjonowało łącznie 7 turbin wiatrowych, w tym:

- 4 turbiny wiatrowe o mocy do 3,5 MW każda w miejscowości Wądroże Wielkie,
- 3 turbiny wiatrowe o mocy do 3,5 MW każda w miejscowości Granowice.

Równolegle podejmowano działania mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz poprawę efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej. W ramach realizowanej polityki ekologicznej, zgodnej z założeniami zrównoważonego rozwoju, w wybranych budynkach przeprowadzono modernizację systemów grzewczych. Polegała ona na wymianie przestarzałych i nieefektywnych źródeł ciepła na nowoczesne, niskoemisyjne urządzenia, w tym pompy ciepła. W 2025 roku rozpoczęto procedowanie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa i eksploatacja farmy fotowoltaicznej o mocy do 55 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach nr 74/3, 75, 78/2, 109, 111/4, 230/1, 195, 205, obręb Biernatki, gm. Wądroże Wielkie”. Postępowanie prowadzone było przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu. W sierpniu 2025 r. Wójt Gminy Wądroże Wielkie wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla wskazanego przedsięwzięcia.

Ważnym elementem rozwoju sektora OZE na terenie gminy była również procedura dotycząca budowy farmy wiatrowej. W czerwcu 2025 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa farmy wiatrowej „Jenków” w gminie Wądroże Wielkie wraz z infrastrukturą towarzyszącą”, obejmującego budowę 4 turbin wiatrowych. Wnioskodawcą w przedmiotowej sprawie była spółka QWP Wądroże Wielkie Sp. z o.o.

Powyższe działania potwierdzają, że Gmina Wądroże Wielkie pozostaje obszarem aktywnego rozwoju inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii. Jednocześnie gmina podejmuje działania służące poprawie efektywności energetycznej, ograniczeniu emisji oraz racjonalnemu wykorzystaniu lokalnych zasobów przestrzennych i środowiskowych.

4.3.3. Program CIEPŁE MIESZKANIE

Program „Ciepłe Mieszkanie” jest rządowym instrumentem wsparcia skierowanym do gmin, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie emisji pyłów i gazów cieplarnianych w budownictwie wielorodzinnym. Program umożliwia dofinansowanie przedsięwzięć polegających na wymianie nieefektywnych źródeł ciepła, a także realizacji wybranych prac z zakresu poprawy efektywności energetycznej lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach wielorodzinnych.

Gmina Wądroże Wielkie przystąpiła do programu „Ciepłe Mieszkanie” w 2022 roku, podejmując działania wspierające mieszkańców w procesie likwidacji wysokoemisyjnych źródeł ogrzewania. W 2025 roku, w ramach realizacji programu, przekazano jednemu beneficjentowi dofinansowanie w wysokości 7 313,61 zł.

Dzięki udzielonemu wsparciu wymieniono nieefektywne, wysokoemisyjne źródło ciepła, tzw. „kopciuch”, na ekologiczne źródło ogrzewania — kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie. Realizacja zadania przyczyniła się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery, poprawy efektywności energetycznej lokalu oraz zwiększenia komfortu użytkowania mieszkania.

4.3.4. Gazyfikacja gminy

Pod lokalizację stacji redukcyjno-pomiarowej gazu, mającej istotne znaczenie dla planowanego procesu gazyfikacji Gminy Wądroże Wielkie, wydzierżawiono grunt w miejscowości Biernatki. Teren ten został wskazany jako optymalny pod względem technicznym i logistycznym, umożliwiającą zapewnienie odpowiednich parametrów ciśnienia oraz przepływu gazu ziemnego w tworzonej sieci dystrybucyjnej.

Inwestorem przedsięwzięcia była Polska Spółka Gazownictwa. W 2023 roku spółka uzyskała wymagane decyzje administracyjne i pozwolenia niezbędne do realizacji zadania, w tym decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, warunki przyłączenia oraz pozwolenie na budowę gazociągu i stacji redukcyjno-pomiarowej. Etap ten poprzedzony był uzgodnieniami z właściwymi organami oraz analizą dokumentacji technicznej i formalnoprawnej.

W 2024 roku rozpoczęto prace budowlane związane z realizacją inwestycji. Obejmowały one budowę stacji redukcyjno-pomiarowej, której zadaniem jest redukcja ciśnienia gazu z poziomu przesyłowego do poziomu dystrybucyjnego, jego pomiar oraz umożliwienie dalszego rozprowadzenia do odbiorców końcowych.

W 2025 roku inwestycja została zakończona. Realizacja tego zadania stanowi ważny etap w procesie tworzenia infrastruktury technicznej umożliwiającej przyszłe przyłączenie gospodarstw domowych, instytucji publicznych oraz przedsiębiorstw z terenu Gminy Wądroże Wielkie do sieci gazowej.

Zakończenie budowy stacji redukcyjno-pomiarowej w Biernatkach ma istotne znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa energetycznego gminy, zwiększenia dostępności do nowoczesnych źródeł energii oraz stworzenia warunków do stopniowego ograniczania wykorzystania wysokoemisyjnych źródeł ogrzewania. Inwestycja wpisuje się również w działania na rzecz

poprawy jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz zrównoważonego rozwoju Gminy Wądroże Wielkie.

4.4. Gospodarka odpadami w Gminie Wądroże Wielkie

Dynamiczny rozwój gospodarczy oraz zmieniający się model konsumpcji należą do głównych czynników wpływających na systematyczny wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych. Zwiększająca się masa odpadów przekłada się bezpośrednio na wzrost kosztów ich odbioru, transportu oraz zagospodarowania.

Realizacja zadań własnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, zgodnie z założeniami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, powinna funkcjonować jako system samofinansujący się. Oznacza to, że wpływy z opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, tzw. „opłaty śmieciowej”, powinny pokrywać koszty funkcjonowania systemu. W praktyce wpływy te nie zawsze zabezpieczają pełne koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie gminy.

W związku z powyższym Rada Gminy Wądroże Wielkie podejmowała uchwały mające na celu stopniowe bilansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz ograniczanie konieczności finansowania tego zadania ze środków budżetu gminy.

W 2025 roku łączne koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujące odbiór, transport, zagospodarowanie odpadów, obsługę Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz podstawienie pojemników, wyniosły 1 958 576,69 zł, w tym:

- 946 069,03 zł – odbiór i transport odpadów komunalnych,
- 765 714,98 zł – zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy,
- 29 520,00 zł – prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,
- 75 466,66 zł – podstawienie pojemników.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było 3 150 osób.

W 2025 roku odpady komunalne pochodzące od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych odbierane były przez podmiot wyłoniony w drodze postępowania przetargowego, tj. Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe „COM-D” Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworze.

Odebrane odpady transportowane były na stację przeładunkową w Jaworze, skąd następnie, zgodnie z zawartą umową, przewożono je do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Lubawce, będącego własnością Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o. w Lubawce. Gmina Wądroże Wielkie posiada udziały w tej spółce.

Ponadto w 2025 roku mieszkańcy Gminy Wądroże Wielkie mogli korzystać z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, funkcjonującego w Jaworze przy ul. Słowackiego 32. Do punktu tego mieszkańcy mogli nieodpłatnie dostarczać określone frakcje odpadów komunalnych, zgodnie z obowiązującym regulaminem PSZOK w Jaworze.

W 2025 r mieszkańcy osobiście dostarczyli do PSZOK w Jaworze następujące ilości odpadów:

L.p.	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
1.	20 02 01	Odpady biodegradowalne	6,80
2.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	27,46
3.	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	0,32
4.	20 01 23	Urządzenia zawierające freony	0,26
5.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,74
6.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, materiały ceramiczne i inne	54,86
7.	16 01 03	Zużyte opony	6,8

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, gmina zobowiązana jest do dokonywania corocznej analizy stanu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W 2025 r. 156 nieruchomości skorzystało z ulgi dotyczącej kompostowania bioodpadów w przydomowym kompostowniku. Ulga wynosiła 5 zł od osoby w gospodarstwie domowym.

Łączne koszty poniesione przez Gminę na funkcjonowanie gminnego systemu gospodarowania odpadami w roku 2025 wyniosły 1 958 576,69 zł.

W 2025 roku dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokryły wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu. Różnica pomiędzy wydatkami a dochodami wyniosła **391 350,45 zł**, co oznacza, że Gmina musiała pokryć tę kwotę ze środków własnych.

4.4.1 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wądroże Wielkie na lata 2012–2032

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie kontynuowała realizację działań wynikających z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wądroże Wielkie na lata 2012–2032”. Program ten ma na celu sukcesywne eliminowanie z terenu gminy wyrobów zawierających azbest, które ze względu na swoje właściwości mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi oraz środowiska.

W ramach realizacji zadania Gmina Wądroże Wielkie pozyskała dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w wysokości 15 916,74 zł. Środki te przeznaczone zostały na pokrycie kosztów związanych z demontażem, odbiorem, transportem oraz unieszkodliwieniem wyrobów zawierających azbest pochodzących z nieruchomości położonych na terenie gminy.

Realizacja przedsięwzięcia stanowiła istotny element działań proekologicznych prowadzonych przez Gminę Wądroże Wielkie. Usuwanie azbestu przyczynia się do poprawy stanu środowiska naturalnego, ograniczenia ryzyka negatywnego oddziaływania azbestu na zdrowie mieszkańców oraz podniesienia jakości życia na obszarach wiejskich.

W wyniku zrealizowanego zadania w 2025 roku z terenu Gminy Wądroże Wielkie usunięto i przekazano do unieszkodliwienia blisko 38 ton wyrobów zawierających azbest.

Działania te wpisują się w długofalową politykę Gminy w zakresie ochrony środowiska oraz realizację krajowych i lokalnych celów związanych z całkowitym usunięciem wyrobów zawierających azbest do 2032 roku.

4.4.2 Zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz elektroodpadów na terenie Gminy Wądroże Wielkie

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony odbierane są sprzed posesji raz w roku, w ramach zbiórki akcyjnej prowadzonej zgodnie z ustalonym harmonogramem odbioru.

W 2025 roku zbiórka odpadów wielkogabarytowych i zużytych opon odbyła się w miesiącu kwietniu. W wyniku przeprowadzonej akcji z terenu gminy odebrano:

- 24,40 Mg odpadów wielkogabarytowych,
- 10,94 Mg zużytych opon.

Ponadto w 2025 roku przeprowadzono dwie mobilne zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tzw. elektroodpadów. Zbiórki te odbyły się w miesiącach lipcu i listopadzie. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne odbierane były bezpośrednio od mieszkańców gminy. Łącznie w ramach przeprowadzonych elektro-zbiórek odebrano 6,32 Mg elektroodpadów.

4.4.3 Składowiska odpadów

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie nie funkcjonują czynne składowiska odpadów. Rekultywacja składowisk odpadów zlokalizowanych na terenie gminy została przeprowadzona na podstawie Uchwały Nr IX/53/15 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 18 września 2015 r. w sprawie zawarcia porozumienia dotyczącego udziału Gminy Wądroże Wielkie w projekcie realizowanym pod nazwą „Dolnośląski Projekt Rekultywacji” oraz przystąpienia do spółki celowej powołanej

do realizacji tego projektu, działającej pod firmą Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o. we Wrocławiu.

W ramach projektu zrealizowano zadania obejmujące:

- zamknięcie i rekultywację składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Budziszów Wielki, gm. Wądroże Wielkie,
- zamknięcie i rekultywację składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Wądroże Małe, gm. Wądroże Wielkie.

Zamknięte i zrehabilitowane składowiska odpadów znajdują się obecnie w fazie poeksploatacyjnej i objęte są monitoringiem prowadzonym przez Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o.o. we Wrocławiu.

Kontrola skuteczności wykonanych prac rekultywacyjnych obejmuje w szczególności bieżącą ocenę stanu wierzchożyny zrehabilitowanych składowisk oraz porastającej je roślinności. Ponadto prowadzone są okresowe badania parametrów środowiskowych w ramach monitoringu obejmującego emisję gazu składowiskowego, jakość wód podziemnych oraz osiadanie składowisk.

4.5. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną Gminy Wądroże Wielkie, w tym zasady i kierunki lokalnego zagospodarowania przestrzennego, jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wądroże Wielkie, przyjęte uchwałą Nr XXVII/166/17 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 22 lutego 2017 r.

Dokument ten stanowi podstawę dla sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wyznacza kierunki rozwoju przestrzennego gminy. Studium uwzględnia uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania, potrzeb społecznych i gospodarczych, walorów środowiskowych, uwarunkowań infrastrukturalnych oraz celów zrównoważonego rozwoju.

Istotne znaczenie dla polityki przestrzennej gminy, zwłaszcza w zakresie odnawialnych źródeł energii, miała nowelizacja ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, która weszła w życie 31 sierpnia 2023 r. Nowe przepisy wprowadziły zmiany liberalizujące dotychczasowe ograniczenia dotyczące lokalizacji elektrowni wiatrowych, umożliwiając realizację tego typu inwestycji pod warunkiem ich zgodności z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz spełnienia wymogów dotyczących minimalnych odległości od zabudowy mieszkaniowej i obszarów chronionych.

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego przewidują możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych na wybranych obszarach, w tym w rejonie miejscowości: Mierzyce, Skała, Granowice, Jenków oraz Gądków. Tereny te zostały wskazane pod rozwój energetyki wiatrowej ze względu na korzystne uwarunkowania przestrzenne, środowiskowe i lokalizacyjne.

Wejście w życie nowych przepisów wpłynęło również na wzrost zainteresowania inwestorów lokalizacją kolejnych źródeł odnawialnych, w szczególności elektrowni wiatrowych oraz farm fotowoltaicznych, także na pozostałych terenach gminy. Gmina odnotowuje zwiększoną liczbę zapytań oraz wniosków dotyczących możliwości realizacji tego typu przedsięwzięć. Rozwój

odnawialnych źródeł energii może w przyszłości przełożyć się na zwiększenie lokalnego potencjału energetycznego, wzrost dochodów budżetowych oraz aktywizację gospodarczą terenów rolnych i niezagospodarowanych.

W tym kontekście istotne znaczenie ma dalsze prowadzenie prac planistycznych, w tym aktualizacja dokumentów określających politykę przestrzenną gminy oraz uchwalanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Działania te powinny umożliwić rozwój inwestycji przy jednoczesnym zachowaniu ład przestrzennego, ochronie środowiska oraz zabezpieczeniu interesów mieszkańców.

W grudniu 2024 r. Rada Gminy Wądroże Wielkie podjęła uchwały intencyjne dotyczące przystąpienia do sporządzenia:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru III w obrębach: Mierczyce, Wądroże Wielkie, Kępy, Postolice, Budziszów Wielki, Rąbienice, Gądków, Jenków i Granowice w gminie Wądroże Wielkie;
- planu ogólnego gminy.

W 2025 r. w opracowaniu znajdowały się następujące dokumenty planistyczne:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru I w obrębach: Pawłowice Wielkie, Wądroże Małe, Mierczyce i Skała;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru III w obrębach: Mierczyce, Wądroże Wielkie, Kępy, Postolice, Budziszów Wielki, Rąbienice, Gądków, Jenków i Granowice;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru IV w obrębach: Postolice, Sobolew, Budziszów Mały i Budziszów Wielki;
- plan ogólny Gminy Wądroże Wielkie.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują całe obręby geodezyjne: Bielany, Budziszów Wielki, Mierczyce, Wądroże Małe i Wądroże Wielkie, a także części obrębów geodezyjnych: Jenków, Gądków, Granowice, Skała, Wierzchowice, Kępy, Kosiska i Sobolew.

Od kilku lat na terenie gminy obserwuje się wzrost zainteresowania budownictwem mieszkaniowym jednorodzinnym. Zainteresowanie to dotyczy zarówno nieruchomości gminnych przeznaczonych pod zabudowę, jak również działek znajdujących się w obrocie wolnorynkowym. Potwierdzają to wydawane wypisy i wyrisy z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także decyzje o warunkach zabudowy dla terenów nieobjętych planami miejscowymi.

W 2025 r. wydano 18 decyzji o warunkach zabudowy, które dotyczyły następujących zamierzeń inwestycyjnych:

- budowy 6 budynków mieszkalnych w miejscowości Skała;
- budowy 2 budynków mieszkalnych w miejscowości Granowice;

- budowy 2 budynków mieszkalnych w miejscowości Kępy;
- budowy 1 budynku mieszkalnego w miejscowości Sobolew;
- budowy 1 budynku gospodarczego w miejscowości Budziszów Mały;
- budowy 1 budynku gospodarczego w miejscowości Wierzchowice;
- budowy 2 farm fotowoltaicznych w miejscowości Biernatki;
- budowy 1 elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Gądków;
- budowy 1 budynku garażowego w miejscowości Biernatki;
- budowy 1 budynku garażowego w miejscowości Pawłowice Wielkie.

Powyższe dane wskazują, że w 2025 roku rozwój przestrzenny Gminy Wądroże Wielkie koncentrował się przede wszystkim wokół budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne oraz inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii. Jednocześnie prowadzone prace planistyczne mają na celu uporządkowanie kierunków dalszego zagospodarowania gminy, zapewnienie spójności przestrzennej oraz stworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego.

4.6. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wądroże Wielkie na lata 2024-2028

Rada Gminy Wądroże Wielkie, Uchwałą Nr LIX/318/23 z dnia 20 grudnia 2023 r., przyjęła Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wądroże Wielkie na lata 2024–2028.

Celem Programu jest określenie podstawowych kierunków działań Gminy w zakresie gospodarowania mieszkaniowym zasobem komunalnym. Dokument wskazuje planowane działania na lata 2024–2028, służące realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy oraz o zmianie Kodeksu cywilnego.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. mieszkaniowy zasób Gminy Wądroże Wielkie obejmował 5 lokali mieszkalnych, co oznacza, że pozostaje on zasobem stosunkowo niewielkim. W ramach bieżącego zarządzania zasobem mieszkaniowym Gmina realizuje obowiązki wynikające z przepisów prawa, w szczególności poprzez przeprowadzanie okresowych przeglądów budynków, kontroli urządzeń grzewczo-kominowych, a także wykonywanie niezbędnych napraw i konserwacji instalacji elektrycznych.

4.7 Program rewitalizacji dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2016-2026

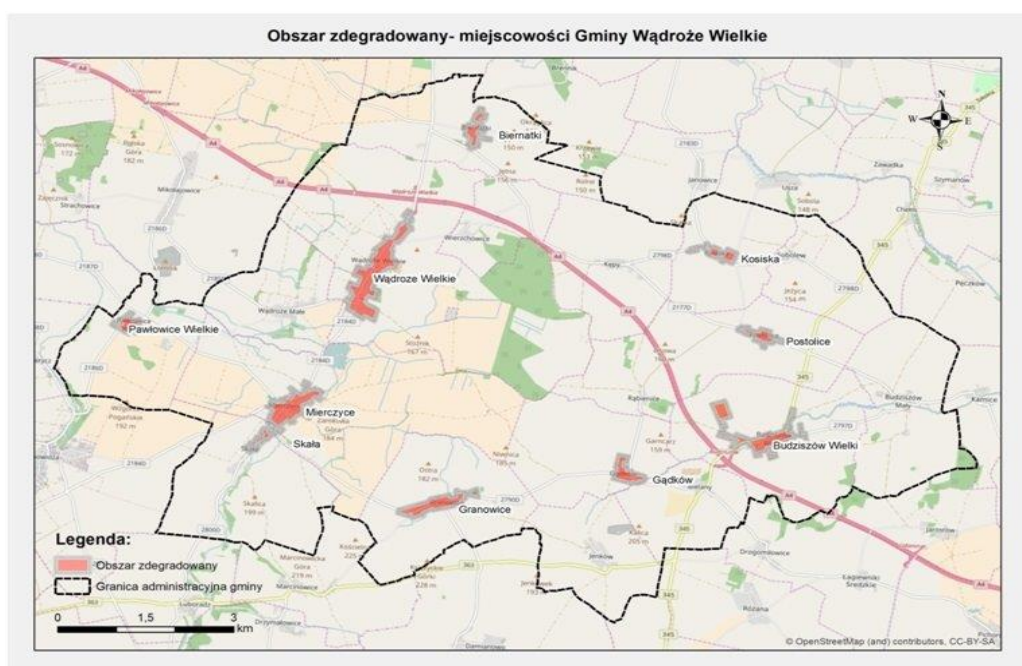
Program Rewitalizacji Gminy Wądroże Wielkie, przyjęty Uchwałą Nr XXVI/164/17 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 25 stycznia 2017 r., stanowił istotny dokument strategiczny wyznaczający kierunki działań służących wyprowadzeniu ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych na terenie gminy. Jego opracowanie było odpowiedzią na potrzebę przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym, które wpływały na jakość życia mieszkańców oraz ograniczały możliwości rozwoju lokalnego.

Rewitalizacja, zgodnie z założeniami Programu, została ujęta jako proces kompleksowy i zintegrowany, obejmujący działania infrastrukturalne, społeczne, gospodarcze i środowiskowe. Poszczególne przedsięwzięcia miały charakter wzajemnie powiązany i uzupełniający się, a ich realizacja wynikała z przeprowadzonej diagnozy problemów oraz potencjałów lokalnych. Takie podejście pozwalało na osiągnięcie efektu synergii oraz zapewnienie spójności działań rewitalizacyjnych z innymi politykami lokalnymi, w tym polityką społeczną, edukacyjną, przestrzenną, energetyczną i gospodarczą.

W ramach Programu wyznaczono obszar rewitalizacji obejmujący trzy miejscowości: Mierzyce, Wądroże Wielkie oraz Kosiska. Obszary te wskazano na podstawie analizy występujących problemów, w szczególności w sferze społecznej, takich jak bezrobocie, ubóstwo czy ryzyko wykluczenia społecznego, a także w zakresie jakości przestrzeni publicznej, stanu infrastruktury technicznej oraz dostępności do usług społecznych, edukacyjnych i kulturalnych.

Głównym celem działań rewitalizacyjnych była poprawa warunków życia mieszkańców, aktywizacja społeczna i gospodarcza lokalnej społeczności, podniesienie estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych, a także wspieranie oddolnych inicjatyw obywatelskich. Program zakładał m.in. modernizację infrastruktury komunalnej, tworzenie miejsc integracji i spotkań mieszkańców, rozwój inicjatyw edukacyjnych, kulturalnych i społecznych oraz wzmacnianie potencjału lokalnych przedsiębiorców.

Istotnym elementem realizacji Programu była partycypacja społeczna, rozumiana jako aktywny udział mieszkańców, organizacji pozarządowych, instytucji lokalnych oraz partnerów zewnętrznych w procesie planowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych. Dzięki temu rewitalizacja nie ograniczała się wyłącznie do poprawy stanu infrastruktury, lecz służyła również budowaniu kapitału społecznego, wzmacnianiu więzi lokalnych, integracji mieszkańców oraz wspieraniu długofalowego rozwoju Gminy Wądroże Wielkie.

W 2025 r. Gmina Wądroże Wielkie zleciła opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2025–2035.

4.8 Zabytki i ochrona konserwatorska

W 2024 roku Gmina Wądroże Wielkie przystąpiła do prac związanych z opracowaniem Gminnej Ewidencji Zabytków oraz Programu Opieki nad Zabytkami.

Gminna Ewidencja Zabytków stanowi istotne narzędzie ochrony dziedzictwa kulturowego. Jej celem jest identyfikacja, uporządkowanie oraz ochrona obiektów posiadających wartości historyczne, artystyczne, architektoniczne lub kulturowe. Ujęcie obiektu w ewidencji umożliwia właściwe nadzorowanie działań remontowych, modernizacyjnych i inwestycyjnych, w szczególności poprzez konieczność uzgadniania określonych prac z właściwym konserwatorem zabytków.

Do najważniejszych obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie Gminy Wądroże Wielkie należą w szczególności:

- Kościół pw. Matki Bożej Różańcowej w Wądrożu Wielkim;
- cmentarz przykościelny w Wądrożu Wielkim;
- cmentarz parafialny w Biernatkach;
- kościół filialny pw. Dobrego Pasterza w Budziszowie Wielkim, cmentarz przykościelny oraz pałac;
- kościół filialny pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Kępach;
- kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Mierzcycach;
- pałac w Mierzcycach;
- kościół pw. św. Marcina w Postolicach;
- renesansowy dwór w Pawłowicach Wielkich;
- kościół pw. Serca Pana Jezusa w Granowicach oraz cmentarz przykościelny;
- pałac w Wądrożu Małym z I połowy XVII wieku;
- kościół pw. św. Piotra i Pawła w Kosiskach z XVIII wieku oraz cmentarz parafialny.

Obecnie Gminna Ewidencja Zabytków oraz Program Opieki nad Zabytkami opracowywane są przez podmiot zewnętrzny. Na dzień sporządzania informacji zakończony został pierwszy etap prac związanych z przygotowaniem dokumentacji.

4.9 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wądroże Wielkie w roku 2025

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, rada gminy corocznie, w terminie do dnia 31 marca, zobowiązana jest do uchwalenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Rada Gminy Wądroże Wielkie, Uchwałą Nr X/75/2025 z dnia 21 lutego 2025 r., wypełniła powyższy obowiązek ustawowy, przyjmując program na rok 2025. Dokument określał zadania gminy w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi, w szczególności psami i kotami, a także zwierzętami gospodarskimi.

Głównym celem przyjętego programu było zapobieganie bezdomności zwierząt oraz zapewnienie im właściwej opieki na terenie Gminy Wądroże Wielkie. Program obejmował w szczególności zapewnienie miejsc w schronisku dla bezdomnych zwierząt, odławianie zwierząt bezdomnych,

opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie, a także obowiązkową sterylizację lub kastrację zwierząt przebywających w schronisku.

W ramach programu przewidziano również działania polegające na poszukiwaniu nowych właścicieli dla zwierząt, usypianiu ślepych miotów, wskazaniu gospodarstwa rolnego zapewniającego miejsce dla zwierząt gospodarskich, a także zapewnieniu całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Istotnym elementem programu była również edukacja mieszkańców w zakresie odpowiedzialnej opieki nad zwierzętami oraz przeciwdziałania ich bezdomności.

Realizacja zadań wynikających z programu w 2025 roku wiązała się z poniesieniem wydatków z budżetu Gminy Wądroże Wielkie w łącznej wysokości 33 690,00 zł.

Największą pozycję kosztową stanowiło przyjęcie dorosłych psów do schroniska, na które przeznaczono 10 200,00 zł. Koszty odbioru i transportu zwierząt z miejsca ich przebywania wyniosły 4 960,00 zł. Ponadto Gmina ponosiła wydatki związane z zapewnieniem gotowości do wylapywania bezdomnych zwierząt w wysokości 4 800,00 zł oraz ryczałtowej gotowości schroniska do przyjmowania nowych zwierząt, również w kwocie 4 800,00 zł.

W zakresie profilaktyki i opieki nad kotami wolno żyjącymi realizowano działania weterynaryjne obejmujące m.in. zabiegi sterylizacji i kastracji. Na sterylizację kotek przeznaczono 3 010,00 zł, na kastrację kocura 150,00 zł, natomiast pozostałe usługi weterynaryjne dotyczące kotów wyniosły 750,00 zł.

W ramach realizacji zadań związanych z opieką nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałaniem ich bezdomności wydano łącznie 48 kg suchej karmy. Karma została przeznaczona na dokarmianie 23 kotów wolno żyjących, pozostających pod opieką społecznych opiekunów zwierząt, zarejestrowanych w ewidencji prowadzonej przez Urząd Gminy Wądroże Wielkie.

Działania podejmowane przez Gminę obejmowały również interwencje dotyczące dzikich zwierząt. W 2025 roku udzielono pomocy rannej sarnie, a koszt jej odłowienia i transportu wyniósł 1 240,00 zł. Z uwagi na konieczność eutanazji potrąconego zwierzęcia poniesiono także koszt transportu i utylizacji padłej sarny w wysokości 3 780,00 zł.

CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ OŚWIATY, KULTURY I TURYSTYKI JAKO ELEMENTÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY WĄDROŻE WIELKIE

5. Oświata i edukacja

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie realizowała zadania z zakresu oświaty i opieki nad dziećmi, pełniąc funkcję organu prowadzącego dla następujących jednostek:

- Gminnego Przedszkola w Wądrożu Wielkim,
- Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim,
- Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim,
- Żłobka Gminnego w Postolicach.

Według stanu na dzień 30 września 2025 r. do gminnych jednostek oświatowych i opiekuńczych uczęszczało łącznie 416 dzieci i uczniów. Liczba ta obejmowała:

- 167 uczniów Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim,

- 152 uczniów Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim,
- 80 dzieci uczęszczających do Gminnego Przedszkola w Wądrożu Wielkim,
- 17 dzieci objętych opieką Żłobka Gminnego w Postolicach.

Wydatki bieżące ponoszone przez Gminę Wądroże Wielkie na realizację zadań oświatowych systematycznie rosną, co wynika zarówno z kosztów funkcjonowania placówek, jak i konieczności zapewnienia odpowiednich warunków kształcenia, wychowania i opieki. W 2025 roku wydatki na oświatę ogółem wyniosły 10 371 351,10 zł.

Na realizację zadań oświatowych Gmina otrzymała środki z tytułu potrzeb oświatowych w wysokości 6 445 098,00 zł. Ponadto pozostałe dotacje na zadania oświatowe oraz inne dochody związane z działalnością oświatową zostały zrealizowane w łącznej kwocie 630 139,29 zł.

Oznacza to, że mimo otrzymanych środków zewnętrznych znacząca część wydatków związanych z funkcjonowaniem oświaty była finansowana ze środków własnych budżetu gminy. Potwierdza to, że edukacja pozostaje jednym z najważniejszych obszarów działalności samorządu, wymagającym stałego zaangażowania finansowego i organizacyjnego.

Porównując dane za lat 2024 i 2025, należy wskazać, że udział środków własnych Gminy Wądroże Wielkie w finansowaniu oświaty wzrósł z 29,80% w 2024 roku do 31,78% w 2025 roku, czyli o 1,98 punktu procentowego.

W 2025 roku wzrosło obciążenie budżetu Gminy Wądroże Wielkie kosztami funkcjonowania oświaty. Pomimo otrzymywanych środków zewnętrznych, gmina musiała przeznaczyć z własnego budżetu większą kwotę niż w roku poprzednim, zarówno nominalnie, jak i procentowo. Oznacza to, że finansowanie zadań oświatowych w coraz większym stopniu wymaga zaangażowania środków własnych gminy.

W 2025 roku udział środków z budżetu Gminy przeznaczonych na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniósł **3 296 113,81 zł**, wobec **2 897 240,13 zł w roku 2024**. Oznacza to wzrost zaangażowania środków własnych Gminy o **398 873,68 zł**, tj. o około **13,77%** w stosunku do roku poprzedniego.

5.1. Pomoc materialna dla uczniów

Pomoc materialna dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wądroże Wielkie udzielana jest zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w szczególności na podstawie art. 90c i art. 90e tej ustawy. Celem tego wsparcia jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej oraz ograniczanie barier utrudniających dostęp do edukacji.

Pomoc materialna może być realizowana w dwóch formach: stypendium szkolnego, stanowiącego wsparcie o charakterze socjalnym i przyznawanego na pokrycie kosztów związanych z edukacją ucznia, oraz zasiłku szkolnego, mającego charakter doraźny i przyznawanego w przypadku

wystąpienia zdarzenia losowego, takiego jak nagła choroba, śmierć członka rodziny, pożar lub inne szczególne okoliczności wpływające na sytuację materialną ucznia i jego rodziny.

Przyznanie stypendium szkolnego następuje na podstawie złożonego wniosku oraz oceny sytuacji materialnej rodziny ucznia, z uwzględnieniem kryteriów dochodowych określonych w obowiązujących przepisach prawa. W 2025 roku do Gminy Wądroże Wielkie nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie stypendium szkolnego. Nie przyznano również żadnego zasiłku szkolnego, co oznacza, że w analizowanym okresie nie zgłoszono przypadków zdarzeń losowych kwalifikujących do objęcia uczniów taką formą pomocy.

Środki finansowe na realizację tego zadania pochodzą z dotacji celowej z budżetu państwa, przy czym gmina, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zobowiązana jest do wniesienia wkładu własnego w wysokości 20% wartości otrzymanej dotacji. Mechanizm ten zakłada współfinansowanie zadania przez administrację rządową i samorządową, stanowiąc element systemowego wsparcia uczniów znajdujących się w trudniejszej sytuacji materialnej.

Pomoc materialna dla uczniów ma istotne znaczenie społeczne i edukacyjne. Umożliwia wsparcie rodzin w pokrywaniu kosztów związanych z nauką, w tym zakupem podręczników, przyborów szkolnych, odzieży, udziałem w zajęciach dodatkowych czy dojazdem do szkoły. Zadanie to wpisuje się w politykę Gminy Wądroże Wielkie ukierunkowaną na wspieranie rodzin, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zapewnianie dzieciom i młodzieży możliwie równych warunków dostępu do edukacji.

5.2. Nagrody Gminy Wądroże Wielkie dla dzieci i młodzieży

W 2025 roku Kapituła „Nagrody Gminy Wądroże Wielkie” pozytywnie zaopiniowała przyznanie nagród, a Wójt Gminy przyznała nagrody uzdolnionym dzieciom i młodzieży z terenu gminy za osiągnięcia uzyskane w roku szkolnym 2024/2025. Celem tego wyróżnienia było docenienie uczniów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce, a także dzieci i młodzieży odnoszących sukcesy w działalności artystycznej i sportowej.

Nagrody indywidualne otrzymali uczniowie, którzy uzyskali najwyższe średnie ocen w swoich szkołach. Wyróżnienia przyznano łącznie sześciu uczniom, w tym czterem uczniom Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim oraz dwóm uczniom Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim. Przyznane nagrody stanowiły wyraz uznania dla ich systematycznej pracy, zaangażowania, odpowiedzialności oraz osiągnięć edukacyjnych.

W ramach nagród Gminy Wądroże Wielkie doceniono również osiągnięcia zespołowe. Wyróżnienie otrzymał Zespół Formacji Tanecznej „Wild Girls” ze Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim za osiąganie wysokich miejsc w turniejach tanecznych. Sukcesy zespołu promowały szkołę oraz gminę, a także pokazały, jak ważne są rozwijanie talentów artystycznych, praca zespołowa i aktywność pozalekcyjna.

Nagrodę za osiągnięcia sportowe przyznano także drużynom unihokeja dziewcząt i chłopców ze Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim za udział w XXX Ogólnopolskim Festiwalu Unihokeja o Puchar Bałtyku. Udział w wydarzeniu o zasięgu ogólnopolskim był ważnym

osiągnięciem sportowym oraz okazją do reprezentowania Gminy Wądroże Wielkie poza jej granicami.

Przyznanie nagród dzieciom i młodzieży stanowi element lokalnej polityki wspierania edukacji, sportu, kultury i rozwoju talentów. Wyróżnienia te motywują uczniów do dalszej pracy, budują poczucie dumy z osiągniętych wyników oraz wzmacniają pozytywne postawy wśród młodych mieszkańców gminy. Jednocześnie podkreślają znaczenie współpracy szkół, rodziców i samorządu w tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi dzieci i młodzieży.

5.3. Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Gmina Wądroże Wielkie, na podstawie umowy zawartej z Wojewodą Dolnośląskim, otrzymała w 2025 roku środki z Funduszu Pracy w łącznej wysokości **95 000,00 zł**. Środki wydatkowane wypłacono pięciu pracodawcom na dofinansowanie nauki zawodu młodocianych pracowników w kwocie 53 879,67 zł.

Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników stanowi ważną formę wsparcia dla pracodawców, którzy podejmują się przygotowania młodzieży do wykonywania zawodu. Dotyczy to w szczególności uczniów szkół branżowych, odbywających praktyczną naukę zawodu bezpośrednio u pracodawcy. Rozwiązanie to jest istotnym elementem systemu kształcenia zawodowego, łączącego naukę teoretyczną z praktycznym zdobywaniem umiejętności w rzeczywistych warunkach pracy.

Przyznanie dofinansowania uzależnione było od spełnienia wymaganych warunków formalnych, w tym m.in. zawarcia umowy o pracę z młodocianym pracownikiem w celu przygotowania zawodowego, prowadzenia kształcenia zgodnie z obowiązującymi programami oraz zakończenia nauki zawodu albo przyuczenia do wykonywania określonej pracy wymaganym egzaminem zawodowym lub czeladniczym.

Realizacja tego zadania przyczynia się do wspierania lokalnego rynku pracy, rozwoju szkolnictwa zawodowego oraz wzmacniania współpracy pomiędzy samorządem, pracodawcami i systemem edukacji. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników umożliwia młodzieży zdobycie praktycznych kwalifikacji zawodowych, zwiększa jej szanse na wejście na rynek pracy, a jednocześnie wspiera przedsiębiorców zaangażowanych w proces przygotowania nowych kadr.

W tym zakresie działania Gminy Wądroże Wielkie wpisują się w lokalną politykę edukacyjną i społeczną, ukierunkowaną na rozwój kompetencji młodych mieszkańców oraz wspieranie aktywności gospodarczej na terenie gminy.

6. Realizowane projekty dedykowane dla Szkół

6.1. Program „Edukacja z wojskiem”

W ramach ogólnopolskiego programu edukacyjno-obronnego „**Edukacja z wojskiem**” w Szkole Podstawowej w Budziszowie Wielkim zrealizowano specjalne zajęcia z zakresu edukacji proobronnej. Program ten został przygotowany z myślą o wzmacnianiu świadomości uczniów w obszarze bezpieczeństwa, odpowiedzialności obywatelskiej, postaw patriotycznych oraz podstawowych zasad reagowania w sytuacjach zagrożenia.

Zajęcia zostały przeprowadzone przez żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, wyznaczonych do realizacji programu przez Ministra Obrony Narodowej. Miały one charakter zarówno teoretyczny, jak i praktyczny, dzięki czemu uczniowie mogli nie tylko zdobyć wiedzę, ale również przećwiczyć wybrane umiejętności przydatne w codziennym życiu oraz w sytuacjach wymagających odpowiedzialnego i spokojnego działania.

Podczas spotkań poruszano zagadnienia związane z bezpieczeństwem państwa, rolą Sił Zbrojnych RP, zachowaniem w sytuacjach kryzysowych, podstawami alarmowania, udzielania pomocy oraz właściwego reagowania na zagrożenia. Uczniowie mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z żołnierzami, zadawania pytań oraz poznania praktycznych aspektów służby wojskowej i działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa obywateli.

Udział Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim w programie stanowił ważny element edukacji obywatelskiej i patriotycznej. Przedsięwzięcie sprzyjało kształtowaniu postaw odpowiedzialności, współpracy, dyscypliny, gotowości do niesienia pomocy oraz szacunku dla służby wojskowej i symboli narodowych.

Po zakończeniu cyklu zajęć Szkoła Podstawowa w Budziszowie Wielkim otrzymała oficjalny certyfikat potwierdzający udział w programie „**Edukacja z wojskiem**”. Dokument ten stanowi potwierdzenie zaangażowania placówki w działania na rzecz rozwijania świadomości proobronnej uczniów oraz budowania wśród dzieci i młodzieży postaw patriotycznych, obywatelskich i społecznych.

6.2. Wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie otrzymała dofinansowanie w formie dotacji celowej przeznaczonej na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki, materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe. Środki te zostały przeznaczone na realizację zadania związanego z zapewnieniem uczniom dostępu do niezbędnych pomocy dydaktycznych wykorzystywanych w procesie kształcenia.

W ramach przyznanej dotacji wsparcie otrzymały dwie szkoły podstawowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wądroże Wielkie:

- Szkoła Podstawowa w Budziszowie Wielkim — 15 923,06 zł,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim — 17 081,49 zł.

Łączna kwota przyznanego dofinansowania wyniosła 33 004,55 zł.

Pozyskane środki umożliwiły zakup podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych dla uczniów, zgodnie z obowiązującymi zasadami finansowania tego zadania. Dzięki temu uczniowie szkół podstawowych mogli korzystać z aktualnych i wymaganych materiałów dydaktycznych, niezbędnych do realizacji podstawy programowej oraz codziennej pracy edukacyjnej.

Realizacja zadania miała istotne znaczenie zarówno organizacyjne, jak i społeczne. Zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników i materiałów ćwiczeniowych wspiera proces nauczania, odciąża finansowo rodziców oraz sprzyja wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci. Działanie to wpisuje się w zadania Gminy Wądroże Wielkie jako organu prowadzącego szkoły, odpowiedzialnego za tworzenie warunków umożliwiających prawidłową realizację procesu dydaktycznego i wychowawczego.

6.3. Rządowy program na lata 2025–2029 „Cyfrowy uczeń”

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie otrzymała wsparcie finansowe w ramach Rządowego programu na lata 2025–2029 „Cyfrowy uczeń”. Program ten ma na celu rozwijanie kompetencji cyfrowych dzieci i uczniów, wspieranie nowoczesnych metod nauczania oraz wyposażenie placówek oświatowych w sprzęt, pomoce dydaktyczne i narzędzia umożliwiające wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie edukacyjnym.

Wsparciem w ramach programu objęty został Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Budziszowie Wielkim. Przyznane środki przeznaczone są na zakup sprzętu, pomocy dydaktycznych oraz narzędzi wspierających edukację cyfrową i rozwój umiejętności dzieci w zakresie korzystania z nowoczesnych technologii.

Wnioskowana kwota wsparcia finansowego wyniosła 15 000,00 zł, natomiast wkład własny Gminy Wądroże Wielkie stanowił 3 750,00 zł. Całkowita wartość zadania wyniosła 18 750,00 zł.

Realizacja zadania przyczyni się do poprawy jakości pracy dydaktycznej w oddziale przedszkolnym oraz stworzy lepsze warunki do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi edukacyjnych. Doposażenie placówki pozwoli na rozwijanie u dzieci podstawowych kompetencji cyfrowych już na etapie edukacji przedszkolnej, a także wspierać będzie kreatywność, samodzielność, logiczne myślenie oraz aktywne uczestnictwo w procesie nauki.

Udział Gminy Wądroże Wielkie w programie „Cyfrowy uczeń” wpisuje się w działania samorządu ukierunkowane na podnoszenie jakości edukacji, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz dostosowywanie placówek oświatowych do współczesnych wyzwań związanych z cyfryzacją i nowoczesnym kształceniem.

6.4. Program „Poznaj Dolny Śląsk”

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie uczestniczyła w programie „Poznaj Dolny Śląsk”, realizowanym przy wsparciu środków z budżetu Województwa Dolnośląskiego. Program ten

stanowił inicjatywę wspierającą organizację wycieczek szkolnych dla uczniów szkół podstawowych, umożliwiając dzieciom i młodzieży poznawanie walorów przyrodniczych, kulturowych, historycznych i edukacyjnych regionu.

Szczególnym założeniem programu było również wsparcie lokalnej turystyki na obszarach Dolnego Śląska, które w 2024 roku ucierpiały w wyniku powodzi. Dzięki temu przedsięwzięcie miało nie tylko charakter edukacyjny, ale również społeczny i gospodarczy, wspierając miejscowości oraz podmioty turystyczne odbudowujące swoją aktywność po skutkach klęski żywiołowej.

W ramach programu Gmina Wądroże Wielkie otrzymała dotację z budżetu Województwa Dolnośląskiego w łącznej wysokości 8 000,00 zł. Środki te zostały przeznaczone na realizację wycieczek szkolnych w dwóch placówkach oświatowych prowadzonych przez gminę, tj.:

4 000,00 zł dla Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim,

4 000,00 zł dla Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim.

Dzięki pozyskanym środkom uczniowie obu szkół wzięli udział w wyjazdach edukacyjnych do miejsc, punktów edukacyjnych oraz atrakcji turystycznych zlokalizowanych na terenie województwa dolnośląskiego, w szczególności w powiatach dotkniętych skutkami powodzi w 2024 roku.

Celem programu było uatrakcyjnienie procesu nauczania poprzez bezpośrednie poznawanie Dolnego Śląska — jego historii, dziedzictwa kulturowego, zabytków, tradycji oraz bogatego środowiska przyrodniczego. Wycieczki stanowiły formę edukacji poza murami szkoły, umożliwiając uczniom zdobywanie wiedzy w sposób praktyczny, angażujący i oparty na bezpośrednim doświadczeniu.

Udział w programie „Poznaj Dolny Śląsk” przyczynił się do poszerzenia wiedzy uczniów o regionie, wzmocnienia ich tożsamości lokalnej i regionalnej, a także rozwijania zainteresowań związanych z historią, przyrodą i kulturą Dolnego Śląska. Jednocześnie realizacja programu wpisała się w działania Gminy Wądroże Wielkie na rzecz podnoszenia jakości edukacji oraz wspierania aktywnych form nauczania.

6.5. Projekt dotyczący wyrównania poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie otrzymała nieodpłatne wsparcie rzeczowe z Ministerstwa Cyfryzacji w postaci przenośnego sprzętu komputerowego oraz zestawów do nauczania zdalnego, przeznaczonych dla szkół podstawowych prowadzonych przez gminę.

Wsparcie zostało udzielone w ramach projektu pn. „Wdrażanie inwestycji C2.1.2 Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne – inwestycje związane ze spełnieniem minimalnych standardów sprzętowych, wskaźnik C15G Nowe komputery przenośne: laptopy, laptopy przeglądarkowe i tablety do dyspozycji uczniów”. Projekt finansowany był przez Ministerstwo Cyfryzacji we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

Celem przedsięwzięcia było doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt multimedialny, umożliwiający wyrównywanie standardów wyposażenia placówek oświatowych oraz wspieranie procesu dydaktycznego z wykorzystaniem technologii cyfrowych. Sprzęt przekazany szkołom ma służyć uczniom podczas zajęć edukacyjnych, a także wspierać rozwój kompetencji cyfrowych oraz nowoczesnych metod nauczania.

W ramach realizacji projektu szkoły prowadzone przez Gminę Wądroże Wielkie otrzymały łącznie 24 laptopy, w tym:

- 11 sztuk dla Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim,
- 13 sztuk dla Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim;
- 8 laptopów przeglądarkowych, w tym:
- 4 sztuki dla Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim,
- 4 sztuki dla Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim;
- 15 tabletów, w tym:
- 8 sztuk dla Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim,
- 7 sztuk dla Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim.

Łącznie do szkół trafiło 47 przenośnych urządzeń multimedialnych, które zwiększyły dostępność nowoczesnych narzędzi edukacyjnych dla uczniów.

Ponadto Gmina Wądroże Wielkie zawarła z Ministrem Cyfryzacji umowę na nieodpłatną dostawę 18 zestawów do nauczania zdalnego. Każdy zestaw obejmował elementy umożliwiające prowadzenie zajęć z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych, w tym: tablet piórkowy bez ekranu, słuchawki z mikrofonem, mikrofon ze stacją do zbierania dźwięku z sali, kamerę, wysoki statyw, HUB USB oraz instrukcję obsługi.

W ramach tej umowy szkoły otrzymały:

- 10 zestawów dla Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim,
- 8 zestawów dla Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Wądrożu Wielkim.

Przydział wsparcia został określony przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, które wskazało listę szkół objętych inwestycją. Przekazany sprzęt stanowi istotne wzmocnienie bazy dydaktycznej placówek oświatowych i pozwala na lepsze dostosowanie procesu nauczania do współczesnych standardów edukacyjnych.

Realizacja projektu przyczyniła się do poprawy warunków kształcenia w szkołach podstawowych na terenie Gminy Wądroże Wielkie, zwiększenia dostępności nowoczesnych technologii dla uczniów oraz wsparcia nauczycieli w prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych. Działanie to wpisuje się w szerszy proces cyfryzacji edukacji oraz wyrównywania szans uczniów w dostępie do nowoczesnych pomocy dydaktycznych.

6.6. Program Modernizacja Kompleksów Sportowych „Moje Boisko – Orlik 2012”

Gmina Wądroże Wielkie podpisała z Ministerstwem Sportu i Turystyki umowę o dofinansowanie zadania inwestycyjnego ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu **Modernizacja Kompleksów Sportowych „Moje Boisko – Orlik 2012” – edycja 2024**.

Całkowita wartość zadania wynosi 129 682,59 zł., w tym **64 841,30 zł** stanowi wkład własny Gminy Wądroże Wielkie.

W ramach realizacji przedsięwzięcia zaplanowano modernizację kompleksu sportowego „Orlik” w Wądrożu Wielkim. Zakres zadania obejmuje przede wszystkim **wymianę sztucznej nawierzchni boiska**, co pozwoli na poprawę bezpieczeństwa użytkowników, komfortu gry oraz warunków prowadzenia zajęć sportowych i rekreacyjnych. Ponadto przewidziano **remont zaplecza szatniowego**, które stanowi ważny element infrastruktury towarzyszącej obiektowi.

Realizacja inwestycji przyczyni się do poprawy stanu technicznego kompleksu sportowego oraz zwiększenia jego funkcjonalności. Zmodernizowany obiekt będzie służył uczniom, klubom sportowym, mieszkańcom oraz wszystkim osobom korzystającym z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy.

Przedsięwzięcie wpisuje się w działania Gminy Wądroże Wielkie ukierunkowane na rozwój lokalnej infrastruktury sportowej, promocję aktywności fizycznej oraz tworzenie warunków sprzyjających zdrowemu i aktywnemu stylowi życia. Modernizacja Orlika pozwoli na dalsze wykorzystywanie obiektu jako miejsca zajęć sportowych, treningów, rozgrywek oraz integracji lokalnej społeczności.

6.7. Organizacja zajęć z edukacji ekologicznej

W dniach **18–22 sierpnia 2025 r.** w Szkole Podstawowej w Budziszowie Wielkim odbyły się półkolonie letnie zorganizowane w ramach projektu „Eko-Edukacja w Gminie Wądroże Wielkie”. W przedsięwzięciu uczestniczyło 27 uczniów z klas I–V.

Półkolonie miały charakter edukacyjno-rekreacyjny i były ukierunkowane na rozwijanie wiedzy dzieci o środowisku naturalnym, przyrodzie oraz zasadach odpowiedzialnego korzystania z jej zasobów. Program zajęć łączył elementy nauki, zabawy, aktywności twórczej i praktycznego poznawania otaczającego świata. Dzięki temu uczniowie mogli w atrakcyjny sposób pogłębiać swoją świadomość ekologiczną oraz zdobywać wiedzę dotyczącą ochrony przyrody, segregacji odpadów, oszczędzania wody i energii, a także znaczenia codziennych proekologicznych postaw.

Podczas półkolonii dzieci uczestniczyły w kreatywnych warsztatach, zajęciach przyrodniczych, zabawach integracyjnych oraz aktywnościach rozwijających umiejętność współpracy w grupie. Zajęcia sprzyjały nie tylko zdobywaniu nowych wiadomości, ale również rozwijaniu wyobraźni, samodzielności i odpowiedzialności za środowisko.

Realizacja półkolonii w ramach projektu „Eko-Edukacja w Gminie Wądroże Wielkie” stanowiła przykład praktycznego łączenia edukacji ekologicznej z wypoczynkiem letnim. Przedsięwzięcie pozwoliło dzieciom spędzić czas w sposób aktywny, bezpieczny i wartościowy, a jednocześnie kształtowało postawy proekologiczne już od najmłodszych lat.

7. Program Współpracy Gminy Wądroże Wielkie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

W bazie danych Urzędu Gminy Wądroże Wielkie znajdują się następujące organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność społeczną, sportową, kulturalną i ratowniczą na terenie gminy:

1. Stowarzyszenie „Nasze Wądroże Wielkie” z siedzibą w Wądrożu Wielkim;
2. Stowarzyszenie „Aktywni dla Mierczyc” z siedzibą w Mierczycach;
3. Stowarzyszenie „Wspólna Inicjatywa” z siedzibą w Budziszowie Małym;
4. Stowarzyszenie „Nad Cichą Wodą” z siedzibą w Budziszowie Wielkim;
5. Stowarzyszenie Mieszkańców i Przyjaciół Wsi Kępy i Kosiska z siedzibą w Kępach;
6. Fundacja „Stacyjka Maltusia” z siedzibą w Mierczycach;
7. Koło Łowieckie „Jedność” Wądroże Wielkie;
8. OSP Wądroże Wielkie;
9. OSP Mierzyce;
10. OSP Granowice;
11. OSP Budziszów Wielki;
12. Akademia Młodego Piłkarza Budziszów Wielki;
13. LKS „Rodło” Granowice;
14. Stowarzyszenie LZS Budziszów Wielki;
15. UKS „Olimp” przy Gimnazjum w Budziszowie Wielkim;
16. Stowarzyszenie Miłośnicy Budziszowa Wielkiego „Cichowodzianie” w Budziszowie Wielkim;
17. Koło Gospodyń Wiejskich w Budziszowie Wielkim;
18. Koło Gospodyń Wiejskich w Kosiskach;
19. Stowarzyszenie Uczestników Kompleksowej Przebudowy Wsi Skała;
20. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Patronus” w Mierczycach;
21. Stowarzyszenie „Wędkarska Kamionka” w Wądrożu Wielkim.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz lokalnej społeczności od wielu lat stanowi ważny element polityki społecznej Gminy Wądroże Wielkie. Organizacje te pełnią istotną rolę w aktywizowaniu mieszkańców, rozwijaniu inicjatyw oddolnych, wspieraniu sportu, kultury, rekreacji, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej oraz integracji lokalnej wspólnoty.

W celu zapewnienia przejrzystych zasad współpracy oraz skutecznego wspierania działań podejmowanych przez sektor społeczny, Gmina Wądroże Wielkie realizowała program współpracy z organizacjami pozarządowymi. W 2025 roku do celów szczegółowych tej współpracy należało w szczególności:

- budowanie w świadomości społecznej poczucia współtworzenia i współodpowiedzialności za lokalną wspólnotę, jej potrzeby oraz rozwój zasobów lokalnych;
- tworzenie warunków do zwiększania aktywności społecznej mieszkańców, z uwzględnieniem różnych grup wiekowych;
- rozwijanie partnerskiej współpracy pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi, jednostkami pomocniczymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz mieszkańców.

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie wspierała realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Na ten cel przeznaczono środki w wysokości **75 000,00 zł**. Dofinansowanie to umożliwiło prowadzenie działalności sportowej, organizację zajęć, treningów, udział w rozgrywkach oraz rozwój aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy.

Istotnym obszarem wsparcia pozostawały również Ochotnicze Straże Pożarne. W 2025 roku Gmina przeznaczyła na ich funkcjonowanie oraz zadania związane z bezpieczeństwem publicznym środki w wysokości 406 241,06 zł. Wsparcie to obejmowało m.in. utrzymanie gotowości bojowej jednostek, zakup wyposażenia, szkolenia, ekwiwalenty za udział w działaniach ratowniczych oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem lokalnego systemu ochrony przeciwpożarowej.

Gmina doceniała również szczególne osiągnięcia sportowe i artystyczne dzieci oraz młodzieży. W 2025 roku granty finansowe otrzymali zawodnicy i zawodniczki drużyny unihokeja Uczniowskiego Klubu Sportowego „Olimp” z Budziszowa Wielkiego w kwocie 1 500,00 zł oraz Grupa Taneczna „Wild Girls” w kwocie 1 500,00 zł. Przyznane środki stanowiły formę wyróżnienia za osiągnięcia, zaangażowanie oraz promocję Gminy Wądroże Wielkie poprzez sport i działalność artystyczną.

Dodatkowo, w ramach środków funduszu sołeckiego, stanowiącego część budżetu gminy, wsparcie finansowe otrzymał Ludowy Klub Sportowy „Rodło” Granowice. Na doposażenie w sprzęt sportowy oraz zakup strojów sportowych przeznaczono kwotę 33 267,98 zł. Działanie to przyczyniło się do poprawy warunków prowadzenia działalności sportowej oraz rozwoju lokalnego klubu, który odgrywa ważną rolę w integracji mieszkańców i promocji aktywności fizycznej.

Ważnym wydarzeniem w życiu społeczno-kulturalnym gminy była również uroczystość 10-lecia powstania Zespołu Folklorystycznego „Cichowodzianie”, która odbyła się 14 września 2025 r. w Budziszowie Wielkim. Jubileusz ten był okazją do podkreślenia znaczenia działalności zespołu w pielęgnowaniu lokalnych tradycji, kultury ludowej oraz dziedzictwa regionu. Wydarzenie stanowiło także przykład aktywności społecznej mieszkańców oraz roli organizacji i grup nieformalnych w budowaniu tożsamości lokalnej.

Współpraca Gminy Wądroże Wielkie z organizacjami pozarządowymi w 2025 roku miała charakter wielowymiarowy i obejmowała zarówno wsparcie finansowe, jak i organizacyjne oraz promocyjne. Działania te przyczyniały się do wzmacniania kapitału społecznego, rozwoju aktywności obywatelskiej, integracji mieszkańców oraz tworzenia warunków do realizacji inicjatyw odpowiadających na potrzeby lokalnej społeczności.

7.1. Wolontariat w Gminie Wądroże Wielkie

W 2025 roku w Gminie Wądroże Wielkie po raz pierwszy ogłoszony został konkurs „Wolontariusz Roku 2025”. Inicjatywa miała na celu uhonorowanie osób, które poprzez swoją bezinteresowną działalność, zaangażowanie społeczne oraz gotowość niesienia pomocy wspierają mieszkańców i przyczyniają się do budowania silnej, solidarnej wspólnoty lokalnej.

Konkurs stanowił wyraz uznania dla osób aktywnie działających na rzecz innych, zarówno w sposób zorganizowany, jak i poprzez codzienne, często ciche i niewidoczne wsparcie drugiego człowieka. Nabór kandydatów trwał do listopada 2025 roku. Następnie, w dniu 24 listopada 2025 r., odbyło się posiedzenie Kapituły Konkursowej, która dokonała oceny zgłoszeń i wyłoniła osoby wyróżnione.

Uroczysta Gala Wolontariatu Gminy Wądroże Wielkie odbyła się 12 grudnia 2025 r. w sali bankietowej „Tęcza” w Bielanych. Wydarzenie było okazją do podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym w działalność społeczną, pomocową, edukacyjną, kulturalną i obywatelską. Gala podkreśliła znaczenie wolontariatu jako ważnego elementu życia społecznego gminy oraz pokazała, jak dużą wartość dla lokalnej wspólnoty mają empatia, odpowiedzialność i gotowość do działania na rzecz innych.

Podczas wydarzenia wyróżniono wszystkie osoby zgłoszone do konkursu, doceniając ich postawę, zaangażowanie oraz wkład w życie społeczne Gminy Wądroże Wielkie.

Szczególne wyróżnienie otrzymali Maria i Wojciech Kraseccy za wieloletnie wsparcie, wyjątkową wrażliwość społeczną oraz nieustanną gotowość do niesienia pomocy osobom potrzebującym. Wyróżnienie specjalne przyznano również Dolnośląskiemu Zespołowi Szkół w Jaworze „Medyk” – „Szkole z sercem” za wspieranie młodzieży, rozwijanie postaw prospołecznych oraz aktywny udział w organizacji przedsięwzięć na rzecz lokalnej społeczności.

Tytuł Honorowego Wolontariusza Gminy Wądroże Wielkie otrzymał Jan Grygorcewicz, natomiast tytuł Wolontariusza Roku 2025 Gminy Wądroże Wielkie przyznano Robertowi Fudalemu.

Gala Wolontariatu była ważnym wydarzeniem społecznym i symbolicznym podsumowaniem działań wolontariackich realizowanych na terenie gminy. Stanowiła również wyraz wdzięczności wobec wszystkich osób, które bezinteresownie angażują się w pomoc innym, wzmacniają więzi społeczne i pokazują, że dobro, empatia oraz wspólne działanie są fundamentem silnej lokalnej wspólnoty.

7.2. Program „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2025 roku

Gmina Wądroże Wielkie uczestniczy w **Regionalnym Programie Odnowa Wsi Dolnośląskiej**, uruchomionym przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu w lutym 2009 roku. Głównym celem programu jest szeroko rozumiana poprawa warunków życia mieszkańców obszarów wiejskich, wzmacnianie aktywności społecznej, rozwój lokalnej tożsamości oraz zwiększanie samodzielności i potencjału rozwojowego wsi.

Program finansowany jest ze środków budżetu Województwa Dolnośląskiego oraz budżetów samorządów gminnych. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego wdraża i koordynuje jego realizację poprzez organizację działań edukacyjnych, doradczych, promocyjnych oraz konkursowych skierowanych do sołectw, lokalnych liderów i grup odnowy wsi.

Do najważniejszych form wsparcia realizowanych w ramach programu należą m.in.:

- cykle warsztatów, szkoleń i spotkań informacyjnych dla sołectw uczestniczących w Programie Odnowy Wsi;
- szkolenia i podróże studyjne dla liderów oraz członków Grup Odnowy Wsi;
- doroczne Kongresy Odnowy Wsi;
- współpraca w ramach Europejskiego Stowarzyszenia Odnowy Wsi ARGE;
- konkursy grantowe dla uczestników regionalnego programu, w tym konkursy: „Piękna Wieś Dolnośląska”, „Przedsięwzięcia promujące ideę Odnowy Dolnośląskiej Wsi” oraz „Odnowa Dolnośląskiej Wsi”.

W ramach konkursów wspierane są projekty służące rozwojowi infrastruktury społecznej, poprawie estetyki przestrzeni publicznej, modernizacji i wyposażeniu obiektów publicznych, budowie lub przebudowie ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, a także przedsięwzięcia związane z kultywowaniem tradycji lokalnych, takie jak zakup strojów ludowych czy instrumentów muzycznych dla zespołów działających na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego.

Do Regionalnego Programu Odnowa Wsi Dolnośląskiej z terenu Gminy Wądroże Wielkie formalnie przystąpiło 13 sołectw, tj.: Bielany, Biernatki, Budziszów Mały, Budziszów Wielki, Granowice, Jenków, Mierzyce, Pawłowice Wielkie, Postolice, Kosiska, Wądroże Małe, Wądroże Wielkie oraz Wierzchowice.

Pozostałe sołectwa, mimo że nie uczestniczą formalnie w programie, również realizują działania wpisujące się w ideę odnowy wsi. Należą do nich: Gądków, Rąbienice, Sobolew i Skała. Ich aktywność koncentruje się przede wszystkim na poprawie estetyki miejscowości, integracji mieszkańców oraz realizacji lokalnych inicjatyw społecznych.

W dniach 13–14 listopada 2025 r. w Granowicach odbyły się warsztaty dotyczące planowania w procesie odnowy wsi, skierowane do Grup Odnowy Wsi Granowice i Jenków. Efektem prac warsztatowych było opracowanie sołeckich strategii rozwoju wsi. Dokumenty te zostały następnie przyjęte uchwałami Rady Gminy Wądroże Wielkie w dniu 15 grudnia 2025 r. w sprawie przyjęcia Sołeckich Strategii Rozwoju Wsi Jenków i Granowice na lata 2026–2033.

Według stanu na koniec 2025 roku aktualne strategie rozwoju wsi posiadają następujące sołectwa:

- Granowice — strategia na lata 2026–2033;
- Jenków — strategia na lata 2026–2033;
- Bielany — strategia na lata 2016–2031;
- Kosiska — strategia na lata 2016–2031.

Pozostałe sołectwa posiadają strategie odnowy wsi wymagające aktualizacji. Aktualizacja tych dokumentów będzie istotna z punktu widzenia dalszego planowania rozwoju lokalnego, określania potrzeb mieszkańców oraz możliwości ubiegania się o środki zewnętrzne na realizację projektów służących odnowie miejscowości.

W 2025 roku żadne sołectwo z terenu Gminy Wądroże Wielkie nie zgłosiło udziału w konkursie „Piękna Wieś Dolnośląska 2025”.

Jednocześnie Gmina Wądroże Wielkie, w ramach konkursu „Odnowa Wsi Dolnośląskiej” ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, pozyskała środki finansowe na realizację zadań służących poprawie infrastruktury społecznej i estetyki przestrzeni publicznej.

Pierwsze zadanie dotyczyło budowy parkingu przy arboretum w Wądrożu Wielkim. Inwestycja obejmowała nie tylko wykonanie nowych miejsc postojowych, ale również zagospodarowanie terenu poprzez nasadzenia drzew, krzewów i roślin ozdobnych. Realizacja zadania wpłynęła na poprawę funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej oraz zwiększyła dostępność miejsca dla mieszkańców i osób odwiedzających. Wartość zadania wyniosła 215 000,00 zł, natomiast kwota dofinansowania wyniosła 60 000,00 zł.

Drugie zadanie obejmowało przebudowę parkingu przy świetlicy wiejskiej w Kosiskach. Inwestycja ta przyczyniła się do poprawy komfortu mieszkańców, zwiększenia funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz lepszego wykorzystania terenu przy obiekcie pełniącym ważną funkcję społeczną i integracyjną. Wskazana wartość zadania wyniosła 10 000,00 zł, a kwota dofinansowania 30 000,00 zł — dane te wymagają weryfikacji pod kątem zgodności wartości zadania z wysokością przyznanego wsparcia.

Realizacja działań w ramach Regionalnego Programu Odnowa Wsi Dolnośląskiej stanowi ważny element rozwoju społecznego i infrastrukturalnego Gminy Wądroże Wielkie. Program wzmacnia aktywność mieszkańców, wspiera lokalnych liderów oraz umożliwia realizację przedsięwzięć odpowiadających na potrzeby poszczególnych sołectw. Dzięki pozyskiwanym środkom zewnętrznym możliwe jest sukcesywne podnoszenie jakości przestrzeni publicznej, rozwijanie infrastruktury społecznej oraz budowanie tożsamości lokalnej opartej na współpracy i zaangażowaniu mieszkańców.

7.3. Rada Seniorów

W trosce o poprawę jakości życia, zwiększenie aktywności społecznej oraz integrację starszych mieszkańców, w 2025 roku utworzona została Rada Seniorów Gminy Wądroże Wielkie. Organ ten został powołany Uchwałą Nr XVII/107/2025 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 29 października 2025 r.

Rada Seniorów pełni funkcję doradczą, konsultacyjną i inicjatywną wobec organów gminy. Jej zadaniem jest reprezentowanie interesów osób starszych, opiniowanie spraw dotyczących środowiska senioralnego oraz zgłaszanie propozycji działań służących poprawie jakości życia seniorów na terenie Gminy Wądroże Wielkie.

W skład Rady Seniorów weszło 9 przedstawicieli środowisk senioralnych, którzy swoją wiedzą, doświadczeniem życiowym i zaangażowaniem społecznym mogą wspierać samorząd w podejmowaniu działań odpowiadających na potrzeby starszych mieszkańców. Rada stanowi ważny głos opiniodawczy seniorów, umożliwiając im aktywniejszy udział w życiu publicznym gminy oraz współtworzenie lokalnej polityki senioralnej.

Utworzenie Rady Seniorów jest istotnym krokiem w kierunku pełniejszego wykorzystania potencjału, doświadczenia i aktywności osób starszych. Działanie to sprzyja budowaniu dialogu międzypokoleniowego, wzmacnianiu integracji społecznej oraz tworzeniu warunków do większego uczestnictwa seniorów w życiu lokalnej wspólnoty.

Powołanie Rady Seniorów potwierdza, że Gmina Wądroże Wielkie dostrzega znaczenie osób starszych w życiu społecznym oraz potrzebę prowadzenia działań ukierunkowanych na ich aktywizację, bezpieczeństwo, integrację i godne funkcjonowanie w środowisku lokalnym.

8. Kultura

8.1. Działalność Centrum Biblioteczo–Kulturalnego w Gminie Wądroże Wielkie w 2024 roku

Do realizacji zadań z zakresu kultury Rada Gminy Uchwałą nr XXX/166/21 z dnia 28 czerwca 2021 w sprawie zmiany nazwy oraz statutu samorządowej instytucji kultury pod nazwą Gminnej Biblioteki Publicznej w Wądrożu Wielkim, tym samym utworzono Centrum Biblioteczo-Kulturalne. Rok 2025 był rokiem, w którym Centrum Biblioteczo – Kulturalne było organizatorem lub współorganizatorem wielu wydarzeń, uroczystości i konkursów, w którym uczestniczyli mieszkańcy naszej Gminy.

Konkursy:

- Konkurs fotograficzny z okazji Walentynek,
- Konkurs fotograficzny z okazji Dnia kota,
- Konkursy na Najpiękniejszą Kartkę Wielkanocną oraz Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną,
- Konkurs plastyczny z okazji Pierwszego Dnia Wiosny
- Konkurs Plastyczny z okazji Dnia Bibliotekarza,
- Konkurs Plastyczny z okazji Międzynarodowego Dnia Pszczół,
- Konkurs fotograficzny „Książka na wakacjach”,
- Konkurs na Najpiękniejszą Kartkę Bożonarodzeniową,
- Konkurs na Najpiękniejszą Choinkę w Gminie Wądroże Wielkie w 2025 roku

Ponadto w roku 2025 odbyło się wiele warsztatów tematycznych zorganizowanych przez Centrum Biblioteczo-Kulturalne dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych z Gminy Wądroże Wielkie. Największą popularnością cieszyły się :

- Warsztaty naukowe wykonanie własnoręcznie mydeł,
- Warsztaty plastyczne z okazji „Dnia Babci i Dziadka”,
- Cykl warsztatów integracyjnych w sołectwach - zajęcia plastyczne, gry i zabawy,
- Warsztaty cyrkowe,
- Warsztaty „Bezpieczne ferie”,
- Warsztaty chemiczne – zjawisko fluoresencji,
- Warsztaty paleontologiczne z okazji „Dnia Dinozaura”,
- Warsztaty wiosenno-florystyczne,
- Warsztaty wielkanocne,
- Warsztaty patriotyczne,
- Warsztaty ilustratorskie,
- Warsztaty artystyczne z biżuterii,
- Warsztaty cukiernicze – cake pops,
- Warsztaty jesienne z dynią w roli głównej,

- Warsztaty bożonarodzeniowe,
- Mikołajkowe warsztaty kręcenia lizaków.

Pośród wielu organizowanych spotkań i imprez, do najpopularniejszych należały:

- 33. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Ferie zimowe dla dzieci,
- Zabawa karnawałowa dla dzieci,
- Dzień Kobiet,
- Jarmark Wielkanocny,
- Dzień Książki dla dzieci,
- Ogólnopolski Tydzień Bibliotek,
- Retro Biesiada Wądroże Wielkie 2025 – zlot zabytkowych pojazdów samochodowych,
- Wakacje dla dzieci – „Kreatywna pracownia wakacyjna”,
- Narodowe Czytanie i Otwarcie Wystawy Fotograficznej – Wątki Wsi Polskiej,
- Gminne Dni Seniora,
- Pokazy Multimedialne „Iskry Niepodległej”,
- Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek,
- Gala Wolontariusza,
- Zabawa mikołajkowa dla dzieci
- Dożynki Wojewódzkie - X Festiwal Kultury Wsi Polskiej Wądroże Wielkie 2025,

W 2025 roku w CBK zorganizowane zostały także spektakle teatralne:

- Spektakl teatralny dla dzieci (Teatr Maska),
- Spektakl kukiełkowy – Pani Teatryk,

W ciągu roku 2025 odbywały się także spotkania autorskie m.in.

- Spotkanie z Moniką Skikiewicz dla dzieci,
- Spotkanie – literackie show z Panem Poetą dla dzieci,
- Spotkanie z ilustratorką książek dla dzieci Natalią Berlik,
- Spotkanie z Jackiem Łapińskim dla młodzieży oraz dla dorosłych

W ciągu roku odbywały się zajęcia cykliczne:

- Zajęcia taneczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- Zajęcia wokalne dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

–

Dożynki Wojewódzkie 2026

W 2025 roku Centrum Biblioteczno-Kulturalne było współorganizatorem Dożynek Wojewódzkich - X Jubileuszowego Festiwalu Kultury Wsi Polskiej, który odbył się 7 września w Wądrożu Wielkim. Teren sportowo-rekreacyjny w Wądrożu Wielkim zmienił się w stolicę staropolskich zwyczajów i tradycji dożynkowych. Świątowanie rozpoczęliśmy Mszą Świętą w Kościele p.w. Matki Bożej Różańcowej, po której barwnym korowodem dożynkowym wraz z mieszkańcami całego województwa oraz zaproszonymi gośćmi udaliśmy się na teren sportowo-rekreacyjny. Tam czekały na nas występy artystyczne, warsztaty rękodzielnicze, widowiskowa

inscenizacja obrzędu chleba, uroczysty polonez, stoiska przygotowane przez sołectwa, koła gospodyń wiejskich, firmy z całego województwa dolnośląskiego oraz prezentacja tradycyjnych stołów wiejskich. Wśród zespołów ludowych i tanecznych znalazły się: nasz lokalny Zespół Folklorystyczny „Cichowodzianie”, Zespół Tańca Narodowego i Estradowego „Krağ”, Zespół Pieśni i Tańca Jubilat, Zespół Taneczny Mażoretki Prima oraz Zespół Taneczny Spontan. Podczas Dożynek Wojewódzkich po raz pierwszy w naszej gminie odbył się Wyścig Traktorów, zainicjowany przez Pana Marszałka Województwa Dolnośląskiego, który cieszył się ogromnym zainteresowaniem wśród rolników. Artystycznym akcentem festiwalu była również wystawa fotograficzna „Wątki Wsi Polskiej”, autorstwa Magdaleny Subocz z pracowni Okuniewiczówna. Zdjęcia z wystawy zostały wykonane w naszym lokalnym Młynie w Mierczycach. Ponadto Rozstrzygnięto konkursy dożynkowe na „Najpiękniejszy Wieniec Województwa Dolnośląskiego” oraz gminne konkursy: „Najpiękniejsze Stoisko oraz Najpiękniejszy Wieniec”, na „Największą i Najpiękniejszą Dynię” oraz na „Najpiękniejszy Wóz Dożynkowy”. Festiwal uświetniły koncerty gwiazd muzycznych takich jak Matt Palmer, Cleo oraz główna gwiazda wieczoru - Andrzej Piaseczny. Imprezę zakończył blok muzyczny poprowadzony przez Macieja Wowka, znanego dziennikarza z Muzycznego Radia. Było to największe święto plonów w regionie od 30 lat.

9. Podnoszenie potencjału turystycznego gminy Wądroże Wielkie

W 2025 roku gmina Wądroże Wielkie podjęła działania mające na celu podniesienie swojego potencjału w zakresie atrakcyjności dla osób odwiedzających. W ramach współpracy samorządu, mieszkańców oraz lokalnych organizacji realizowano inicjatywy służące lepszemu wykorzystaniu istniejących możliwości oraz zwiększeniu rozpoznawalności gminy.

Do promocji walorów turystycznych Gminy Wądroże Wielkie wykorzystano media społecznościowe:

- Facebook: facebook.com/wadrozewielkie
- Instagram: [instagram@gminawadrozewielkie](https://instagram.com/gminawadrozewielkie)
- WhatsApp: Gmina Wądroże Wielkie
- Strona internetowa: www.wadrozewielkie.pl

Współpracowano także z lokalnymi i regionalnymi mediami w celu promocji wydarzeń organizowanych na terenie gminy.

Szczególną rolę w promocji gminy odegrały media społecznościowe - oficjalne profile Wójta Gminy Wądroże Wielkie oraz Gminy Wądroże Wielkie w serwisie Facebook. W 2025 roku prowadzono regularne działania informacyjne i promocyjne obejmujące publikację materiałów dotyczących wydarzeń lokalnych, inwestycji, działalności kulturalnej oraz inicjatyw społecznych. Publikowane treści miały charakter zarówno informacyjny, jak i promocyjny, a ich celem było zwiększenie rozpoznawalności gminy w regionie oraz budowanie zainteresowania mieszkańców i osób spoza gminy.

Według danych z systemu Meta Business Suite materiały zamieszczane na oficjalnych profilach facebookowych Wójta Gminy Wądroże Wielkie oraz Gminy Wądroże Wielkie osiągnęły w 2025 roku około 4 500 000 wyświetleń. Osiągnięty wynik świadczy o bardzo dużym zasięgu

prowadzonych działań promocyjnych oraz skuteczności wykorzystania mediów społecznościowych jako narzędzia promocji samorządu.

W ramach działań promocyjnych publikowano relacje fotograficzne i filmowe z m. in. wydarzeń organizowanych na terenie gminy, a także prezentowano inwestycje realizowane w poszczególnych miejscowościach. Media społecznościowe stały się również ważnym kanałem komunikacji z mieszkańcami oraz narzędziem promocji wydarzeń o charakterze rekreacyjnym i turystycznym.

Atrakcje Turystyczne Gminy Wądroże Wielkie:

- W pobliżu zjazdu na autostradę A4, w m. Wądroże Wielkie, znajduje się nieczynny Kamieniołom Kamionka, jest on ważnym geostanowiskiem w Geoparku Krainie Wygasłych Wulkanów,
- Kościół p.w. Matki Bożej Różańcowej w Wądrożu Wielkim
- Renesansowy dwór w Pawłowicach Wielkich z 1584 r.
- Kościół filialny p.w. Dobrego Pasterza w Budziszowie Wielkim
- Kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Mierzycach z początków XIV wieku
- Kościół filialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św. w Kępach wzniesiony w średniowieczu
- Kościół p.w. Św. Marcina w Postolicach z XV wieku
- Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Granowicach z XVI wieku
- Kościół p.w. Św. Piotra i Pawła w Kosiskach z XVIII wieku
- są również podworskie parki, znajdziecie je w Wądrożu Wielkim, Mierzycach i Budziszowie Małym
- Innymi atrakcjami są: Kamień Św. Jadwigi w Wądrożu Wielkim, Zamkowa Góra w Mierzycach, Kamieniołom bazaltu w Pawłowicach Wielkich.
- Na terenie dawnego kamieniołomu bazaltu w Pawłowicach Wielkich, stanowiącego jedną z ciekawszych atrakcji geologicznych gminy, przygotowywana jest dokumentacja projektowa dotycząca utworzenia terenu rekreacyjno-edukacyjnego. Planowane zagospodarowanie obejmuje m.in. stworzenie miejsc odpoczynku, ścieżek tematycznych, altan oraz elementów małej infrastruktury turystycznej. Celem przedsięwzięcia jest wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych kamieniołomu oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru. Sam kamieniołom jest wskazywany jako cenne geostanowisko związane z dawną działalnością wulkaniczną na obszarze Wądroże Wielkie.
- W Gminie Wądroże Wielkie znajduje się również Izba Pamięci Pożarniczo-Sportowej im. Olgi i Poli w Granowicach, która jest miejscem zbiorów historii pożarnictwa w Polsce i na Dolnym Śląsku oraz pamiątek związanych z futbolem z Zagłębia Miedziowego.
- w Mierzycach mieści się stary młyn gospodarczy, z wieloletnią tradycją, jedyny tego typu w całym powiecie jaworskim. W Młynie Mierzyce zboże mieli się tradycyjnymi metodami. W ofercie przedsiębiorstwa znajdziecie mąki różnego rodzaju, kasze, otręby, makarony.

Gmina Wądroże Wielkie znajduje się na obszarze Światowego Geoparku UNESCO Kraina Wygasłych Wulkanów, który obejmuje część Pogórza Kaczawskiego na Dolnym Śląsku. Jest to wyjątkowy region o wysokich walorach geologicznych, krajobrazowych i edukacyjnych, związany z dawną aktywnością wulkaniczną sprzed milionów lat.

Przynależność do Geoparku UNESCO niesie ze sobą szereg korzyści dla gminy. Przede wszystkim zwiększa jej rozpoznawalność na poziomie krajowym i międzynarodowym, co sprzyja promocji lokalnych atrakcji oraz budowaniu pozytywnego wizerunku regionu. Status UNESCO ułatwia również rozwój edukacji przyrodniczej i geologicznej, poprzez organizację szlaków tematycznych, tablic informacyjnych oraz inicjatyw popularyzujących wiedzę o dziedzictwie naturalnym.

Dodatkowo członkostwo w geoparku sprzyja pozyskiwaniu środków zewnętrznych na ochronę przyrody, rewitalizację przestrzeni oraz rozwój infrastruktury turystycznej i edukacyjnej. Wpływa także na integrację lokalnych społeczności wokół wspólnego dziedzictwa oraz wspiera rozwój zrównoważonej turystyki, opartej na poszanowaniu środowiska i lokalnej tożsamości.

10. Ochrona zdrowia i profilaktyka zdrowotna

W 2025 roku mieszkańcy Gminy Wądroże Wielkie mieli zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej świadczonej przez Ośrodek Zdrowia w Wądrożu Wielkim oraz jego filię w Budziszowie Wielkim. W 2025 roku świadczeń medycznych na stałe udzielało 5 lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, a dodatkowo 2 lekarzy przyjmowało pacjentów w okresach zwiększonego zapotrzebowania na wizyty lekarskie. Opieka pediatryczna była zapewniona dzieciom codziennie, od poniedziałku do piątku.

Od stycznia 2025 roku zarówno w Ośrodku Zdrowia w Wądrożu Wielkim, jak i w filii w Budziszowie Wielkim, rozpoczął pracę nowy lekarz stomatolog posiadający specjalizację z zakresu chirurgii stomatologicznej. Świadczenia stomatologiczne realizowane były w ramach bezpłatnych usług finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Ważnym elementem działalności Ośrodka było zapewnienie mieszkańcom dostępu do konsultacji specjalistycznych. Regularnie, 1–2 razy w miesiącu, odbywały się konsultacje z zakresu reumatologii, urologii oraz dermatologii. Ponadto raz w miesiącu organizowano bezpłatne badania ultrasonograficzne, obejmujące m.in. USG narządów, tkanek miękkich oraz USG ortopedyczne.

Ośrodek Zdrowia zapewniał również stałą i regularną opiekę medyczną nad pacjentami przebywającymi w Domu Pomocy Społecznej w Mierczycach, co miało szczególne znaczenie dla osób starszych, przewlekle chorych oraz wymagających systematycznego nadzoru lekarskiego.

W 2025 roku Ośrodek Zdrowia aktywnie realizował działania z zakresu profilaktyki zdrowotnej. Prowadzony był bezpłatny program profilaktyczny „Moje Zdrowie”, a także podjęto realizację programu Profilaktyki Gruźlicy. Pacjenci mieli możliwość bezpłatnego wykonywania testów antygenowych wykrywających zakażenia czterema typami wirusów, tj. grypy typu A, grypy typu B, koronawirusa oraz wirusa RSV. Dodatkowo wszyscy pacjenci mogli bezpłatnie wykonać badania w kierunku zakażenia wirusem HIV.

W ciągu roku Ośrodek Zdrowia współfinansował także wybrane badania laboratoryjne wykonywane przez pacjentów prywatnie, poprzez obniżenie ich ceny końcowej. Działanie to stanowiło dodatkowe wsparcie dla mieszkańców i zwiększało dostępność diagnostyki medycznej. W 2025 roku zorganizowano liczne bezpłatne badania profilaktyczne, obejmujące w szczególności:

- badania wzroku,
- badania słuchu,
- badania cytologiczne,
- badania wad postawy u dzieci od 4. roku życia,
- badania profilaktyczne dla seniorów,
- badania onkologiczne dla kobiet w kierunku nowotworu jajnika oraz raka piersi,
- badania onkologiczne dedykowane mężczyznom.

Działania te miały na celu wczesne wykrywanie chorób, zwiększanie świadomości zdrowotnej mieszkańców oraz promowanie profilaktyki jako jednego z najważniejszych elementów ochrony zdrowia.

Ośrodek Zdrowia angażował się również w inicjatywy społeczne i charytatywne. Z okazji Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, podobnie jak w roku poprzednim, przekazano na licytację bony podarunkowe obejmujące badania specjalistyczne. Podczas Dożynek Wojewódzkich w Wądrożu Wielkim Ośrodek Zdrowia prowadził własne stoisko w ramach „Strefy Profilaktyki Zdrowotnej dla Rolników i ich Rodzin”. Uczestnicy wydarzenia mogli skorzystać z bezpłatnych badań i konsultacji, ocenić potencjalne ryzyko rozwoju chorób związanych z nadmierną lub zbyt niską masą ciała, takich jak cukrzyca typu 2 czy choroby sercowo-naczyniowe, a także otrzymać bezpłatne glukometry.

Dodatkowo podczas wydarzenia umożliwiono wykonanie wymazów i dołączenie do bazy potencjalnych dawców szpiku. Było to działanie o szczególnym znaczeniu społecznym, łączące profilaktykę zdrowotną z promocją idei dawstwa i odpowiedzialności za zdrowie innych osób.

Podejmowane w 2025 roku działania potwierdzają, że Ośrodek Zdrowia w Wądrożu Wielkim, wraz z filią w Budziszowie Wielkim, pełnił istotną rolę nie tylko w zakresie bieżącej opieki medycznej, ale również w obszarze profilaktyki, edukacji zdrowotnej oraz aktywnego wspierania mieszkańców Gminy Wądroże Wielkie w dbaniu o zdrowie.

10.1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa kierunki działań Gminy Wądroże Wielkie w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, ograniczania ich negatywnych skutków społecznych i zdrowotnych, a także wspierania osób i rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem uzależnień.

Program stanowi realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Obejmuje działania profilaktyczne, edukacyjne, informacyjne, pomocowe oraz wspierające, skierowane do mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, rodzin oraz osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.

Zakres Programu obejmuje nie tylko przeciwdziałanie problemom związanym z alkoholem i narkotykami, ale również działania dotyczące uzależnień behawioralnych, takich jak uzależnienie od Internetu, gier komputerowych, hazardu czy nadmiernego korzystania z mediów społecznościowych. Zadania ujęte w Programie zostały dostosowane do lokalnych potrzeb społecznych oraz możliwości organizacyjnych Gminy.

Program finansowany jest przede wszystkim ze środków pochodzących z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dzięki temu możliwe jest prowadzenie systematycznych działań profilaktycznych i pomocowych odpowiadających na potrzeby lokalnej społeczności.

W 2025 roku na terenie Gminy Wądroże Wielkie realizowany był Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, przyjęty Uchwałą Nr VI/53/2024 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 27 listopada 2024 r.

Głównym celem Programu było ograniczanie oraz zapobieganie powstawaniu problemów społecznych i zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu, używania środków psychoaktywnych oraz występowania innych form uzależnień. Istotnym elementem realizowanych działań było również podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości substancji psychoaktywnych, promowanie zdrowego stylu życia oraz wzmocnienie lokalnego systemu wsparcia.

Zgodnie z harmonogramem realizacji zadań w 2025 roku funkcjonował Punkt Konsultacyjny, którego celem było udzielanie pomocy osobom z problemem uzależnienia, osobom współuzależnionym, osobom doświadczającym przemocy domowej, a także mieszkańcom zagrożonym wystąpieniem tych problemów. W Punkcie poradnictwa udzielał certyfikowany terapeuta uzależnień, zapewniając specjalistyczne wsparcie oraz możliwość uzyskania informacji o dalszych formach pomocy.

W ramach działań profilaktycznych i edukacyjnych zrealizowano między innymi:

- po raz jedenasty, we współpracy z jednostkami oświatowymi, zorganizowano happening „Zryw Wolnych Serc”, promujący zdrowy styl życia wolny od uzależnień;
- zakupiono bilety do kina i teatru oraz nagrody konkursowe dla dzieci, młodzieży i mieszkańców uczestniczących w działaniach profilaktycznych;
- dofinansowano cykliczne zajęcia wokalne, sportowe i taneczne dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych;
- wsparto organizację warsztatów przedświąteczno-profilaktycznych realizowanych przez Sołectwo Jenków, Gminne Przedszkole w Wądrożu Wielkim oraz LKS Rodło Granowice;
- dofinansowano warsztaty florystyczne oraz rzeźbiarskie w drewnie, skierowane do młodzieży i dorosłych;
- dofinansowano zakup biletów na koncert w teatrze w Jaworze dla mieszkańców Gminy Wądroże Wielkie;
- zakupiono publikacje edukacyjne z zakresu profilaktyki antynarkotykowej, przeznaczone dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Podejmowane działania miały na celu prowadzenie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień, rozwijanie pozytywnych form spędzania czasu wolnego, wzmocnienie więzi społecznych oraz promowanie postaw sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców. Szczególne znaczenie miały inicjatywy skierowane do dzieci i młodzieży, ponieważ profilaktyka prowadzona na wczesnym etapie życia pozwala ograniczać ryzyko występowania zachowań problemowych w przyszłości.

W 2025 roku na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano środki w łącznej wysokości 104 940,76 zł.

11. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna stanowi istotny element polityki społecznej państwa. Jej celem jest wspieranie osób i rodzin w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w działaniach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwia im funkcjonowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim. Do podstawowych zadań Ośrodka należy nie tylko udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, ale również podejmowanie działań służących zapobieganiu trudnym sytuacjom życiowym, wspieraniu procesu usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem lokalnym. Rodzaj, forma i zakres udzielanej pomocy dostosowywane są każdorazowo do indywidualnej sytuacji osoby lub rodziny oraz okoliczności uzasadniających przyznanie wsparcia.

W 2025 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim przyznał i wypłacił następujące świadczenia:

- 146 świadczeń w formie zasiłków stałych na łączną kwotę 171 439,31 zł;
- 93 świadczenia w formie zasiłków okresowych na łączną kwotę 57 801,00 zł;
- 23 zasiłki celowe na łączną kwotę 18 900,00 zł;
- opłacono posiłki w szkole, przedszkolu i żłobku dla 12 dzieci;
- przyznano pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” dla 35 osób;
- dofinansowano pobyt w domach pomocy społecznej dla 10 osób na łączną kwotę 509 907,37 zł;
- wypłacono 1 053 świadczenia z tytułu zasiłków pielęgnacyjnych na łączną kwotę 227 280,00 zł;
- wypłacono 249 świadczeń pielęgnacyjnych na łączną kwotę 854 618,00 zł;
- wypłacono 12 świadczeń specjalnego zasiłku opiekuńczego na łączną kwotę 7 440,00 zł;
- wypłacono 29 świadczeń rodzicielskich na łączną kwotę 26 743,00 zł;

- opłacono składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłki dla opiekunów osób dorosłych na łączną kwotę 123 919,00 zł;
- wypłacono 336 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 176 886,37 zł;
- opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłki dla opiekunów osób dorosłych na łączną kwotę 36 170,00 zł;
- wypłacono 169 świadczeń dla opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych na łączną kwotę 63 665,00 zł;
- wypłacono 3 jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na łączną kwotę 3 000,00 zł;
- wypłacono 1 dodatek mieszkaniowy na kwotę 2 779,38 zł.

W ramach aktywizacji społecznej i zawodowej, we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował prace społecznie użyteczne dla 4 osób. Działania te miały na celu wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia, wzmacnianie ich aktywności społecznej oraz umożliwienie stopniowego powrotu na rynek pracy.

Przeciwdziałanie przemocy domowej

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim działa Zespół Interdyscyplinarny, powołany na podstawie Uchwały Nr LV/286/23 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 28 września 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele różnych instytucji działających na terenie Gminy Wądroże Wielkie. Jego zadaniem jest podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, udzielania wsparcia osobom doświadczającym przemocy oraz prowadzenia działań wobec osób stosujących przemoc. Posiedzenia Zespołu odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. W 2025 roku odbyło się 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2025 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Wądrożu Wielkim wpłynęło 17 formularzy „Niebieska Karta – A”, które wszczęły procedurę w rodzinach objętych podejrzeniem występowania przemocy domowej.

W 2025 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim realizował również dodatkowe zadania i programy wspierające osoby z niepełnosprawnościami oraz ich rodziny.

Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” – edycja 2025

W ramach rządowego Programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” – edycja 2025, usługi asystencji osobistej przyznano 4 osobom z niepełnosprawnościami, legitymującym się znacznym stopniem niepełnosprawności. Łącznie zrealizowano 2 250 godzin usług asystencji osobistej na kwotę 115 220,18 zł. Program był finansowany w 100% ze środków Funduszu Solidarnościowego, a jego uczestnicy nie ponosili odpłatności za świadczone usługi.

Realizacja programu pozwoliła na zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnościami, wsparcie ich w codziennym funkcjonowaniu oraz umożliwienie większej aktywności społecznej.

Program „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2025

W 2025 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również rządowy Program „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2025. Tą formą wsparcia objęto 2 rodziny sprawujące bezpośrednią opiekę nad osobami wymagającymi stałej pomocy. W ramach programu zrealizowano 480 godzin usług opieki wytchnieniowej na łączną kwotę 23 875,58 zł.

Program stanowił ważne wsparcie dla opiekunów faktycznych, umożliwiając im czasowe odciążenie od codziennych obowiązków opiekuńczych, odpoczynek oraz regenerację sił, przy jednoczesnym zapewnieniu właściwej opieki osobom zależnym.

11.1. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski program wsparcia rodzin wielodzietnych, skierowany do rodzin wychowujących troje lub więcej dzieci. Program umożliwia korzystanie z systemu zniżek, ulg oraz dodatkowych uprawnień oferowanych przez instytucje publiczne, jednostki samorządowe oraz podmioty prywatne uczestniczące w programie.

Karta Dużej Rodziny uprawnia do korzystania z preferencyjnych warunków w wielu obszarach życia codziennego, w tym m.in. w branży spożywczej, paliwowej, bankowej, farmaceutycznej, transportowej i edukacyjnej, a także w sektorze kultury, sportu, turystyki i rekreacji. Dzięki temu rodziny wielodzietne mogą ograniczać część kosztów związanych z codziennym funkcjonowaniem, zakupami, wypoczynkiem oraz dostępem do usług.

Program pełni istotną funkcję społeczną, ponieważ wspiera budżety domowe rodzin wielodzietnych, ułatwia dostęp do różnego rodzaju usług oraz sprzyja wyrównywaniu szans w korzystaniu z oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej. Karta Dużej Rodziny stanowi również formę docenienia roli rodzin wielodzietnych w życiu społecznym.

W 2025 roku w Gminie Wądroże Wielkie złożono 5 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Na ich podstawie wydano łącznie 14 kart członkom rodzin spełniających kryteria ustawowe.

Gmina Wądroże Wielkie wspiera realizację programu poprzez obsługę składanych wniosków oraz informowanie mieszkańców o zasadach przyznawania Karty Dużej Rodziny, a także o korzyściach wynikających z jej posiadania. Program stanowi ważne narzędzie wspierania rodzin wielodzietnych oraz wzmocnienia lokalnej polityki rodzinnej.

11.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2023-2028.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wądroże Wielkie jest kompleksowym dokumentem planistycznym, wyznaczającym podstawowe kierunki lokalnej

polityki społecznej. Jej głównym celem jest wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz podejmowanie działań służących ograniczaniu negatywnych zjawisk społecznych występujących na terenie gminy.

Strategia stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby mieszkańców i służy poprawie jakości życia lokalnej społeczności poprzez prowadzenie systemowych, skoordynowanych długofalowych działań w obszarze pomocy społecznej, profilaktyki, edukacji, zdrowia, bezpieczeństwa oraz integracji społecznej.

Dokument zawiera diagnozę sytuacji społecznej Gminy Wądroże Wielkie, uwzględniającą m.in. uwarunkowania demograficzne, edukacyjne, kulturalne i ekonomiczne, a także problemy związane z bezrobociem, niepełnosprawnością, uzależnieniami, przemocą domową, ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz innymi zjawiskami wpływającymi na funkcjonowanie mieszkańców. Strategia określa również prognozę zmian społecznych, wskazuje pożądane kierunki rozwoju lokalnej polityki społecznej oraz definiuje cele strategiczne i działania służące ich realizacji.

Istotą Strategii jest nie tylko łagodzenie skutków problemów społecznych, ale przede wszystkim przeciwdziałanie ich przyczynom. Dokument zakłada podejmowanie działań profilaktycznych, aktywizujących i wspierających, ukierunkowanych na wzmacnianie samodzielności mieszkańców, poprawę funkcjonowania rodzin oraz integrację osób zagrożonych marginalizacją ze środowiskiem lokalnym.

Realizacja Strategii odbywa się przy współpracy wielu instytucji i partnerów działających na rzecz mieszkańców Gminy Wądroże Wielkie. W proces jej wdrażania zaangażowane są w szczególności: Urząd Gminy Wądroże Wielkie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, służba zdrowia, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Biblioteczno-Kulturalne, Zespół Interdyscyplinarny, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty realizujące zadania z zakresu polityki społecznej.

W 2025 roku działania podejmowane w ramach Strategii koncentrowały się na kluczowych obszarach, takich jak:

- wspieranie rodzin, dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałanie uzależnieniom,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- ograniczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego,
- wspieranie osób z niepełnosprawnościami,
- aktywizacja i pomoc osobom starszym,
- rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz mieszkańców.

Każdy z powyższych obszarów realizowany był poprzez konkretne programy, projekty, inicjatywy i działania dostosowane do lokalnych potrzeb oraz możliwości organizacyjnych gminy. Szczególne znaczenie miały działania profilaktyczne, pomocowe i integracyjne, których

celem było wzmacnianie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców oraz przeciwdziałanie narastaniu problemów społecznych.

Efekty realizacji poszczególnych zadań wynikających ze Strategii ujmowane są w rocznych sprawozdaniach instytucji gminnych odpowiedzialnych za jej wdrażanie. Pozwala to na bieżącą ocenę skuteczności podejmowanych działań, identyfikowanie nowych potrzeb oraz dostosowywanie form wsparcia do zmieniającej się sytuacji społecznej.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi ważne narzędzie koordynacji lokalnej polityki społecznej. Dzięki jej realizacji Gmina Wądroże Wielkie prowadzi działania ukierunkowane na poprawę warunków życia mieszkańców, wzmacnianie rodzin, przeciwdziałanie marginalizacji oraz budowanie spójnej, solidarnej i odpowiedzialnej wspólnoty lokalnej.

11.3 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Wądroże Wielkie na lata 2024 - 2030

Program został przyjęty Uchwałą Nr VI/47/2024 Rady Gminy Wądroże Wielkie z dnia 27 listopada 2024 r. i stanowi kompleksowy dokument strategiczny określający kierunki działań Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób jej doznających.

Celem Programu jest ograniczanie zjawiska przemocy domowej, zapewnienie skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą, a także podejmowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i interwencyjnych. Dokument wpisuje się w założenia krajowej i regionalnej polityki przeciwdziałania przemocy, a jego realizacja opiera się m.in. na przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Program wyznacza najważniejsze obszary działań, obejmujące zarówno zapobieganie przemocy, jak i reagowanie w sytuacjach jej ujawnienia. Przewidziane w nim zadania skierowane są do osób i rodzin zagrożonych przemocą, osób doznających przemocy domowej, a także osób stosujących przemoc. Szczególną uwagę poświęcono ochronie dzieci, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób wymagających szczególnego wsparcia.

Realizacja Programu opiera się na współpracy wielu instytucji i podmiotów działających na terenie Gminy Wądroże Wielkie, w szczególności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, placówek oświatowych, ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorów sądowych oraz organizacji i instytucji wspierających rodziny. Współdziałanie tych podmiotów umożliwia podejmowanie skoordynowanych działań pomocowych, interwencyjnych i profilaktycznych.

W ramach Programu prowadzone są m.in. działania informacyjne i edukacyjne, wsparcie psychologiczne, socjalne i terapeutyczne dla osób doznających przemocy, działania wobec osób stosujących przemoc, a także rozwijanie lokalnego systemu wsparcia instytucjonalnego. Istotnym elementem Programu jest również realizacja procedury „Niebieskiej Karty”, służącej rozpoznawaniu, dokumentowaniu i przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Program zakłada także podnoszenie kompetencji osób i służb pracujących z rodzinami zagrożonymi przemocą lub jej doświadczającymi. Szkolenia, wymiana informacji oraz współpraca międzyinstytucjonalna mają na celu zwiększenie skuteczności podejmowanych działań oraz zapewnienie szybkiej i adekwatnej reakcji w sytuacjach kryzysowych.

W 2025 roku odbyło się łącznie 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej, funkcjonującego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim. W posiedzeniach uczestniczyli przedstawiciele różnych służb i instytucji, w tym pracownicy socjalni, funkcjonariusze Policji, przedstawiciele oświaty, ochrony zdrowia oraz inne osoby zaangażowane w działania pomocowe. Podczas spotkań analizowano sytuację rodzin objętych procedurą oraz koordynowano działania służące zapewnieniu im właściwego wsparcia. W omawianym roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 12 formularzy „Niebieska Karta – A”, które zainicjowały formalne procedury w sprawach podejrzenia występowania przemocy domowej. W każdej sprawie powołano grupę diagnostyczno-pomocową, której zadaniem było rozpoznanie sytuacji rodziny, opracowanie indywidualnego planu pomocy oraz koordynacja działań podejmowanych wobec osób dotkniętych przemocą i osób ją stosujących.

W skład grup diagnostyczno-pomocowych wchodził przede wszystkim pracownik socjalny oraz dzielnicowy Komendy Powiatowej Policji. W zależności od potrzeb do prac grup włączano również przedstawicieli placówek oświatowych, kuratorów sądowych, pracowników ochrony zdrowia lub innych specjalistów mogących udzielić rodzinie adekwatnego wsparcia.

Działania realizowane w ramach Programu przyczyniają się do wzmacniania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, zwiększania bezpieczeństwa rodzin oraz podnoszenia skuteczności współpracy pomiędzy instytucjami. Program stanowi ważne narzędzie wspierające budowanie systemu pomocy opartego na szybkiej reakcji, odpowiedzialności, współpracy i ochronie osób szczególnie narażonych na przemoc.

11.4. Program rządowy „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2025”

Program „**Korpus Wsparcia Seniorów**” jest jednym z działań osłonowych realizowanych przez gminy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Przepis ten umożliwia jednostkom samorządu terytorialnego podejmowanie dodatkowych działań z zakresu pomocy społecznej, wynikających ze zidentyfikowanych potrzeb lokalnej społeczności.

Program skierowany jest do seniorów, tj. osób w wieku 60 lat i więcej, które ze względu na stan zdrowia, sytuację życiową, samotne zamieszkiwanie lub ograniczoną samodzielność wymagają dodatkowego wsparcia. Jego głównym celem jest poprawa bezpieczeństwa osób starszych, umożliwienie im jak najdłuższego samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania oraz zapewnienie szybkiej reakcji w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia.

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie realizowała Program w zakresie tzw. „**opieki na odległość**”, polegającej na całodobowym monitoringu bezpieczeństwa seniorów z wykorzystaniem specjalnych urządzeń teleopiekuńczych. Kluczowym elementem wsparcia było udostępnienie uczestnikom programu **opasek bezpieczeństwa**, umożliwiających szybkie połączenie z centrum monitoringu w przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia, upadku, zasłabnięcia lub innej sytuacji wymagającej pomocy.

Rozwiązanie to ma szczególne znaczenie dla osób samotnych, schorowanych, z ograniczoną mobilnością lub mieszkających w oddaleniu od najbliższej rodziny. Dzięki opasce bezpieczeństwa senior może w prosty sposób wezwać pomoc, a centrum teleopieki może podjąć

odpowiednie działania, w tym powiadomić wskazane osoby kontaktowe lub właściwe służby ratunkowe.

W ramach realizacji Programu Gmina Wądroże Wielkie zakupiła usługę całodobowego monitoringu teleopieki dla 17 seniorów zamieszkujących teren gminy. Uczestnicy zostali zakwalifikowani do udziału w Programie na podstawie rozpoznanych potrzeb społecznych i zdrowotnych, przy udziale Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wądrożu Wielkim.

Całkowity koszt realizacji Programu w 2025 roku wyniósł 6 800,00 zł. Zadanie zostało sfinansowane z dwóch źródeł:

- 5 440,00 zł — dotacja celowa z budżetu państwa,
- 1 360,00 zł — środki własne Gminy Wądroże Wielkie.

Realizacja Programu przyczyniła się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa osób starszych na terenie gminy, wzmocnienia ich poczucia samodzielności oraz ograniczenia ryzyka izolacji społecznej. Program stanowi przykład celowanego wsparcia odpowiadającego na realne potrzeby seniorów, szczególnie tych, którzy wymagają stałego poczucia bezpieczeństwa i możliwości szybkiego uzyskania pomocy w sytuacji nagłej.

12. Bezpieczeństwo publiczne

12.1. Państwowa Straż Pożarna

W 2025 roku na terenie Gminy Wądroże Wielkie Państwowa Straż Pożarna odnotowała łącznie **111 zdarzeń**, tj. o 3 zdarzenia więcej niż w roku 2024, kiedy liczba ta wyniosła 108. Dane te wskazują na utrzymanie się liczby interwencji służb ratowniczych na zbliżonym poziomie, przy jednoczesnych zmianach w strukturze poszczególnych rodzajów zdarzeń.

W analizowanym okresie odnotowano **33 pożary**, podczas gdy w 2024 roku było ich 24. Oznacza to wzrost liczby pożarów o 9 zdarzeń. Jednocześnie liczba miejscowych zagrożeń wyniosła **68**, co oznacza spadek w porównaniu z rokiem poprzednim, kiedy odnotowano 75 tego typu interwencji. Liczba fałszywych alarmów utrzymała się na zbliżonym poziomie — w 2025 roku odnotowano ich **10**, natomiast w 2024 roku było ich 9.

Powyższe dane pokazują, że mimo niewielkiego wzrostu ogólnej liczby zdarzeń, w 2025 roku nastąpiła zmiana ich charakteru. Zwiększyła się liczba pożarów, natomiast zmniejszeniu uległa liczba miejscowych zagrożeń, obejmujących m.in. zdarzenia drogowe, skutki silnego wiatru, podtopienia, zagrożenia techniczne czy inne sytuacje wymagające interwencji służb ratowniczych. Utrzymująca się liczba zdarzeń potwierdza znaczenie stałej gotowości operacyjnej jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz potrzebę dalszego wzmocnienia systemu bezpieczeństwa na terenie gminy.

Istotnym działaniem podjętym w 2025 roku w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców było podpisanie w dniu **29 stycznia 2025 r.** trójstronnego porozumienia pomiędzy **Dolnośląskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczą Strażą Pożarną w Wądrożu Wielkim** oraz **Gminą Wądroże Wielkie**. Porozumienie dotyczyło współpracy w

zakresie rozbudowy systemu ostrzegania i alarmowania, realizowanej ze środków **Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)** oraz programu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Celem zawartego porozumienia jest wzmocnienie lokalnego systemu bezpieczeństwa poprzez rozwój infrastruktury służącej szybkiemu ostrzeganiu i alarmowaniu mieszkańców w przypadku wystąpienia zagrożeń. Rozbudowa tego systemu ma szczególne znaczenie w sytuacjach kryzysowych, takich jak pożary, gwałtowne zjawiska atmosferyczne, awarie techniczne, skażenia, zagrożenia dla infrastruktury krytycznej czy inne zdarzenia mogące powodować niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia lub mienia mieszkańców.

Realizacja tego przedsięwzięcia wpisuje się w działania Gminy Wądroże Wielkie ukierunkowane na podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego, wzmacnianie gotowości reagowania kryzysowego oraz poprawę współpracy pomiędzy samorządem, Państwową Strażą Pożarną i jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych. Dzięki takim inicjatywom możliwe jest nie tylko zwiększenie skuteczności alarmowania mieszkańców, ale również usprawnienie działań ratowniczych i organizacyjnych w sytuacjach wymagających szybkiej reakcji służb.

12.2. Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz szeroko rozumianego bezpieczeństwa mieszkańców realizowane są przy udziale czterech jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: **OSP Budziszów Wielki, OSP Granowice, OSP Mierczyce oraz OSP Wądroże Wielkie**. Jednostki te odgrywają istotną rolę w lokalnym systemie ratowniczym, wspierając działania Państwowej Straży Pożarnej oraz uczestnicząc w akcjach związanych z pożarami, miejscowymi zagrożeniami, zdarzeniami drogowymi, usuwaniem skutków niekorzystnych zjawisk atmosferycznych oraz innymi sytuacjami wymagającymi szybkiej reakcji.

Łącznie jednostki OSP działające na terenie gminy zrzeszają **80 ochotników uprawnionych do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych**. Stanowią oni ważny element bezpieczeństwa lokalnej społeczności, zapewniając gotowość operacyjną i możliwość szybkiego reagowania na zagrożenia występujące na obszarze gminy oraz w jej sąsiedztwie.

W 2025 roku statystyka wyjazdów poszczególnych jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych do zdarzeń przedstawiała się następująco:

1. **OSP Wądroże Wielkie** – 60 wyjazdów,
2. **OSP Budziszów Wielki** – 37 wyjazdów,
3. **OSP Granowice** – 31 wyjazdów,
4. **OSP Mierczyce** – 11 wyjazdów.

Największą liczbę interwencji odnotowała OSP Wądroże Wielkie, co potwierdza znaczącą aktywność operacyjną tej jednostki. Wysoki poziom zaangażowania widoczny był również w

przypadku jednostek z Budziszowa Wielkiego i Granowic. Jednostki te, wraz z OSP Wądroże Wielkie, funkcjonują w strukturach **Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego**, co oznacza ich szczególne znaczenie dla systemu bezpieczeństwa nie tylko na poziomie lokalnym, ale również ponadgminnym. Poza systemem KSRG pozostaje OSP Mierzyce, która również wspiera działania ratownicze i pełni ważną funkcję w swojej miejscowości oraz na terenie gminy.

W 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie poniosła wydatki związane z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego w łącznej wysokości **406 241,06 zł**. Środki te zostały przeznaczone zarówno na bieżące utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP, jak i na wsparcie innych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców.

Na bieżące funkcjonowanie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych przeznaczono kwotę **223 351,32 zł**. Wydatki te obejmowały m.in. zakup materiałów i wyposażenia, usługi remontowe, badania i usługi zdrowotne strażaków, utrzymanie sprzętu, szkolenia, wynagrodzenia kierowców-konserwatorów, koszty energii, a także ekwiwalenty za udział strażaków ratowników OSP w działaniach ratowniczych.

Gmina wspierała również działalność społeczną, edukacyjną i integracyjną jednostek OSP. Na działania zaplanowane przez jednostki w 2025 roku, takie jak **turniej wiedzy pożarniczej, zawody strażackie oraz obchody Dnia Strażaka**, przeznaczono łącznie **11 753,74 zł**. Inicjatywy te mają istotne znaczenie dla popularyzacji wiedzy z zakresu ochrony przeciwpożarowej, promocji bezpieczeństwa, integracji środowiska strażackiego oraz budowania pozytywnego wizerunku ochotniczych straży pożarnych wśród mieszkańców.

Ponadto w 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie przekazała kwotę **150 000,00 zł** na dofinansowanie zakupu samochodu pożarniczego przeznaczonego do działań z zakresu zwalczania zagrożeń dla środowiska dla **Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze**. Wsparcie to wpisuje się w działania gminy na rzecz wzmocnienia potencjału ratowniczego służb działających na terenie powiatu jaworskiego, a tym samym poprawy bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

Łącznie poniesione wydatki pokazują, że w 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie konsekwentnie wspierała system bezpieczeństwa publicznego, zarówno poprzez finansowanie bieżącej działalności jednostek OSP, jak i poprzez udział w przedsięwzięciach wzmocniających potencjał Państwowej Straży Pożarnej oraz Policji. Działania te miały na celu utrzymanie wysokiej gotowości ratowniczej, poprawę warunków działania służb oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy.

12.3. Policja

W 2025 roku na terenie Gminy Wądroże Wielkie Policja realizowała zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców, ochroną porządku publicznego oraz reagowaniem na zdarzenia o charakterze przestępczym i wykroczeniowym.

W analizowanym okresie wszczęto **12 postępowań** dotyczących przestępstw związanych przede wszystkim z kradzieżami z włamaniem, uszkodzeniem mienia oraz kradzieżą mienia. Odnotowano również **14 wykroczeń**, które wymagały podjęcia czynności służbowych przez

funkcjonariuszy Policji. Dane te wskazują, że na terenie gminy występowały zdarzenia wymagające bieżącego monitorowania oraz podejmowania działań prewencyjnych i interwencyjnych.

Istotnym obszarem działalności Policji, realizowanym we współpracy z instytucjami pomocowymi, były działania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. W 2025 roku procedurą „**Niebieskiej Karty**” objętych zostało **13 rodzin**. Procedura ta uruchamiana jest w sytuacjach podejrzenia występowania przemocy domowej i ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy, monitorowanie sytuacji rodzinnej oraz podjęcie skoordynowanych działań przez właściwe służby i instytucje.

Ważnym narzędziem wspierającym identyfikację zagrożeń na terenie gminy była również **Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa**. W 2025 roku za pośrednictwem tej aplikacji odnotowano **16 zgłoszeń** dotyczących potencjalnych zagrożeń. W toku weryfikacji **8 zgłoszeń zostało potwierdzonych**, natomiast kolejne **8 uznano za niepotwierdzone**. Funkcjonowanie tego narzędzia ma istotne znaczenie dla aktywizacji mieszkańców w zakresie zgłaszania miejsc i sytuacji budzących niepokój, a także dla lepszego ukierunkowania działań prewencyjnych Policji.

W celu wsparcia działań na rzecz bezpieczeństwa publicznego Gmina Wądroże Wielkie przekazała w 2025 roku kwotę **21 136,00 zł na Fundusz Wsparcia Policji**. Środki te stanowiły element współpracy samorządu z Policją i zostały ukierunkowane na poprawę porządku publicznego, zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz wsparcie działań prewencyjnych, organizacyjnych i operacyjnych realizowanych przez służby mundurowe.

Współpraca Gminy Wądroże Wielkie z Policją stanowi ważny element lokalnego systemu bezpieczeństwa. Obejmuje ona zarówno reagowanie na bieżące zdarzenia, jak i działania profilaktyczne, mające na celu ograniczanie ryzyka występowania przestępstw, wykroczeń oraz innych zagrożeń wpływających na jakość życia mieszkańców.

12.4. Zarządzanie kryzysowe

W związku z obowiązywaniem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stopni alarmowych oraz stopni alarmowych CRP, wprowadzonych w odpowiedzi na aktualną sytuację bezpieczeństwa, Gmina Wądroże Wielkie w 2025 roku realizowała zadania wynikające z procedur dotyczących wdrażania i utrzymywania gotowości w ramach poszczególnych stopni alarmowych. Działania te obejmowały zarówno obszar organizacyjny Urzędu Gminy Wądroże Wielkie, jak również zadania związane z monitorowaniem sytuacji, zapewnieniem przepływu informacji, zwiększeniem czujności służb i pracowników oraz realizacją modułów zadaniowych przypisanych do określonych stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP.

W ramach tych obowiązków prowadzono bieżącą analizę komunikatów i poleceń przekazywanych przez właściwe organy administracji rządowej, służby oraz centra zarządzania kryzysowego. Podejmowane działania miały na celu zapewnienie ciągłości funkcjonowania urzędu, ochronę infrastruktury gminnej, zwiększenie poziomu gotowości organizacyjnej oraz właściwe reagowanie na potencjalne zagrożenia, w tym zagrożenia o charakterze

terrorystycznym, cybernetycznym, infrastrukturalnym lub związanym z bezpieczeństwem publicznym.

Gmina Wądroże Wielkie uczestniczyła również w organizowanych w 2025 roku ćwiczeniach, treningach i przedsięwzięciach z zakresu zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej oraz współdziałania z właściwymi służbami i instytucjami. Udział w tego rodzaju działaniach służył podnoszeniu gotowości reagowania, doskonaleniu procedur oraz sprawdzeniu skuteczności obiegu informacji w sytuacjach wymagających szybkiej i skoordynowanej reakcji.

W 2025 roku na terenie Gminy Wądroże Wielkie wystąpiło kilka zdarzeń wymagających zaangażowania służb ratowniczych, jednostek organizacyjnych gminy, Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

W dniu 7 marca 2025 r. właściciel posesji położonej w Wądrożu Wielkim nr 186 zgłosił do Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze występowanie nietypowego zapachu w rejonie nieruchomości. Po przybyciu na miejsce służby potwierdziły zgłoszenie oraz ujawniły składowanie na terenie posesji butli propan-butan oraz butli z gazami technicznymi. W celu weryfikacji potencjalnego zagrożenia wezwano specjalistyczną jednostkę chemiczną, której zadaniem było sprawdzenie, czy dochodzi do ulatniania się gazu. Z informacji przekazanych przez kierującego działaniami ratowniczymi wynikało, że nie stwierdzono obecności ulatniającego się gazu. Właściciel posesji został pouczony o konieczności przekazania butli z gazem propan-butan oraz innymi gazami technicznymi do legalizacji albo utylizacji. Zobowiązano go również do poinformowania Urzędu Gminy o planowanym terminie usunięcia butli z nieruchomości.

Kolejnym istotnym zdarzeniem był wypadek autokaru przewożącego żołnierzy wojsk sojuszniczych, w tym żołnierzy amerykańskich, do którego doszło 5 maja 2025 r. na autostradzie A4, w rejonie zjazdu na Budziszów Wielki. Po otrzymaniu informacji o zdarzeniu od Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze, około godziny 22:10 Wójt Gminy Wądroże Wielkie uruchomiła działania Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. W ramach podjętych czynności na miejsce zdarzenia skierowano autobus ze Szkoły Podstawowej w Wądrożu Wielkim, którym przewieziono poszkodowanych i oczekujących na dalszą podróż żołnierzy do Szkoły Podstawowej w Budziszowie Wielkim. Na miejscu zapewniono im bezpieczne schronienie, gorące napoje, ciepły posiłek w godzinach nocnych, śniadanie następnego dnia oraz możliwość oczekiwania na kontynuację podróży. Działania te potwierdziły sprawność organizacyjną gminy oraz zdolność do szybkiego reagowania w sytuacjach nagłych.

W dniach 4–5 czerwca 2025 r. na terenie gminy wystąpiły intensywne zjawiska atmosferyczne, w szczególności burze oraz obfite opady deszczu. Zdarzenia te spowodowały szkody w infrastrukturze gminnej. Uszkodzeniu uległy drogi gminne o łącznej długości około 12 km. Zalane zostały również budynki świetlic wiejskich w Budziszowie Wielkim i Kosiskach, a także budynek Urzędu Gminy. Skala zdarzenia wymagała bieżącego monitorowania sytuacji, oceny strat oraz podejmowania działań zmierzających do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania infrastruktury i obiektów gminnych.

W dniach 3–5 listopada 2025 r. wystąpiła awaria sieci wodociągowej, o której Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Legnickie Pole poinformował Gminę Wądroże Wielkie. Awaria objęła również teren gminy i spowodowała przerwy w dostawie wody w części miejscowości. W

większości miejscowości dostawy wody zostały przywrócone w godzinach wieczornych i nocnych, pomiędzy godz. 22:00 a 24:00 w dniu 4 listopada 2025 r.

Ponieważ w dniu 5 listopada 2025 r. miejscowość Jenków oraz część miejscowości Granowice nadal pozostawały bez dostępu do wody, zadysponowano jednostki OSP do wsparcia mieszkańców. OSP Wądroże Wielkie została skierowana do dostarczenia wody do celów gospodarczych do miejscowości Jenków, natomiast OSP Granowice realizowała analogiczne działania na terenie Granowic. Dodatkowo do sołtysa Jenkowa dostarczono wodę pitną butelkowaną dla mieszkańców — 10 butelek po 5 litrów oraz 3 zgrzewki wody, tj. 18 butelek o pojemności 1,5 litra.

Zgodnie ze zgłoszeniem sołtysa pomoc w zakresie dostarczenia wody objęła 18 osób, w tym mieszkańców posesji: Jenków 16 — 4 osoby, Jenków 34 — 4 osoby, Jenków 7 — 5 osób, Jenków 26 — 3 osoby oraz Jenków 6 — 2 osoby. Na podstawie informacji przekazanych przez sołtysa osoby zainteresowane odebrały wodę, natomiast pozostała ilość została przekazana innym potrzebującym mieszkańcom.

Powyższe zdarzenia pokazują, że w 2025 roku Gmina Wądroże Wielkie realizowała zadania z zakresu zarządzania kryzysowego zarówno w wymiarze planistycznym i organizacyjnym, jak również praktycznym — poprzez bezpośrednie reagowanie na sytuacje nagłe. Działania obejmowały współpracę z Państwową Strażą Pożarną, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Policją, jednostkami organizacyjnymi gminy, sołtysami oraz innymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo mieszkańców.

Realizacja tych zadań miała na celu zapewnienie sprawnego przepływu informacji, ochronę życia i zdrowia mieszkańców, ograniczanie skutków zdarzeń kryzysowych oraz możliwie szybkie przywracanie normalnego funkcjonowania infrastruktury i usług publicznych na terenie gminy.

Poniżej rozbudowana, uporządkowana i profesjonalnie przeredagowana wersja rozdziału:

12.5. Ochrona ludności i obrona cywilna

Z dniem 1 stycznia 2025 r. weszła w życie ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej, która wprowadziła nowe rozwiązania organizacyjne oraz dodatkowe obowiązki dla jednostek samorządu terytorialnego, w tym gmin. Nowe przepisy mają na celu wzmocnienie systemu ochrony ludności, zwiększenie odporności państwa i wspólnot lokalnych na sytuacje kryzysowe, a także poprawę przygotowania administracji publicznej, służb, jednostek organizacyjnych oraz mieszkańców do reagowania na zagrożenia.

W związku z wejściem w życie ustawy uruchomiony został **Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026**, którego celem jest wsparcie samorządów w realizacji zadań związanych z przygotowaniem struktur lokalnych do działania w sytuacjach zagrożenia, kryzysu, klęsk żywiołowych oraz innych zdarzeń mogących wpływać na bezpieczeństwo mieszkańców.

W ramach realizacji Programu OLiOC Gmina Wądroże Wielkie podjęła szereg działań organizacyjnych, szkoleniowych i inwestycyjnych, których celem było zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców oraz doposażenie gminy i jednostek współpracujących w sprzęt niezbędny do reagowania na sytuacje kryzysowe.

W dniu 16 września 2025 r. podpisana została umowa dotacji pomiędzy Wojewodą Dolnośląskim a Gminą Wądroże Wielkie na realizację zadań bieżących związanych z Programem Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Następnie, w dniu 10 listopada 2025 r., podpisano kolejną umowę dotacji pomiędzy Wojewodą Dolnośląskim a Gminą Wądroże Wielkie, obejmującą realizację zadań inwestycyjnych w ramach tego Programu.

Na podstawie decyzji Ministra Finansów i Gospodarki Gminie Wądroże Wielkie przyznane zostały środki finansowe na realizację zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym:

- 61 000,00 zł na zadania bieżące,
- 357 458,33 zł na zadania inwestycyjne.

Środki te umożliwiły realizację działań służących zarówno podniesieniu kompetencji osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i reagowanie kryzysowe, jak również zakupowi wyposażenia oraz sprzętu technicznego, który może być wykorzystywany w sytuacjach zagrożenia.

W ramach umowy dotacji na zadania bieżące przeprowadzono szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej dla pracowników Urzędu Gminy, a także dyrektorów i kierowników jednostek organizacyjnych. Szkolenia te miały na celu zwiększenie świadomości, uporządkowanie wiedzy oraz przygotowanie kadry zarządzającej i pracowników do realizacji zadań wynikających z nowych przepisów. Ponadto zorganizowano szkolenie z zakresu eksploatacji agregatów prądotwórczych oraz szkolenie dotyczące obsługi pilarki.

W ramach środków przeznaczonych na zadania bieżące zakupiono również wyposażenie i sprzęt wspierający działania ratownicze, zabezpieczające oraz techniczne, w tym:

- pilarkę spalinową,
- dwa zbiorniki na paliwo,
- pompę spalinową szlamową do wody brudnej,
- pompę elektryczną zatapialną do wody brudnej,
- defibrylator zewnętrzny AED,
- 17 sztuk modułowych barier przeciwpowodziowych.

Ponadto wykonano instalacje umożliwiające podłączenie agregatów prądotwórczych w obiektach oczyszczalni ścieków w Mierzycach oraz Budziszowie Wielkim. Działanie to ma szczególne znaczenie dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury komunalnej w przypadku przerw w dostawie energii elektrycznej.

W ramach umowy dotacji na zadania inwestycyjne zakupiono sprzęt, który wzmacnia potencjał techniczny gminy w zakresie reagowania na zdarzenia kryzysowe, awarie, zagrożenia infrastrukturalne oraz sytuacje wymagające użycia specjalistycznego wyposażenia. Zakupiono m.in.:

- nagrzewnicę,

- hydrauliczny zestaw ratowniczy,
- minikoparkę,
- przyczepkę,
- traktorek o mocy do 50 KM.

Hydrauliczny zestaw ratowniczy, przeznaczony do prowadzenia działań ratowniczych, został przekazany jednostce **OSP Budziszów Wielki**, co zwiększyło jej możliwości operacyjne oraz gotowość do podejmowania działań w sytuacjach wymagających użycia specjalistycznego sprzętu.

Dodatkowo, na podstawie umowy użyczenia zawartej pomiędzy Gminą Wądroże Wielkie a Starostwem Powiatowym w Jaworze, gmina pozyskała quad CF CForce 850 Touring wraz z przyczepką T1. Sprzęt ten został zakupiony w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, a następnie przekazany na podstawie odrębnej umowy użyczenia jednostce OSP Granowice. Pozyskany quad może być wykorzystywany m.in. do działań w trudno dostępnym terenie, podczas akcji poszukiwawczych, rozpoznawczych, logistycznych oraz w sytuacjach wymagających szybkiego dotarcia do miejsc, do których dojazd standardowym pojazdem jest utrudniony.

Realizacja zadań w ramach Programu OLiOC przyczyniła się do istotnego wzmocnienia lokalnego systemu ochrony ludności i reagowania kryzysowego. Zakupiony sprzęt oraz przeprowadzone szkolenia zwiększyły gotowość organizacyjną i techniczną gminy, jednostek OSP oraz pracowników odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców.

Umowy dotacji zawarte pomiędzy Wojewodą Dolnośląskim a Gminą Wądroże Wielkie na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w 2025 r. zostały rozliczone w wymaganym terminie.

Ważnym elementem działań informacyjnych z zakresu ochrony ludności było również udostępnienie mieszkańcom materiałów edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa. W dniu **19 września 2025 r.** na stronie internetowej Urzędu Gminy Wądroże Wielkie opublikowany został „**Poradnik bezpieczeństwa**”, przygotowany przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rządowe Centrum Bezpieczeństwa we współpracy z ekspertami, samorządami, służbami i organizacjami pozarządowymi.

Publikacja poradnika na stronie internetowej Urzędu Gminy umożliwiła mieszkańcom wcześniejsze zapoznanie się z jego treścią w wersji elektronicznej, jeszcze przed rozpoczęciem dystrybucji wersji papierowej do gospodarstw domowych. Materiał ten zawiera praktyczne informacje dotyczące zachowania w sytuacjach zagrożenia, przygotowania gospodarstwa domowego na sytuacje kryzysowe, zasad alarmowania, ewakuacji, udzielania pierwszej pomocy oraz postępowania w przypadku wystąpienia różnego rodzaju niebezpieczeństw.

Działania podjęte przez Gminę Wądroże Wielkie w 2025 roku w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej stanowiły ważny etap budowania lokalnej odporności na zagrożenia. Obejmowały one zarówno inwestycje w sprzęt i infrastrukturę, jak również rozwój kompetencji, edukację mieszkańców oraz wzmocnianie współpracy z jednostkami OSP, administracją rządową i samorządową oraz służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne.

13. Udział w związkach, spółkach, stowarzyszeniach

13.1. Związek Gmin Wiejskich RP.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (ZGW RP) to największa ogólnopolska organizacja samorządowa zrzeszająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie, aktywnie działająca na rzecz wspierania rozwoju obszarów wiejskich. W 2025 roku Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej kontynuował działania na rzecz reprezentowania interesów gmin wiejskich i miejsko-wiejskich wobec administracji rządowej, parlamentu oraz innych instytucji publicznych. Szczególne znaczenie miały działania opiniodawcze i legislacyjne dotyczące finansów samorządowych, oświaty, planowania przestrzennego, gospodarki wodno-ściekowej, funduszu sołeckiego, ochrony ludności i obrony cywilnej oraz zasad funkcjonowania organów gmin.

Istotnym wydarzeniem było XXXIX Zgromadzenie Ogólne ZGWRP, które odbyło się 8 maja 2025 r. w Poznaniu. Związek uczestniczył również w debacie dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich, podkreślając potrzebę integracji samorządów wiejskich oraz wspólnego rozwiązywania problemów charakterystycznych dla tych jednostek.

Najważniejszym wydarzeniem środowiska gmin wiejskich w 2025 roku był XXI Kongres Gmin Wiejskich, który odbył się w dniach 18–19 listopada 2025 r. w Jachrance pod hasłem „Silny samorząd – silna Polska. Przyszłość zaczyna się w gminach”. Podczas Kongresu omawiano kluczowe wyzwania stojące przed samorządami, w tym stabilność finansową gmin, finansowanie oświaty, demografię, transformację energetyczną, cyfryzację, planowanie przestrzenne, gospodarkę odpadami oraz bezpieczeństwo i odporność lokalnych wspólnot na sytuacje kryzysowe.

Kongres zakończył się przyjęciem ośmiu stanowisk dotyczących najważniejszych problemów gmin wiejskich. Obejmowały one m.in. finansowanie oświaty, funkcjonowanie nowej ustawy o dochodach JST, potrzebę uruchomienia dodatkowych środków inwestycyjnych, zmiany w planowaniu przestrzennym, finansowanie usuwania azbestu, ochronę granic gmin wiejskich, zadania z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz postulat zniesienia zasady dwukadencyjności organów wykonawczych gmin. Przyjęte stanowiska zostały skierowane do najważniejszych organów państwa, w tym Prezesa Rady Ministrów, Marszałków Sejmu i Senatu oraz właściwych ministerstw.

13.2. Sudety 2035

Deklarację podpisało 108 samorządów z południa i południowego zachodu Dolnego Śląska. Samorzady wyraziły w niej wolę podjęcia wspólnych działań na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców oraz przyspieszenia rozwoju gospodarczego tej części regionu.

Sygnatariusze deklaracji zobowiązali się do opracowania wspólnego planu modernizacji i rozwoju subregionów wałbrzyskiego i jeleniogórskiego, tj. Strategii Rozwoju Sudety 2035. Celem podejmowanych działań jest osiągnięcie do 2035 roku istotnej poprawy w kluczowych dziedzinach wyznaczających tempo rozwoju gospodarczego i społecznego tej części Dolnego Śląska.

Gmina Wądroże Wielkie uczestniczy w Porozumieniu Sudety 2035, zrzeszającym ponad 100 samorządów z południa Dolnego Śląska. W 2025 roku przedstawiciele Urzędu Gminy uczestniczyli w posiedzeniach komitetów sterujących, podczas których omawiane były propozycje podziału środków finansowych w nowej perspektywie Unii Europejskiej na lata 2021–2027.

Na podstawie podpisanego Porozumienia Międzygminnego pomiędzy Gminą Wądroże Wielkie a gminami tworzącymi Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Wałbrzyskiej, w 2022 roku rozpoczęto prace nad opracowaniem Strategii ZIT AW. Przedstawiciele Gminy brali udział w spotkaniach roboczych oraz posiedzeniach Komitetów Sterujących, w wyniku czego opracowany został dokument pn. „Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021–2027”.

13.3. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej SANIKOM Sp. z o.o. w Lubawce

Spółka „SANIKOM” Sp. z o.o. z siedzibą w Lubawce została utworzona z dniem 1 stycznia 1998 roku w wyniku przekształcenia dwóch zakładów budżetowych. Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze spółka została wpisana do Rejestru Handlowego pod numerem BH 2071.

Głównym celem działalności spółki jest zapewnienie budowy, utrzymania oraz eksploatacji instalacji i urządzeń służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych – zarówno stanowiących własność spółki, jak i realizowanych wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego lub przedsiębiorcami. Spółka może również pełnić funkcję organizacyjną, tworząc warunki do realizacji tego rodzaju inwestycji przez inne podmioty gospodarcze.

Gmina Wądroże Wielkie, na podstawie Uchwały Nr XL/193/10 Rady Gminy z dnia 22 października 2010 roku, przystąpiła do Spółki „SANIKOM” z siedzibą w Lubawce. W ramach przystąpienia gmina objęła 388 udziałów, stając się jednym z udziałowców spółki. Od chwili przystąpienia struktura udziałów pozostaje niezmienna, a gmina nieprzerwanie uczestniczy w działalności spółki jako jej współwłaściciel.

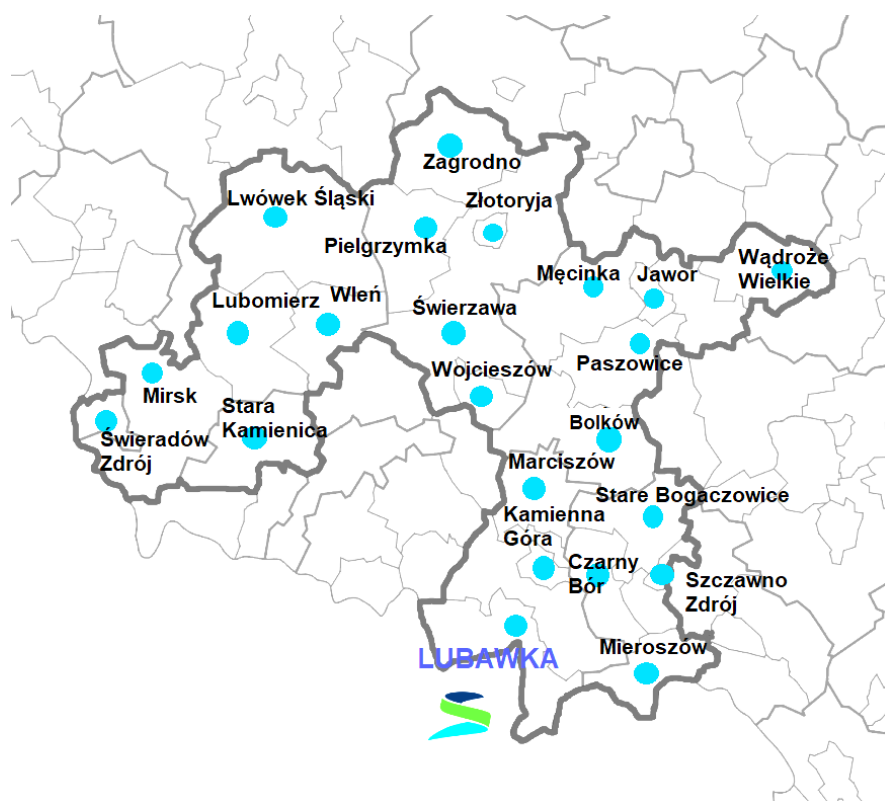
W związku z realizacją zadań własnych gminy w zakresie gospodarki odpadami, w dniu 1 lipca 2013 roku Gmina Wądroże Wielkie zawarła ze Spółką „SANIKOM” umowę Nr DR VII/RIP/2/2013. Przedmiotem umowy jest przyjmowanie, przemieszczanie oraz zagospodarowanie odpadów komunalnych. Umowa obowiązuje do chwili obecnej i stanowi podstawę prawną świadczenia przez spółkę usług w tym zakresie.

Obecnie Spółkę „SANIKOM” tworzy 29 gmin z terenu Dolnego Śląska, w tym: Lubawka, Kamienna Góra — gmina miejska, Stare Bogaczowice, Mieroszów, Kamienna Góra — gmina wiejska, Bolków, Czarny Bór, Marciszów, Boguszów-Gorce, Jawor, Wojcieszów, Mściwojów, Męcinka, Pielgrzymka, Paszowice, Świerzawa, Wądroże Wielkie, Lwówek Śląski — gmina miejska i wiejska, Złotoryja — gmina miejska i wiejska, Zagrodno, Wleń, Mirsk, Stara Kamienica, Lubomierz, Szczawno-Zdrój, Świeradów-Zdrój, Głuszycza oraz Jedlina-Zdrój.

Udział Gminy Wądroże Wielkie w strukturze właścicielskiej spółki stanowi istotny element realizacji polityki środowiskowej oraz gospodarki odpadami. Umożliwia on zapewnienie

kompleksowej obsługi mieszkańców w zakresie odbioru, transportu i przetwarzania odpadów, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zasadami zrównoważonego rozwoju.

Gminy tworzące SANIKOM sp. z o.o.

13.4. Dolnośląski Projekt Rekultywacji” Sp. z o.o.

W 2015 roku, z inicjatywy samorządów lokalnych oraz przy wsparciu Województwa Dolnośląskiego, powołano Spółkę „Dolnośląski Projekt Rekultywacji” Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu. Głównym celem utworzenia podmiotu było wspólne przygotowanie i realizacja kompleksowego zadania rekultywacyjnego, obejmującego likwidację negatywnego oddziaływania zamkniętych składowisk odpadów komunalnych zlokalizowanych na terenie dolnośląskich gmin.

W ramach przedsięwzięcia zaplanowano rekultywację łącznie 16 nieczynnych składowisk o powierzchni przekraczającej 26,5 ha. Na terenie Gminy Wądroże Wielkie rekultywacją objęto dwa składowiska: w miejscowości Budziszów Wielki oraz w Wądrożu Małym.

Do spółki pierwotnie przystąpiło 14 gmin, w tym: Malczyce, Oborniki Śląskie, Wisznia Mała, Dobroszyce, Zawonia, Twardogóra, Wądroże Wielkie, Chocianów, Grębocice, Pęcław, Pieńsk, Mirsk, Strzelin oraz Miasto Kłodzko. Wszystkie gminy uczestniczące w projekcie posiadały na

swoim terenie nieczynne składowiska odpadów, których dalsze funkcjonowanie mogło negatywnie oddziaływać na środowisko oraz zdrowie mieszkańców.

Spółka „Dolnośląski Projekt Rekultywacji” jest w całości własnością samorządu Województwa Dolnośląskiego. Gminy uczestniczące w projekcie posiadają symboliczny udział kapitałowy, stanowiący wyraz ich zaangażowania w przedsięwzięcie oraz uprawniający do udziału w jego efektach. Gmina Wądroże Wielkie posiada 1 udział w spółce.

W 2025 roku, zgodnie z harmonogramem działań monitoringowych oraz zobowiązaniami wynikającymi z projektu, przeprowadzono przeglądy pogwarancyjne zreultywowanych składowisk w Wądrożu Małym i Budziszowie Wielkim. W wizjach lokalnych uczestniczyli przedstawiciele Spółki „Dolnośląski Projekt Rekultywacji” oraz przedstawiciele Gminy Wądroże Wielkie. Celem przeglądów była ocena stabilności wykonanych prac oraz kontrola zachowania warunków środowiskowych na terenach objętych rekultywacją.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania z projektu wystąpiły dwie gminy: Strzelin oraz Zawonia. Nie wpływa to jednak na dalszą realizację zobowiązań przez pozostałych uczestników.

Zaangażowanie Gminy Wądroże Wielkie w projekt rekultywacji stanowi wyraz odpowiedzialności za środowisko naturalne oraz troski o bezpieczeństwo ekologiczne mieszkańców. Zrealizowane prace przyczyniają się do eliminacji zagrożeń związanych z historycznym składowaniem odpadów, a także do poprawy estetyki i wartości przyrodniczej zdegradowanych terenów.

13.5. Stowarzyszenie Kaczawskie

Stowarzyszenie Kaczawskie to organizacja pożytku publicznego, aktywnie działająca na obszarze Gór i Pogórza Kaczawskiego – regionu znanego jako Kraina Wygasłych Wulkanów, który obejmuje również część obszaru Gminy Wądroże Wielkie. Działalność Stowarzyszenia ma szczególne znaczenie dla gminy, gdyż wspiera rozwój lokalnych inicjatyw społecznych, gospodarczych i edukacyjnych, przyczyniając się do wzmacniania tożsamości regionalnej oraz promowania walorów przyrodniczo-kulturowych tego terenu.

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie Stowarzyszenie Kaczawskie realizuje inicjatywy z zakresu edukacji ekologicznej, ze szczególnym uwzględnieniem georóżnorodności i bioróżnorodności regionu. Dzięki współpracy ze szkołami i instytucjami lokalnymi organizowane są warsztaty, wycieczki terenowe oraz wydarzenia promujące wiedzę o środowisku naturalnym, historii geologicznej oraz ochronie dziedzictwa przyrodniczego obszaru Sudetów Zachodnich.

Stowarzyszenie angażuje się również w rozwój turystyki zrównoważonej, promując aktywny wypoczynek, ekologiczne formy turystyki, szlaki geoturystyczne oraz agroturystykę. Wspiera mieszkańców Gminy Wądroże Wielkie, w tym lokalnych przedsiębiorców i wytwórców, w promowaniu lokalnych produktów spożywczych, rękodzieła i usług turystycznych. Dzięki temu gmina może aktywnie uczestniczyć w budowaniu regionalnej marki oraz przyciągać turystów zainteresowanych unikalnymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi Dolnego Śląska.

Ważnym aspektem działalności Stowarzyszenia jest również tworzenie sieci współpracy, obejmującej samorządy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i lokalnych liderów. Gmina Wądroże Wielkie aktywnie uczestniczy w projektach partnerskich, współtworząc programy wspierające rozwój społeczno-gospodarczy regionu, w tym projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Kaczawskim Gmina Wądroże Wielkie zyskuje dostęp do wiedzy eksperckiej, zasobów edukacyjnych i doświadczenia w realizacji projektów, co przekłada się na podnoszenie jakości życia mieszkańców, rozwój kapitału społecznego oraz ochronę cennych zasobów przyrodniczych i kulturowych regionu.

13.6. Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Kaczawskie

Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Kaczawskie” jest organizacją funkcjonującą w ramach podejścia LEADER, wspierającą rozwój obszarów wiejskich regionu Gór i Pogórza Kaczawskiego. Do LGD należy również Gmina Wądroże Wielkie.

Członkostwo gminy w LGD umożliwia aktywny udział w realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR), obejmującej wsparcie projektów społecznych, kulturalnych, edukacyjnych oraz infrastrukturalnych, finansowanych głównie ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

Dzięki członkostwu w LGD „Partnerstwo Kaczawskie” Gmina Wądroże Wielkie może korzystać z doradztwa, szkoleń oraz konkursów grantowych skierowanych do organizacji pozarządowych, sołectw, szkół, instytucji kultury i przedsiębiorców. W ramach realizacji LSR mieszkańcy oraz podmioty z terenu gminy z powodzeniem pozyskiwali środki m.in. na doposażenie świetlic wiejskich, organizację wydarzeń lokalnych, tworzenie produktów turystycznych i promocyjnych, a także wsparcie działalności gospodarczej.

Lokalna Grupa Działania organizuje również liczne wydarzenia kulturalne i promocyjne, w których aktywnie uczestniczą mieszkańcy Gminy Wądroże Wielkie. Do najważniejszych inicjatyw należą m.in. Jarmark Kaczawski, Dzień Geoturystyki, Konkurs „Produkt Lokalny Kaczawskie”, a także warsztaty rękodzielnicze, kulinarne i edukacyjne, promujące lokalną tożsamość oraz dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu. Podczas tych wydarzeń Gmina Wądroże Wielkie prezentuje swoje lokalne produkty, tradycje oraz dorobek artystyczny i rzemieślniczy mieszkańców.

Działalność LGD „Partnerstwo Kaczawskie” ma istotne znaczenie dla integracji społeczności lokalnej oraz aktywizacji mieszkańców, szczególnie na obszarach wiejskich. Partnerski model współpracy umożliwia wspólne rozwiązywanie problemów lokalnych, wspieranie rozwoju mikroprzedsiębiorczości oraz wzmacnianie potencjału społecznego i kulturowego gminy.

Obecność Gminy Wądroże Wielkie w strukturach LGD stanowi również szansę na dalszy rozwój poprzez dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania oraz współtworzenie inicjatyw o charakterze ponadlokalnym.

13.7. Rzeczpospolita Samorządna

Stowarzyszenie Rzeczpospolita Samorządna to organizacja zrzeszająca jednostki samorządu terytorialnego wszystkich szczebli, w tym Gminę Wądroże Wielkie, która aktywnie uczestniczy w jego inicjatywach. Celem stowarzyszenia jest wspieranie rozwoju społecznego, gospodarczego i kulturalnego, integracja wspólnot lokalnych oraz promocja i realizacja wspólnych interesów samorządów.

Obecnie do Stowarzyszenia Rzeczpospolita Samorządna należy 66 jednostek samorządu terytorialnego, w tym:

- Województwo Dolnośląskie
- Powiaty: Bolesławiecki, Górowski, Lubański, Lubiński
- Miasta: Bolesławiec, Chojnów, Lubań, Lubin, Oława, Złotoryja
- Gminy miejsko-wiejskie i wiejskie: Miasto Bolesławiec, Miasto Chojnów, Miasto Lubin, Miasto Oława, Miasto Złotoryja; powiaty: Powiat Bolesławiecki, Powiat Górowski, Powiat Lubiński, Powiat Wołowski; gminy miejsko-wiejskie oraz wiejskie: Bolesławiec, Borów, Brzeg Dolny, Chocianów, Dobroszyce, Domaniów, Dziadowa Kłoda, Gaworzyce, Jelcz-Laskowice, Legnickie Pole, Malczyce, Niechlów, Polanica-Zdrój, Prochowice, Ruja, Siechnice, Stoszowice, Syców, Ścinawa, Twardogóra, Udanin, Wądroże Wielkie, Wińsko, Wisznia Mała, Wołów, Złotoryja, Żukowice.

Dzięki przynależności do stowarzyszenia, Gmina Wądroże Wielkie ma możliwość uczestniczenia w projektach i inicjatywach mających na celu rozwój lokalnej społeczności oraz wymianę doświadczeń z innymi samorządami.

„Raport o stanie Gminy Wądroże Wielkie za rok 2025” opracował zespół na podstawie danych przygotowanych przez pracowników Urzędu Gminy, pracowników jednostek organizacyjnych oraz na podstawie danych statystycznych